

DUNA-PARTI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT (DÉSZ) IX. ÜTEM XI. KERÜLETI TERÜLETÉRE VONATKOZÓ KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT

Egyeztetési változat

TÉRINFO Bt.

2017. április.

DUNA-PARTI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT (DÉSZ) IX. ÜTEM XI. KERÜLET KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT

MEGBÍZÓ:

Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.

1052. Budapest, Városház u. 9-11.

MEGBÍZÓ KÉPVISELŐJE:

Albrecht Ute

építésmérnök, ügyvezető

VÁLLALKOZÓ:

Térinfo Bt.

1185. Budapest, Munkács u. 7.

A VÁLLALKOZÓ KÉPVISELŐJE:

Dr. Kollányi László

tájépítész, ügyvezető

SZAKÉRTŐK:

Dr. Szilvácsku Zsolt

tájépítész, jogász

Várad Tamás

bányamérnök, hidrogeológus

Bata Gábor

vízgazdálkodási, hulladékgazdálkodási szakértő

Budapest, 2017 április

Tartalomjegyzék

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése.....	5
1.1. Előzmények, a tematika tartalma.....	5
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás.....	5
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására.....	6
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, vélemények figyelembevétele, az indokok összefoglalása.....	6
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, a felmerült bizonytalanságok.....	8
2. A terv rövid ismertetése.....	10
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése.....	10
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal.....	10
3. A terv környezeti hatásai, következményei.....	13
3.1. A terv céljainak értékelése a nemzetközi, nemzeti és budapesti környezet- és természetvédelmi célok tekintetében.....	13
3.2. A tervvel összefüggésben lényeges jelenlegi környezeti helyzet bemutatása.....	19
3.2.2. A környezeti állapot jellemzése.....	19
Tájhasználat, tájszerkezet.....	34
Ökológiai hálózat, táji és természeti értékek, természetvédelmi területek.....	37
3.2.3. Környezeti konfliktusok, problémák összefoglalása, okainak bemutatása, a terv megvalósításával és a terv megvalósítása nélkül.....	40
3.3. A terv következtében megjelenő környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása.....	42
3.3.1. A természeti erőforrások közvetlen igénybevétele, terhelését okozó tényezők.....	42
3.3.2. A terv által várhatóan környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok.....	42
3.4. Várható környezeti hatások, következmények.....	42
3.4.1. Környezeti elemeket érintő hatások.....	42
Hulladékkezelés.....	43
Vizek állapota.....	44
3.4.2. Környezeti rendszereket érintő hatások.....	45
3.4.3. Emberek, közösségek egészségét, életminőségét, kulturális örökségét, területhasználati feltételeit befolyásoló hatások.....	74
3.4.4. Közvetett hatások összefoglaló bemutatása.....	74
3.5. A terv hatásainak, környezeti következményeinek összefoglalása.....	74
4. Káros környezeti hatások mérséklését célzó javaslatok, intézkedések.....	76
4.1. Táj- és természetvédelem, ökológiai rendszerek.....	76
Védett természeti területek.....	76
Térségi ökológiai rendszerek védelme.....	76
Tájvédelmi javaslatok.....	76
4.2. Környezeti elemek állapotának védelmére irányuló javaslatok.....	78
4.2.1. Levegőtisztaság védelem.....	78

4.2.2. Talaj, felszíni- és felszín alatti vizek védelme	78
4.2.3. Zaj- és rezgésterhelés	79
4.2.4. Hulladékkezelés	79
4.3. Gazdasági, társadalmi hatásokhoz kapcsolódó javaslatok	80
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.	81
6. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.	82
7. Közérthető összefoglaló	83
8. Előírás a vízminőségvédelmi intézkedésekre.....	84

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. ELŐZMÉNYEK, A TEMATIKA TARTALMA

Az építési szabályzat készítése során az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rend.) szerinti **környezeti vizsgálat** készítésének szükségességét is vizsgálni kell. A DÉSZ IX. ütem a Korm. rend. 1. § (3) bekezdés a) pontba tartozó terv, így a Korm. rend. 1. § (3) bekezdés értelmében a várható környezeti hatás jelentőségének eseti meghatározása alapján dönthető el a környezeti vizsgálat szükségessége.

A DÉSZ IX. ütem Budapest XI. kerületi Duna-parti szakasz területére vonatkozó terv egyeztetési eljárásának – a K. r. 37. § szerinti – előzetes tájékoztatási szakasza 2016. szeptember 8-án kezdődött meg.

A tervezés menetét befolyásolta, hogy Magyarország Kormánya a 105/2016. (V. 13.) Korm. rendelettel, a Budapest XI. kerület Kopaszi-gát környezetében megvalósuló ingatlanfejlesztési beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyeket nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította.

A Korm. rendelet szerint az előzetes tájékoztató szakaszban a környezeti vizsgálat tartalmára, készítésére vonatkozólag a kidolgozó Fővárosi Önkormányzat Városépítési Főosztály megkereste az összes érintett államigazgatási szervet és a környezeti vizsgálat készítésére vonatkozó nyilatkozatukat megkérte. Az összesítő táblázat alapján, a nem tartja szükségesnek környezeti vizsgálat készítését, továbbá a Duna- Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság. Mindemellett a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság és Hatósági Szolgálat véleménye, a Budapest Főváros Önkormányzata Városigazgatóság Főosztály, a Pest Megyei Kormányhivatal Erdi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály véleménye alapján a környezeti vizsgálat készítése indokolt. Fenti vélemény alapján DÉSZ készítésével párhuzamosan külső szakértő bevonásával megkezdődött a stratégiai környezeti vizsgálat jogszabály szerinti kötelező kidolgoztatása, amelynek elkészítésére a Térinfo Bt. 2017 februárjában kapott megbízást.

1.2. A TERVEZÉSI FOLYAMAT MÁR RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

A környezeti értékelés az Étv. 9. § (3) bekezdés szerinti véleményezésre kidolgozott dokumentáció részét képezi, a kiküldött környezeti értékelés tematikája szerint. A környezeti vizsgálat elvégzésére tehát a DÉSZ elkészítésével párhuzamosan kerül sor, annak önálló munkarészeként. Ennek következtében a környezeti értékelés során megismert eredmények befolyásolhatják a településrendezési tervek egyes részleteit és meghatározhatják a tervezés lehetőségeit, korlátait egyaránt.

A környezeti értékelések készítésének elsődleges célja, hogy az iterációs jelleggel megvalósuló egyeztetési, konzultációs folyamatokon keresztül folyamatos kapcsolat alakulhasson ki a tervezés és környezeti vizsgálat készítése között. A párhuzamosan készülő, a tervbe folyamatosan beépülő környezeti vizsgálat jelentheti a garanciát a döntéshozók számára, hogy a terv törekszik minimalizálni, elkerülni a nem kívánt környezeti konfliktusokat.

Jelen dokumentáció a Duna-parti építési szabályzat (DÉSZ) IX. ütem XI. kerület Környezeti Vizsgálatának egyeztetési, munkaközi változatát tartalmazza, amelynek kidolgozása a 2017.03.14.-én rendelkezésre bocsájtott első DÉSZ változat alapján indult el.

A DÉSZ KV ütemezése		határidők
1.	A KV készítésének szükségességéről nyilatkozat, illetve a tervezett tematika megküldése a 2/2005. (I.11.) Korm. rendeletben megjelöltek számára	2016.09.08.
2.	Nyilatkozat beérkezések határideje	2016.09.08. + 30 nap
3.	A DÉSZ Megalapozó Tanulmányának elkészülte	2016 december
4.	Környezeti Vizsgálat készítésének kezdete	2017.02.28.
5.	A DÉSZ IX munkaközi egyeztetési anyagának átadása	2016.03.01.
6.	A DÉSZ IX. környezeti vizsgálat munkaközi anyagának elkészülte	2017.04.18.
7.	A környezeti vizsgálat munkaközi anyagának megküldése véleményezésre	2017.04.xx.
8.	A KV munkaközi anyagának véleményezési határideje	2017.04.xx. + 30 nap
9.	A vélemények figyelembevételével kiegészített KV elkészülte	2017.04.xx. + 45 nap

1. táblázat DÉSZ KV ütemezése

1.3. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TETT JAVASLATOK HATÁSA A TERV ALAKULÁSÁRA

A DÉSZ kidolgozói konstruktív hozzáállással segítették az SKV munkacsoport tevékenységét és ez a pozitív hozzáállás számottevően hozzájárult ahhoz, hogy a környezeti értékelés elkészült. A tervezők fokozott figyelmet fordítottak az SKV javaslatok figyelembevételére, bár a döntési mechanizmus (azaz egy - egy javaslat elfogadása vagy elvetése) nem ismert az SKV készítői előtt. Mivel a környezeti kidolgozás megkezdése már a DÉSZ munkaközi változatának elkészülte után kezdődött, ezért a folyamatos, iteratív jellegű konzultáció helyett a kész szabályozás véleményezése jellemezte. Összességében megállapítható, hogy a tervező kollégák adatszolgáltatásukkal jelentősen elősegítették az SKV munkacsoport tevékenységét, az SKV javaslatai a véleményezési időszak után a végleges dokumentációba kerülhetnek be.

1.4. A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS AZ ÉRINTETT NYILVÁNOSSÁG BEVONÁSA, VÉLEMÉNYEK FIGYELEMBEVÉTELE, AZ INDOKOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A tervezett tematika megküldésre került a vélemények megkérése érdekében, a jogszabályban előírt szakhatóságok, érintettek számára. Az elkészült egyeztetési terv környezeti értékelése folyamatosan történik. Az egyeztetés során a környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe.

Szervezet neve	Előzetes vélemény beérkezett	Szükség +/-	Nyilatkozat
Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész	2016.10.11.	-	A környezet- és természetvédelmi államigazgatási szervek véleményét tartja mérvadónak.

Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Örökségvédelmi Osztály	2016.10.20.	-	Műemlékvédelmi és régészeti örökségvédelmi szempontból nem tartja szükségesnek.
Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya	2016.10.19. 2016.12.12.		Nem dönthető el egyértelműen.
Duna- Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	2016.10.24. 2017.01.09.	-	Környezeti vizsgálat nem szükséges.
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat	2016.10.04.	+	A környezeti vizsgálat készítését a Duna folyam medre és parti sávja, valamint a vízbázis érintettsége miatt indokoltnak tartja , a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4.sz. mellékletében meghatározott tartalmi követelményeken túl ki kell térni a vízminőségvédelmi intézkedésekre.
Országos Vízügyi Főigazgatóság		-	Nem érkezett válaszlevél.
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság		-	Nem érkezett válaszlevél.
Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály	2016.09.22.	-	Közegészségügyi szempontból nem tartja szükségesnek.
Nemzeti Közlekedési Hatóság Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala	2016.10.10. 2016.11.24.	-	Nem nyilatkozott.
Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala	2016.09.22.	-	Nem nyilatkozott.
Budapest Főváros Kormányhivatala Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Ütügyi Osztály	2016.10.21. 2016.12.23.	-	Nem nyilatkozott.
Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ		-	Nem érkezett válaszlevél.
Budapest Főváros Kormányhivatala I. kerületi Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	2016.10.19. 2016.11.18.	-	Nem nyilatkozott.
Budapest Főváros Kormányhivatala Földhivatali Főosztály	2016.09.21.	-	Termőföld érintettség hiányában nem vesz részt.
Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály		-	Nem érkezett válaszlevél.
Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal	2016.10.10. 2016.11.24.	-	Nem nyilatkozott.
Budapesti Rendőr- főkapitányság	2016.09.28.	-	Nem nyilatkozott.
Pest Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály	2016.10.03.	-	A környezeti vizsgálat készítését nem tartja szükségesnek.
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság	2016.10.04.	-	Nem nyilatkozott.
Országos Atomenergia Hivatal Nukleáris Biztonsági Igazgatóság	2016.09.29.	-	Nem nyilatkozott.
ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal	2016.10.04.	-	A környezeti vizsgálat lefolytatását nem tartja szükségesnek , mert a természetes gyógytényezők tekintetében nem várható jelentős hatás.
Budapesti Közlekedési Központ Zrt.	2016.10.13.	-	Nem nyilatkozott.

	2016.11.10.		
Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság	2016.10.26.	-	Nem nyilatkozott.
	2016.12.13.		
Budapest Főváros Önkormányzata Városigazgatóság Főosztály	2016.10.15.	+	A környezeti vizsgálat szükségességét indokoltnak tartja.

2. táblázat Vélemények

A partnerségi egyeztetés keretében az információk az alábbi csatornákon keresztül az érdeklődők számára is hozzáférhetővé váltak.

Honlap

A környezeti értékelés egyeztetési dokumentációja és az eljárással összefüggő összes nyilvános dokumentum közzétételre kerül a Főpolgármesteri Hivatal honlapján: <http://budapest.hu>.

Papír alapú hozzáférés

Nyomtatott dokumentációk megtekintésére a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáján ügyfélfogadási időben van lehetőség.

Általános véleményadási lehetőség

A <http://budapest.hu> honlapon a munka aktuális anyagai elérhetőek lesznek, velük kapcsolatban írásban bárki véleményt és észrevételt küldhet. A vélemények és észrevételek megadására a nyilvánosságra hozatal időpontjától legalább 30 nap határidőt biztosított.

A beérkező társadalmi vélemények figyelembevétele

Az előzetes környezeti vizsgálat határidőre beérkezett véleményeit feldolgozzuk és a vizsgálatban résztvevő szakértők azokat figyelembe veszik a dokumentációk véglegesítésekor.

1.5. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI, A FELMERÜLT BIZONYTALANSÁGOK

A környezeti értékelés keretében új felmérések, vizsgálatok elvégzésére nem volt lehetőség. A mellékelt tervek, tanulmányok, programok feldolgozása történt meg.

- Országos Területrendezési Tervről szóló - módosított 2014. január 1-től hatályos -2003. évi XXVI. törvény (OTrT);
- Fővárosi Településszerkezeti Terv 2015 (TSZT 2015)
- Budapest Főváros Rendezési Szabályzata – FRSZ (2015)
- Budapest XI. kerület Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról (2003)
- DÉSZ Megalapozó vizsgálat (2016)
- környezet védelméért felelős szervek által előzetes véleményezési eljárásban, illetve előzetes egyeztetések során közölt információk, adatok,
- vonatkozó jogszabályok, szabványok
- illetékes szakhatóságok adatszolgáltatása,

- önkormányzati adatszolgáltatás,
- készülő településrendezési eszközök,
- helyszínelések eredményei,
- szakmai tanulmányok, elemzések,
- légifotók, tervek, topográfiai térképek.

A KV tematika kialakítás alapelve, hogy a vizsgálat csak a DÉSZ várható környezeti hatásait értékeli. Nem vállal és nem vállalhat fel olyan feladatokat, melyeket más tervezési feladatok során kell megoldani (pl.: környezeti hatásvizsgálat, települési környezetvédelmi program, környezeti állapot mérések, vízgazdálkodási terv, rekultivációs terv, stb.). Jelen dokumentum ezért a rendelkezésre bocsájtott fővárosi fejlesztési dokumentumokon, önkormányzati elképzeléseken, fejlesztési szándékokon, valamint a tervezők által rendelkezésre bocsájtott dokumentumokon alapszik. A tervmódosítás egyeztetési dokumentuma tartalmazza a környezeti értékelés kapcsán felmerülő környezeti konfliktusokat feloldó területfelhasználási-, szabályozási megoldásokat, környezetvédelmi intézkedési javaslatokat. Mivel az értékelés a településrendezési terv várható környezeti hatásait nézi, ezért az értékelés tárgya alapvetően a következők vizsgálatára terjed ki:

- a szabályozási változtatások hatásai,
- a DÉSZ-ben megfogalmazott területhasználatok várható környezeti hatásai,
- a területhasználatokhoz kapcsolódó építési feltételek várható környezeti hatásai.

A tervezés során bizonytalanságot okoz, hogy a TSZT és DÉSZ a területeket sorolja be valamilyen meglévő, vagy tervezett területfelhasználásokba, illetve övezetekbe. A területhasználatok egyikéről sem állítható azonban, hogy környezetterhelő és az sem, hogy milyen mértékben. A környezetterhelés az ott alkalmazásra kerülő technológiából fakad, amire viszont a településrendezési tervnek is van hatása. Bármely övezet (legyen az akár gazdasági, különleges, vegyes, lakó, vagy mezőgazdasági, stb.) az ott alkalmazott technológiai megoldásoktól függően lehet környezetterhelő, vagy akár környezetbarát is.

Bizonytalansági tényező az is, hogy a TSZT és a DÉSZ csak a lehetőségeket teremti meg arra, hogy a tervezett új területfelhasználások, illetve övezetek megvalósuljanak. Hogy ebből mennyi valósul meg az már többnyire a gazdasági környezeten, a piaci résztvevőkön, a lakosságon, vagy a gazdasági élet szereplőin múlik.

2. A terv rövid ismertetése

2.1. A TERV CÉLJAINAK, TARTALMÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE

Az egyes ingatlanok fővárosi önkormányzat részére történő átadásával összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi LXXIV. törvény – többek között – módosította az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) fővárosi településrendezési eszközökre vonatkozó előírásait, bevezette a **Duna-parti építési szabályzat (DÉSZ)** fogalmát, és a Fővárosi Önkormányzat felhatalmazást kapott arra, hogy a Duna főmedrével közvetlenül határos telkek és a Margitsziget területének építési rendjét és rendeltetését a helyi sajátosságoknak megfelelően rendeletben szabályozza.

Az Étv. 14/A. § (2) bekezdés d) pont értelmében a Fővárosi Önkormányzat a DÉSZ-t a Fővárosi településszerkezeti terv (TSZT 2015) és Budapest főváros rendezési szabályzata (FRSZ) alapján dolgoztatja ki. A Fővárosi Közgyűlés 2015. január 28-i ülésén megalkotta a Budapest főváros rendezési szabályzatáról (FRSZ)- szóló 5/2015. (02.16.) számú önkormányzati rendeletét, és az 50/2015. (01.28.) számú határozatával elfogadta a Fővárosi településszerkezeti tervet (TSZT 2015) , amelyek március 18-án léptek hatályba, ezzel a DÉSZ elkészíttetésének alapfeltétele adottá vált.

Az Étv. 2. § 11. pontja értelmében a DÉSZ helyi építési szabályzat. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm. rendelet) 2. § 2. pontja szerint a helyi építési szabályzatban együtt tervezendő terület:

„a) egy vagy több településszerkezeti egység, vagy

b) legalább a sajátos használat szerint azonos, vagy a tervezett szabályozás szempontjából kapcsolódó telektömbök együtteséből álló, együttműködő összefüggő terület”.

2.2. A TERV ÖSSZEFÜGGÉSE MÁS RELEVÁNS TERVEKKEL, ILLETVE PROGRAMOKKAL

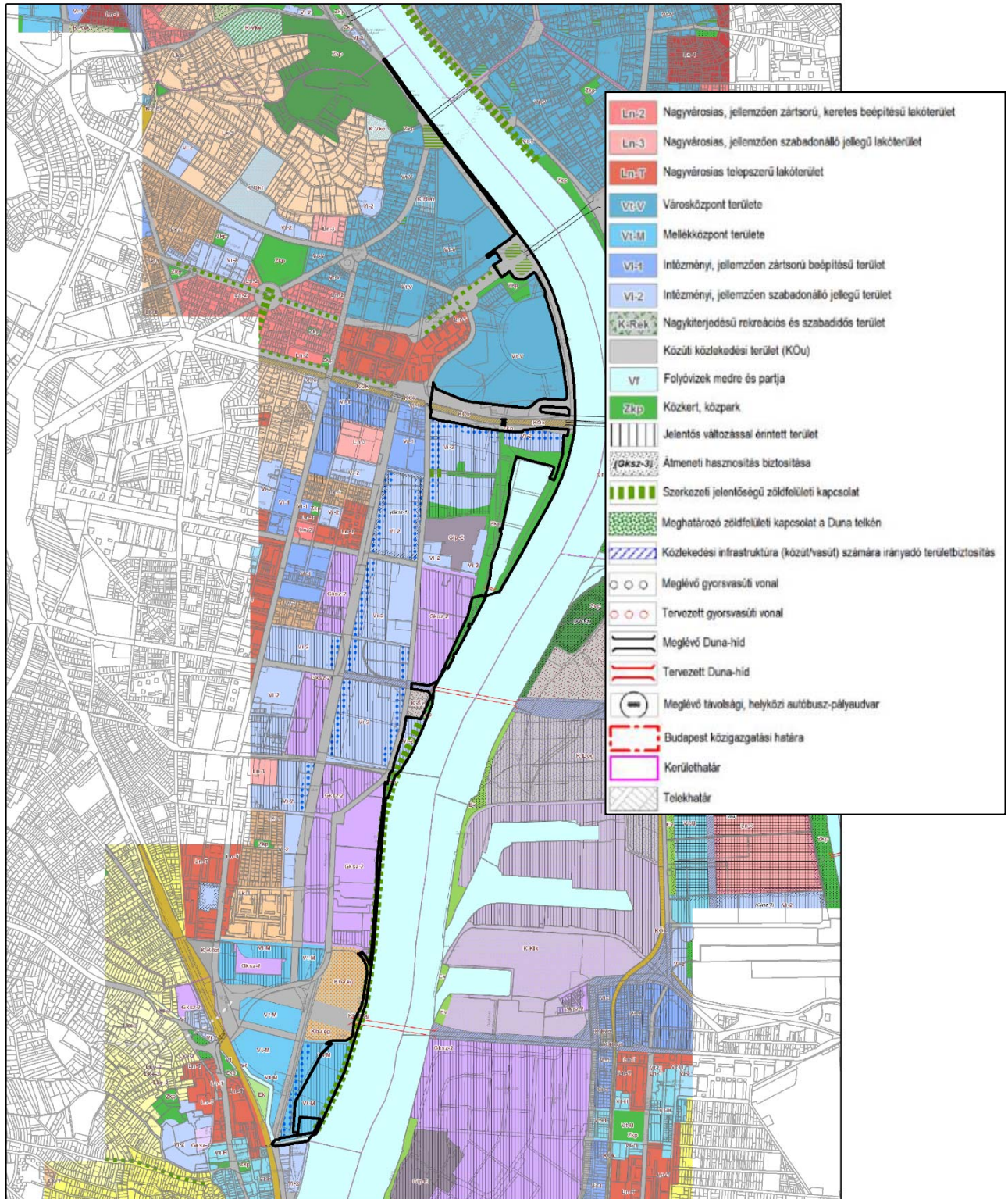
Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 2013. január elsejei hatállyal a főváros korábbi kétszintű szabályozási rendjét megváltoztatta. Az Étv. szerint a főváros településrendezési eszközei a településszerkezeti terv, fővárosi rendezési szabályzat, a Városligeti építési szabályzat és a Duna-parti építési szabályzat, kerületi építési szabályzatok. A Duna-parti építési szabályzat így a mellékelt településrendezési eszközökkel van kapcsolatban:

- Fővárosi településszerkezeti terv 2015 (TSZT 2015)
- Budapest főváros rendezési szabályzata – FRSZ (2015)
- Budapest XI. kerület Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról (2003)

Fővárosi Településszerkezeti Terv 2015 (TSZT 2015)

Budapest településrendezési eszközeinek alapja a Budapest 2030 hosszú távú városfejlesztési koncepcióra épülő új településszerkezeti terv. A TSZT rendeltetése az Étv. szerint többek között az, hogy a Budapest 2030 koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosítsa. A terv egyik fontos szerepe, hogy a főváros kétszintű önkormányzati rendszerének keretei között ezen célokat közvetítse a részletesebb kerületi rendezési eszközök felé is. Így a Duna-parti építési (DÉSZ) szabályzat is meg kell, hogy feleljen a TSZT-ben foglaltaknak (szerkezeti

terv leírása és szerkezeti tervek), valamint a fővárosi rendezési szabályzatnak (FRSZ). Emellett a szabályzatoknak az OTÉK előírásait is figyelembe kell venniük, kivéve, ha a TSZT vagy az FRSZ attól Budapest sajátosságaira tekintettel egyes kérdésekben másként határoz, vagy rendelkezik. A két településrendezési eszközt (TSZT, FRSZ) együtt kell figyelembe venni a Duna-parti építési szabályzat megalkotása során. A DÉSZ legfontosabb tervezési kereteit így a TSZT és az FRSZ jelentik.

1. ábra Fővárosi Településszerkezeti Terv (2015)

Budapest Főváros Rendezési Szabályzata – FRSZ (2015)

Az Étv. 2. § 35. pontja szerint a Fővárosi rendezési szabályzat feladata az OTÉK és a TSZT figyelembevételével a fővárosban a településrendezés és az építés összehangolt rendjének biztosítása, aminek érdekében meg kell határozni (1) a területfelhasználási egységek beépítési sűrűségét, (2) a TSZT-ben meghatározott területek beépítési magasságát és (3) a fővárosi infrastruktúra területbiztosítását. A Duna-parti építési szabályzat hatálybalépéséig az Étv. 14/B. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan a fővárosi kerületi önkormányzat által elfogadott településrendezési eszközöket kell alkalmazni. A TSZT-t és az FRSZ-t mint a két meghatározó településrendezési eszközt együtt kell figyelembe venni a DÉSZ készítése során.

Budapest XI. kerület Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról (2003)

A kerületi építési szabályzatot Budapest XI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. §-ának (1) bekezdésében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 14. §-ának (3) bekezdése alapján 2003-ban fogadta el (Budapest Főváros XI. Kerületi Önkormányzat 34/2003./X.21./XI.ÖK sz. rendelete Budapest XI. kerület Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról). A Duna-parti területekre a DÉSZ elkészültéig és elfogadásáig a KVSZ érvényes. A Duna-parti építési szabályzat hatálybalépéséig az Étv. 14/B. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan az FRSZ-el összhangban a kerületi önkormányzat által elfogadott településrendezési eszközöket kell alkalmazni. Jelen környezeti vizsgálat fő feladata az ettől a hatályos KVSZ-től való eltérés vizsgálata.

3. A terv környezeti hatásai, következményei

3.1. A TERV CÉLJAINAK ÉRTÉKELÉSE A NEMZETKÖZI, NEMZETI ÉS BUDAPESTI KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOK TEKINTETÉBEN

A tervek, programok környezeti értékelése során nehéz olyan abszolút határértékeket, mutatókat meghatározni, amelyekkel egy terv hatékonyságát vizsgálni lehet. Ezt határértéket, „zsinórmértéket” mindenkor a nemzeti, budapesti területfejlesztési, környezetvédelmi programok, stratégiák célkitűzései jelentik, amelyhez a tervezés során alkalmazkodni kell. A Duna-parti Építési Szabályzat (DÉSZ) IX. ütem XI. kerületi szabályozási tervének kereteit is az alábbi koncepciók, programok, stratégiák adják meg:

- Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció
- ITS Budapest stratégia 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia, (2014)
- Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program, 2014
- Budapest Területfejlesztési Koncepciója (2014)
- Budapest Integrált Területi Programja – ITP, (2015)
- Budapest Környezeti Állapotértékelése, 2015
- Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)
- Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Hosszú Távú Kerületfejlesztési Koncepciója
- Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)

Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció

A koncepció hosszú távra meghatározza a Budapest Duna-parti területeinek fejlődését. A fejlesztési koncepció az integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai fejezetében többek között rögzíti a Duna a város életében betöltött meghatározó szerepét. A Duna-partok a fővárosi jellegzetes zónák közül az elővárosi zóna területén a leginkább természetközeli. A város és a Duna kiegyensúlyozott kapcsolatának megteremtése a partközeli funkcióváltások révén kell, hogy megtörténjen. A Dunával együtt élő város célkitűzés révén több feladat is kapcsolódik a területhez. A fejlesztési koncepció egyik fő szlogenje a „Dunával együtt élő város”, amely szinte minden későbbi készült területfejlesztési koncepcióban visszaköszön. A Budapest 2030 hosszú távú fejlesztési koncepcióban számos olyan feladat megfogalmazódott, amely a vizsgált Duna-szakaszra vonatkozik (2.6. Kikötőfejlesztés, 3.14. Árvízvédelmi művek rekonstrukciója, 3.27. kerékpáros közlekedési program, 3.36. Galvani-híd építése, 3.59. körvasút menti körút kiépítése, 3.62. Petőfi-híd teljes felújítása, 4.4. Gellért gyógyfürdő gépészeti rekonstrukciója).

Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció XI. kerület Duna-parti területét érintő feladatok	Illeszkedés	DÉSZ IX. célkitűzések
A Duna menti területek funkcióbővítése a barnamezős területek hasznosításával.	● ● ●	A szabályozási terv célrendszere tükrözi a „zöld” szemléletet, a fenntartható fejlődés alapelveit. A területek szabályozásánál törekszik a barnamezős területek rehabilitálására, a Duna-parti területek, Duna-parti sétány kialakítására.. A Kopaszi-gát fejlesztése után a DÉSZ szabályozása szerint egészen a Kondorosi útig összefüggő zöldterület övezné a Duna-partot.

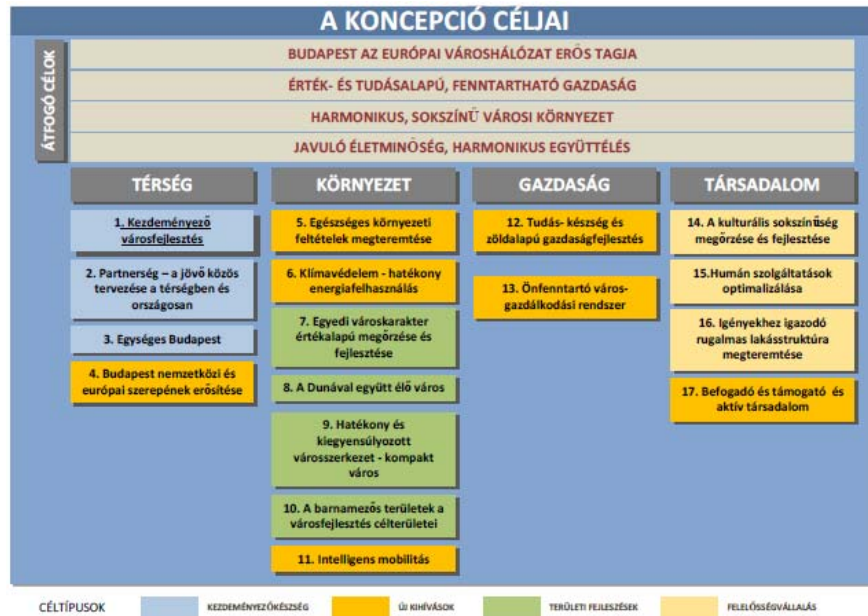
Duna természeti adottságainak kihasználása: A természetközeli területek védelmének biztosítása és a vízi szállítást igénylő gazdasági funkciók térnyerésének lehetővé tétele jelenti.	●	Természetvédelmi területek nem találhatóak a DÉSZ területén, de a Duna-parti zöldfelületek védelmét biztosítja a szabályozás.
A Duna-partok elérhetőségének, közcélú hasznosításának megteremtése: A feladathoz kapcsolódik a Duna-part gyalogos és kerékpáros bejárhatóságának biztosítása.	● ● ●	A DÉSZ célkitűzése, hogy a Belvárostól kiindulón zöldfelületeken lehessen végigjárni a Duna partot. A Kondorosi útig erre jobbak a Duna-part adottságai, több a meglévő növényállomány. A Kondorosi út és Fibula utca között gyéresebb a növényállomány, de a végigjárhatóság itt is biztosított lesz. A Fibula utcánál új gyalogos/kerékpáros híd biztosítja az Hosszúrétipatakon az áthaladást. A volt Házgyár területénél kerületi jelentőségű közutak kerültek kiszabályozásra (Kt-Kk).
A Duna-part menti turisztikai és rekreációs területek fejlesztése és decentralizálása: A feladat részeként a területet érinti a látogatott partszakaszok hosszának további növelése, a hajózás fejlesztése, és a kulturális örökségi értékek bemutatása.	● ● ●	A DÉSZ alapelve, hogy biztosítsa a Duna-part megközelíthetőségét, bejárhatóságát, a kulturális értékek védelmét.
A Duna menti közlekedési elemek elválasztó hatásának csökkentése.	● ● ●	A tervezett szabályozás, a parti sétányok kialakítása elősegíti, hogy a kiépített rakpartok a későbbiekben megközelíthetővé váljanak. Új gyalogoshíd a Hengermalom utcánál, Hosszúrétipataknál és a Keserű érnél.
Duna vízi útként történő jobb kihasználása: A személyforgalmú kikötők létesítésével.	● ●	Új személyforgalmú kikötő a területen nem létesül, de a DÉSZ javasolja a korábbi kikötő visszaállítását a Kopaszi-gátnál. A kikötő visszaállítása hozzájárul a terület megközelíthetőségének javításához..

3. táblázat Összehasonlítás a Budapest 2030 célkitűzéseivel

Budapest 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia

Ahogy országos szinten a Nemzeti Fejlesztés 2030 úgy fővárosi szinten a Budapest 2020 dokumentum az, amely meghatározza stratégiai fejlesztési irányait. Az ITS egyik fő mottója a „Dunával együtt élő város”. Az ITS szerint a Duna menti zónába tartozó területek fejlesztéseit úgy kell megvalósítani, hogy a rehabilitálással együtt a területek újra a városi szövet szerves részeivé váljanak. Ezek a Duna-parti területek az elmúlt időszakban az új szemléletű városfejlesztési koncepciókban felértékelődtek, új szerepet kaptak. A DÉSZ kapcsán a Duna-menti területek fejlesztését a funkcióváltással kívánja a főváros megvalósítani. A területeken a lakó, iroda, rekreációs, és sportfejlesztések megvalósításával érhető el a változás. A Duna gazdasági program a köztulajdonú kikötői infrastruktúrát és szolgáltatások fejlesztését a vízparti területek gazdasági hasznosításával kívánja előmozdítani.

A környezettel kapcsolatos célkitűzéseket a mellékelt ábra 5-10 pontjai jelentik. A barnamezős területek rehabilitálása és a Dunával élő város koncepciója itt is kiemelt figyelmet kap.

2. ábra A Budapest 2020 célrendszere

Budapest 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia környezeti célkitűzései	Illeszkedés	DÉSZ IX. kapcsolódás
A Zöld Program keretében a városi zöldfelületi, zöldterületi rendszerének hosszú távú megújítása kiemelt feladat. A stratégia célkitűzései között szerepel az alulhasznosított parkok, zöldfelületek vonzerejének növelése. (Duna-ág és Duna menti területek, Rákos és Szilas patak, Észak Csepel, Hajógyári sziget. stb.) A fővárosi 2014-2020 projektek között szerepel a belvárosi Duna-partok komplex közterületi rehabilitációja.	● ● ●	A Duna-partok komplex rehabilitációja, új zöldterületek létesítése, a meglévő zöldterületek fejlesztése összhangban van a Budapest 2020 Zöld Programjával.
Integrált Dunapart stratégia – A Duna menti zónában tervezett rövid- és középtávú fejlesztési projektek városszerkezeti integrálásával és megvalósításával kapcsolatos stratégia, koordináló mesterterv és finanszírozási program kidolgozása.	● ●	A Duna-parti területek integrált egységes szemléletű szabályozása elvárásai szerint a DÉSZ is ezt a koncepciót szolgálja.
A „Dunával együtt élő város” területi cél keretében a program középtávú céljai a következők: - árvízvédelem megújítása - partszakaszok gyalogos elérésének biztosítása - közlekedési kapcsolatok javítása - rekreációs turisztikai potenciál kiaknázása - barnamezős területek fejlesztése - hajózás fejlesztése - kisvízfolyás-torkolatok revitalizációjának előkészítése - víz újrahazsnosítása	● ● ●	A DÉSZ szemléletében és szabályozási eszközrendszerében az ITS célkitűzéseit követi. Az árvízvédelem, a parti területek megközelíthetőségének biztosítása, a hajózás és a közlekedés fejlesztése, a barnamezős területek rehabilitálása, fejlesztése hangsúlyosan megjelenik a DÉSZ fő célkitűzései között.
Budapesti és regionális kerékpáros közlekedés programja: kerékpárosbarát területi átalakítások; kerékpáros főhálózati elemek fejlesztése (meglévő elemek korszerűsítése és új elemek kialakítása összesen kb. 250'km); Duna-menti (EuroVelo) útvonal fejlesztése; kerékpáros-gyalogos kishidak megvalósítása.	● ● ●	A Duna-parti kerékpárút és sétány fejlesztése összhangban van az ITS célkitűzéseivel. A tervezett kerékpáros hidak a Kopaszi-gátnál, a Keserű-érnél, a Hosszúréti pataknál ezt a kapcsolatot biztosítják.

4. táblázat Összehasonlítás a Budapest 2020 program célkitűzéseivel

Budapest Területfejlesztési Konceptiója (2014)

Budapest Területfejlesztési Konceptiója a Városfejlesztési Konceptió céljaival összhangban, a vonatkozó, a területfejlesztési koncepciók és területrendezési tervek tartalmi követelményeiről szóló 218/2009.(X.6.) kormányrendelet szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően kiegészítve, illetve az ott meghatározottakra fókuszálva került kidolgozásra. A területfejlesztési koncepció javaslata megfogalmazza a térség 2030-ra elérni kívánt jövőképét, térstruktúráját, valamint a 2020-ra szóló átfogó és stratégiai célokban előirányzott célállapotot. A BTFK célrendszere között kiemelt súllyal szerepel „a város és a Duna együttélésének megteremtése”. A kilenc stratégiai cél és a cél elérését támogató prioritások között külön kiemelt fejezetként szerepel a „Környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése”.

Budapest Területfejlesztési Konceptiója	Illeszkedés	DÉSZ IX. kapcsolódás
5.2. Barnamezős területek funkcióváltása	● ● ●	A DÉSZ a barnamezős területek funkcióváltását, rehabilitálását és városi szövetbe kapcsolást elősegíti.
5.4. A Dunával együtt élő város	● ● ●	A Dunával együtt élő város koncepció mindenhol megjelenik a DÉSZ szabályozásaiban.
6.1. Zöld- és egyéb biológiailag aktív felületek megőrzése, növelése	● ● ●	A vegetáció szempontjából változatos képet mutat. A belváros részen a Kopaszi-gát felett a burkolt, kiépített partszakaszok miatt csak fasorok találhatóak. A Kopaszi-gát alatti területen a part álatánabn fás növényzettel borított. A tervezett szabályozás hozzájárul biológiai aktivitásérték növeléséhez, a zöldfelületek védelméhez. A tervezett Duna-parti sétány hozzájárul a zöld infrastruktúra hálózat növeléséhez.
6.2. Természeti- és tájképi értékek megőrzése	● ● ●	A tervezett sétány/kerékpárút hozzájárul a tájképi értékek megőrzéséhez. A Világörökségi területek védelme összhangban van a területfejlesztési koncepcióval.
6.3. Zaj- és légszennyezés csökkentése	●	A DÉSZ szabályozás csak áttételesen van hatással a zaj és légszennyezés csökkentésére. Az iparterületek rehabilitációja, az ipari tevékenység fokozatos átalakítása csökkenti a terület zajterhelését.
6.4. Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem	●	A DÉSZ szabályozási javaslatai, a barnamezős területek rehabilitálása kármentesítés csökkenteni a fogja a talajszennyezettséget.
6.5. Korszerű vízgazdálkodás	● ●	A Duna-part bejárhatóságának biztosítása, a fejlesztési javaslatok hozzájárulnak, hogy a korszerű települési vízgazdálkodási elvek a gyakorlatban is megvalósuljanak..
7.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	● ●	A Duna-part megközelíthetőségének és végigjárhatóságának biztosítása, valamint a tervezett közösségi közlekedés fejlesztése hozzájárul a BTK célkitűzések megvalósításához.

5. táblázat Összehasonlítás a Budapesti Területfejlesztési Konceptióval

Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program, 2014

A barnamezős területek újrahasznosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a város kompakt maradjon, és a városon belüli utazási szükségletek csökkenjenek, vagy legalább ne növekedjenek tovább. A városszövetben jelentős kiterjedésű, több mint 1200 hektárnyi olyan terület található, amely korábbi funkcióját elveszítve

használaton kívülinek vagy alulhasznosítottak tekinthető. A projektek fontos részét képezi a területek környezeti kárfelmérése, kárenyhítése, illetve az érintett területeken közösségi funkciók és zöldfelületek létesítése, a terület megnyitása a széles nyilvánosság előtt. A XI kerület déli részén a Duna-parti területek jelentősen érintettek barnamezős területekkel (Kelenföldi Erőmű, Albertfalvai Szivattyútelep, Mercedes üzem, volt Házgyár területei), de a tematikus fejlesztési program külön nem nevesít barnamezős projektet a XI. kerületben.

Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)

Budapest Főváros Önkormányzata a 2014 júliusában a tematikus fejlesztési programok között fogadta el a Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési programot (TFP). A TFP célja, hogy meghatározza a Duna menti zóna jövőbeni fejlesztésének irányait, koordinálja és egységes keretbe rendezze a stratégiai célok megvalósítását, valamint a Duna adta potenciál kiaknázását leginkább segítő fejlesztéseket. A tematikus fejlesztési program az alábbi fő célkitűzéseket tartalmazza:

Duna-parti és világörökségi területek védelme

Felhívja a figyelmet az egyes Duna partszakaszok karakterének megfelelően történő fejlesztések fontosságára a Duna-parti UNESCO Világörökség, a panoráma, az itt lévő védett értékek védelmére. Problémát jelent azonban, hogy a védett értékek mellett gyakran nem a karaktert erősítő beruházások valósulnak meg. Fontos cél, hogy az ingatlanfejlesztések az egyes partszakaszok eltérő karakterének megfelelően valósuljanak meg, a hatékony területfelhasználás, a városias beépítés és a városszövet tagoltságának megtartásával.

Egészséges környezet kialakítása

Az egészséges környezet megteremtésének alapfeltétele az olyan problémák megoldására, mint a talajszennyeződés megszüntetése; az egészségre ártalmas és a rekreációs-turisztikai potenciált rontó nagyfeszültségű vezetékek átvezetésének felülvizsgálata; az alulhasznosított zöldterületek közcélú hasznosítása; az árvízvédelmi rendszer hiányosságainak felszámolása; a Duna menti gyógyfürdők, kutak kihasználásának felülvizsgálata; a Nagy-Duna javuló vízminőségének megőrzése.

Víz és város kapcsolatának biztosítása

Az életteli teli, sokszínű rekreációs és sportlehetőséget kínáló partok kialakítása, az attraktív, decentralizált turisztikai kínálat növelése, a kerékpárutak és gyalogos sétányok a szigetek integrálásával történő kialakítása illetve a közlekedési pályák (rakpart, vasút) a part megközelítését nem zavaró jelenléte alkotják.

Barnamezős területek gazdaságfejlesztése

A barnamezős területek funkcióváltása elősegíti a gazdasági telephelyként történő megújítást, a magasabb hozzáadott értékű ágazatok megtelepedését, a kreatív ipar és klaszterek megtelepedése révén, az oktatási és kulturális célú beruházások megjelenését.

Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)	Illeszkedés	DÉSZ IX. kapcsolódás
1. Duna-parti és világörökségi területek védelme	● ● ●	A XI. kerület északi parti Duna menti része világörökségi helyszín, a Petőfi-híd felett védőövezet. A DÉSZ biztosítja a

		terület védelmét, nem irányoz elő a VT céljaival ellentétes fejlesztést.
2. Egészséges környezet kialakítása	● ●	Az egészséges környezet kialakításának fontosságát a DÉSZ is tartalmazza.
3. Víz és város kapcsolatának biztosítása	● ● ●	A DÉSZ összhangban van a zöldfelület fejlesztésekkel és promenád kialakítással. A Duna megközelíthetőségének és végigjárhatóságának biztosítása a DÉSZ kiemelt feladata. Az új gyalogos hidak biztosítják a part menti folyamatos gyalogos, kerékpáros közlekedést.

6. táblázat Összehasonlítás a Duna menti területek tematikus fejlesztési program célkitűzéseivel

Budapest Integrált Területi Programja – ITP, (2015)

Az Integrált Területi Program (ITP) készítésének célja a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatásokon alapuló VEKOP támogatások körének meghatározása volt. Az ITP-k már nem tartalmaztak projekt szintű javaslatokat, csak az egyes intézkedések leírását, illetve a kiválasztás szempontrendszerét. A Dunához kapcsolódó fejlesztések a „Fenntartható multimodális mobilitás elősegítése” intézkedésen belül jelentek meg. A Budapest 2030 koncepcióban megfogalmazottakkal összhangban a jövőkép markáns városfejlesztési tengelyként határozza meg a Duna-partot, amely jelenleg a városi lakosság számára nehezen megközelíthető, csak rövid szakaszokon képezi részét a város életének. Gazdasági és turisztikai szempontból egyaránt fontos a partok elérhetővé tétele a gyalogosok és kerékpárosok számára. A DÉSZ szabályozásai az ITP célkitűzéseivel összhangban állnak.

Budapest Környezeti Állapotértékelése, 2015

Budapest környezeti állapotának értékelését legutoljára 2015-ben végezték el. A kutatás a környezeti elemek állapotára és az elemeket állapotát befolyásoló tényezőkre terjedt ki. A dokumentum a legfontosabb budapesti jellemzőket foglalja össze. Az elemek állapotán belül a természeti környezet, az épített zöldfelületek, a talaj, a vizek, a levegőminőség, a klimatikus viszonyok, a zajterhelés helyzetét értékelték. Az egyes fejezetek rövid intézkedési javaslatokkal zárulnak. Az állapotértékelés a jelenleg készülő Fővárosi Környezeti Program alapját képezi. A DÉSZ készítése során az állapotértékelés adatai felhasználásra kerültek a megalapozó tanulmányban.

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Hosszú Távú Kerületfejlesztési Koncepciója (2005)

A koncepció már készítésének idején (2005) is jelentős hangsúlyt fektetett a Duna-parti területeinek jövőbeni fejlesztésére. Fejlesztési cél volt a terület átalakulásának támogatása, valamint a Duna és a vízpart kapcsolatának megteremtése, az élővízfolyások rendezése, revitalizációja. Kiemelt célok között szerepelt Albertfalva volt ipari területeinek átalakítása, amelynek nagy lökést a Galvani-híd megépülése jelenthetne. A koncepcióban fontos elemként jelenik meg a Duna menti terület, mint a kerület legnagyobb közpark fejlesztési lehetősége, a Duna és víz-part kapcsolatának megteremtése, valamint a Duna, mint vízi közlekedési terület jobb kihasználása. A fejlesztési koncepció célkitűzésit részletesen elemzi a megalapozó dokumentáció. A DÉSZ szabályozása ennek megfelelően összhangban van a hosszú távú fejlesztési koncepcióval.

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)

A 2015-ben elfogadott stratégia részletesen bemutatja az egyes városrészek tervezett fejlesztéseit. A környezettel kapcsolatos fejlesztések a következők.

3.2. A TERVVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN LÉNYEGES JELENLEGI KÖRNYEZETI HELYZET BEMUTATÁSA

3.2.1. Közvetett és közvetlen hatásterület lehatárolása

A DÉSZ IX területe 10,7 km hosszú, 58,2 ha nagyságú. A tervezés érdekességét adja, hogy ez a hosszú és keskeny terület néha csak 16 m szélességű (pl. Raoul Wallenberg rakpart). A területet az alábbi utcák határolják: a Duna folyam – kerülethatár – Raoul Wallenberg rakpart – Valdemar és Nina Langlet rakpart – Goldmann György tér – Pázmány Péter sétány – Neumann János utca – 2854/1 hrsz.-ú telek – Dombóvári út – 4074/2 hrsz.-ú telek – 4016 hrsz.-ú telek – 4010 hrsz.-ú telek – 4009 hrsz.-ú telek – 4004/2 hrsz.-ú telek – 4004/3 hrsz.-ú telek – 4004/4 hrsz.-ú telek – 43621 hrsz.-ú telek – 43620 hrsz.-ú telek – Dr. Papp Elemér utca – 43576/2 hrsz.-ú telek – 43576/14 hrsz.-ú telek – Fibula utca –által határolt által határolt területre.

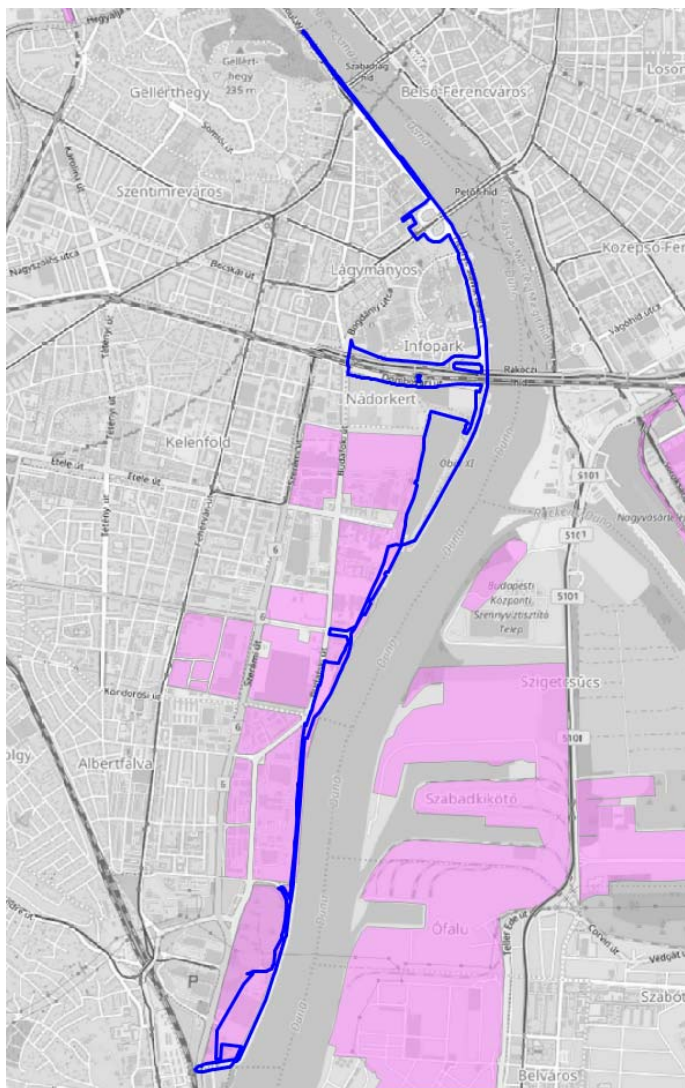
3.2.2. A környezeti állapot jellemzése

Földtani adottságok, domborzati viszonyok, talajviszonyok

A terület négy kistáj érinti. Északon a Budai-hegyek déli nyúlványát jelentő Gellért-hegy határolja. Középső területén A Budaörsi- és Budakeszi medence Dunáig nyúló része (Keserű-érig) határolja. Déli részén már a Tétényi fennsík határolja. A szűken értelmezett vizsgálati terület azonban a Csepeli-sík folyón átnyúló részén fekszik. A terület sík jórészt ártéri hordalékkúpon fekszik. A tervezési területen és a vizsgált területen genetikai talajtípusok bolygatatlan formában már nem lelhetők fel. A Duna menti elhelyezkedés okán eredetileg öntéstalajok alakultak ki a sík területrészekén. Jelen állapotban a magas- és mélyépítési tevékenység folytán a terület jelentős része beépített, burkolt. Ily módon a terület talajának levegőzése és vízháztartása erősen gátolt. A területet a Duna parti árvédelmi mű megépítéséig a folyó ellepte, átáztatta, ez most már nem tapasztalható. A lágymányosi részekén a partvédelmi mű megépülése után a területet a metróépítkezések kitermelt meddőjével töltötték fel.

A Lágymányosi-hídtól délre fekvő területeken szinte végig jelentős talajszennyezés volt tapasztalható. A vizsgált területen potenciális talaj- és talajvíz-szennyezés a volt betonelem-gyár, a volt házgyár és az átalakulás fázisában lévő volt ipari területeken feltételezhető.

Szénhidrogén-származékok, nehézfémek, hulladék cement és adalékok, valamint a hiányos szennyvízkezelésből származó szennyezés terhelheti a területet. Kármentesítés az aktuális fejlesztések idején várható.

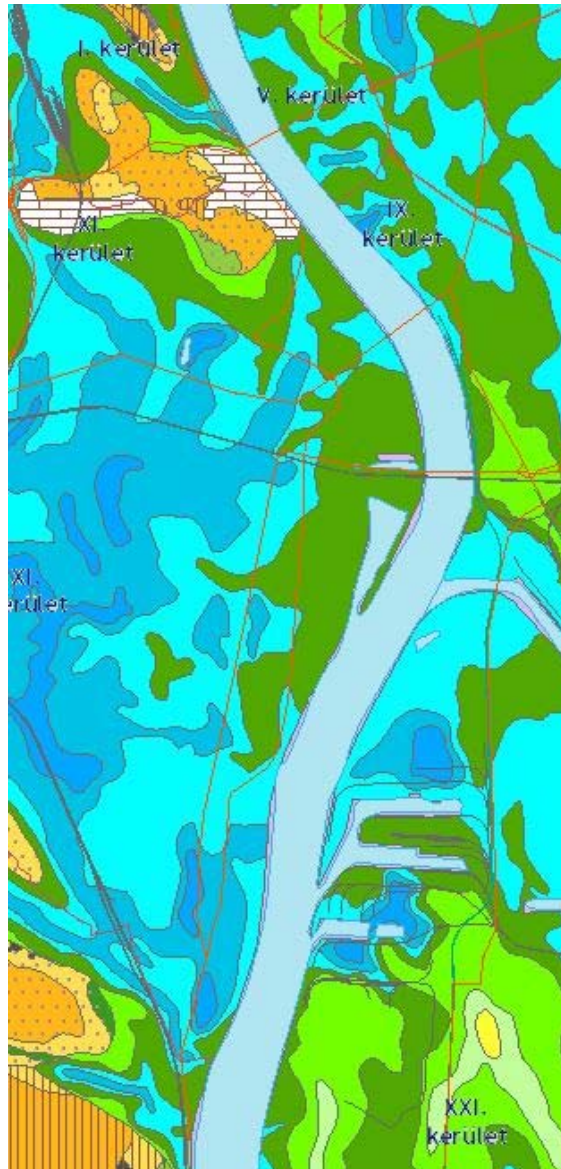

3. ábra Potenciálisan talajszennyezett területek

Vízrajz

A területen meghatározóan fontos a Duna vízminőségének védelme. Mivel a tervezési terület csatornázott, így kommunális és technológiai eredetű szennyvíz közvetlenül a Dunába nem kerül.

A felszín alatti víz állapota szempontjából a 27/2004. KvVM rendelet szerint a terület a felszín alatti vízminőség védelmi „kiemelten érzékeny” területek közé sorolt.

4. ábra Felszín alatti első vízáadó rétegek elhelyezkedése, talajvíz mélysége
(forrás: map.mfgi.hu/mernokgeologia)

A kerület területén két vízfolyás torkollik a Dunába. Az egyik a Kondorosi út vonalában a Határ-árok, a másik a déli kerülethatárnál lévő Hosszúréti-patak. A vízfolyások a kerület elválasztott rendszerben csatornázott területeinek csapadékvíz befogadójaként szolgálnak.

Vízellátás

Budapest területén – így a vizsgálati területen is – az ivóvíz és az oltóvíz biztosítását, valamint a hálózat karbantartását a Fővárosi Vízművek Zrt. végzi. A vizsgált terület vízellátása két irányból történik, az északi vízbázisok felől a hidakon átvezetett, míg délről a Csepeli vízbázisról érkező nagy átmérőjű nyomóvezetékeken keresztül.

A vizsgált területen a 20. számú Pesti alap és a 17. számú Sas-hegyi vezetékei találhatóak, azonban a vízellátásban csak a 20. számú nyomászóna vezetékei vesznek részt.

A Pesti alapzóna, ami Budapest legnagyobb nyomáscsónája, hálózati nyomását a budai oldalon a Gellérthegyi Sándor utcai medencék biztosítják, melyek fenékszintje 149,1 m Bf. A vizsgálati terület közvetlen közelében található a Kelenhegyi gépház és medence. A kelenhegyi régi medence már használaton kívül van, azonban a gépház, és a 30 000 m³-es Barlang medence üzemelnek. A Barlang medence fenékszintje 137,92 m Bf-szinten található.

A területen számos nagy átmérőjű (DN>600 mm) főnyomóvezeték létesült, melyek a következők:

- 4 db DN600 mm-es acél a Szabadság hídon, majd 2 db DN800 mm-es GÖV vezeték halad tovább a Kelenhegyi úton a gépházig.
- DN1200 mm-es öv, majd DN1000 mm-es tojásszelvényű beton vezeték a Kelenhegyi gépház és a Barlang medencék között. A vele párhuzamosan haladó DN1200/DN1000 mm-es öv/acél és DN500 mm-es acél vezeték használaton kívül van.
- DN800 mm-es GÖV vezeték keresztezi a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem területét a K és a Ch épület között. A vezeték a Csiky utca irányából érkezik, majd halad tovább DN1000 mm-es sb vezetékként a Műegyetem rakparton a Goldmann György térig, ahol két DN800 mm-es vezeték halad tovább.
- DN800 mm GÖV vezeték a Pázmány Péter sétányon a Rákóczi hídig.
- DN800 mm-es öv vezeték az Irinyi József utcában.
- DN800 mm-es acél vezeték a Petőfi hídon.
- DN800 mm-es acél vezeték a Rákóczi hídon.

A vezetékek jellemzően öntöttvas (öv), gömbszövetes öntöttvas (GÖV), acél (a), KPE és azbesztcement (ac) anyagból létesültek. Az ac és öv anyagú vezetékek beépítése ma már nem javasolt, illetve a Goldmann György téren létesült DN80 mm-es elosztóhálózat mérete ellátási problémát okozhat, így ezek átépítésével a jövőben számolni szükséges.

A terület vízellátását a főnyomó vezetésekről leágazó, kisebb átmérőjű elosztóvezetékek biztosítják, melyek általában körvezetékes kialakítással létesültek.

A vizsgált területen 8 db ivókút, illetve közkifolyó található, melyből 4 darab a Gellérthegyen, kettő a Kopaszi-gátnál létesült.

Tűzoltóvíz ellátás

Az oltóvíz-igényeket az ivóvízhálózatról biztosítják 28 db földalatti és 110 db földfeletti tűzcsap segítségével.

A 100 m-es ellátási körzeteit megvizsgálva megállapítható, hogy egyes gazdasági és intézményi területfelhasználási egységek területe nincs teljes mértékben lefedve. Ezek a területeken, amennyiben nincs kialakítva saját tűzvíz hálózat az ingatlanokon belül, azok kialakítása javasolt.

Ipari vízellátás

A kelenföldi Hőerőmű területén vízkivételi mű létesült, ami a Kopaszi gát mögött kialakított öbölből emelte ki a vizet, és juttatta az ipari elosztóhálózatba. A korábban Télikikötőként használt öböl feliszapolódása miatt a kiemelt víz minősége nagymértékben leromlott, ami miatt a vízkivételt leállították. A Kelenföldi Erőmű azonban mind a mai napig a Dunából kiemelt vizet használja a termeléséhez szükséges vízigény kiszolgálására. A felhasznált víz nagy része a berendezések hűtésére használják, ami így nem kerül be a technológiai folyamatokba.

Termálvíz ellátás

A vizsgálati területen a geológiai adottságok miatt több karsztvíz forrás található. A Gellérthegyben 1969-1978 között épült a Gellért táró, ami egy 1100 m hosszú mesterséges alagút, aminek mentén 4 üzemelő és 14 megfigyelő kút található. Az üzemelő kutak 1978-ban a létesültek, GT-I., GT-II., GT-III. és GT-IV. számú kút névvel. A GT-I. és a GT-III. kút a XI. kerület területén található, és ezek biztosítják a Gellért fürdő termálvíz ellátását. A GT-I. számú kút talpmélysége 14,0 m, kitermelhető vízmennyisége 920 l/perc, hőfoka 42 °C. A GT-III. számú kút talpmélysége 17,0 m, kitermelhető vízmennyisége 1440 l/perc, hőfoka 43 °C. Mindkét kút vize gyógyvíznek minősített. A Gellért gyógyfürdő vize, így a kutaké is nátriumot is tartalmazó kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos és szulfátos-kloridos hévíz, aminek fluorid tartalma is jelentős. A forrásvízben az összes oldott ásványi anyag tartalom 1846,67 mg/l.

2014 során a két kútból összesen 431 622 m³ vizet termeltek ki, ami az engedélyezett kitermelhető vízmennyiség 98%-a.

Csatornázás

A vizsgált területen a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (FCSM) üzemeltetésében lévő egyesített és elválasztott rendszerű csatornahálózat gondoskodik a szenny- és csapadékvizek összegyűjtéséről, és elszállításáról. A területen a csatornahálózat teljes körűen kiépített.

A terület a Közép-Buda II. vízgyűjtő terület része, aminek szennyvizeit a Kelenföldi szivattyútelep fogadja, és továbbítja a Budapest Központi Szennyvíztisztító telepre (BKSZT) egy Duna alatti átvezetéssel létesült ø120-140 cm-es nyomócsőpáron. A Duna-part kerületi szakaszán létesült az Albertfalvai szivattyútelep is, ahonnan a szennyvizek a Hunyadi János út – Budafoki út nyomvonalon kiépített ø40 cm-es nyomócsőpáron keresztül jutnak a Kelenföldi szivattyútelepre.

A Zsigmond téri szivattyútelep irányából 2009-ben megépült budai Duna-parti főgyűjtő az alsó rakparton éri el a vizsgált területet ø200 cm-es mérettel, és halad tovább déli irányba. A Goldmann György tértől az Irinyi József utca – Bogdánfy utca – Budafoki út nyomvonalon épült ki a kelenföldi szivattyútelepig ø214 – ø220 – 280/280 – 310/310 – 340/340 – 360/360 cm-es mérettel. A főgyűjtőre több nagy átmérőjű egyesített csatorna köt rá a kerület területén.

A vizsgált terület döntően egyesített rendszerben csatornázott, azonban az Irinyi József utca és Rákóczi híd közötti, valamint az Albertfalvai szivattyúteleptől délre lévő területeken a csatornahálózat elválasztott rendszerben lett kiépítve. Az összegyűjtött csapadékvizeket több ponton a Dunába vezetik, míg a szennyvízcsatornák az egyesített rendszerű csatornába kötnek.

A csatornahálózat gravitációs üzemű, azonban a helyi adottságok miatt három átemelőtelep kialakítására volt szükség, amik északról dél felé a következők: Bertalan Lajos utcai térszíni, 27 l/s-os, a Goldmann György téri térszín alatti, 16,3 l/s-os és a Savoya Parki térszíni, 35 l/s-os névleges kapacitású átemelők.

Az egyesített rendszerű csatornahálózat tehermentesítésének céljára záporkiömlőket alakítottak ki, amiken egy adott vízmagasság felett a kevert, szenny- és csapadékvíz átbukik, és rövid úton a befogadóba, jelen esetben a Dunába jut. Ilyen záporkiömlőt a vizsgált területen a következő helyeken található:

- Bertalan Lajos utcai közcsatorna kiömlő – 70/105 cm ÜPE tojásszelvény (T)
- Kelenföldi szivattyútelep Duna-parti kiömlője – 150/150 cm beton (b)
- Albertfalvai szivattyútelep Duna-parti kiömlője - ø180 cm b

További nagy átmérőjű csapadékvíz csatorna kiömlők az alábbi helyeken találhatóak:

- Petőfi híd budai hídfőjének déli oldala – ø100 cm vasbeton (vb)

- Magyar tudósok körútja déli részénél - \varnothing 100 cm vb
- Rákóczi híd északi hídfője - \varnothing 180 cm vb
- Sztregova köz - \varnothing 80 cm b

A Sztregova köz vonalában két \varnothing 170 cm-es szennyvízcsatorna bekötés található, amik a gazdasági terület területéről érkeznek, és nem a közcsatorna hálózat kiömlői.

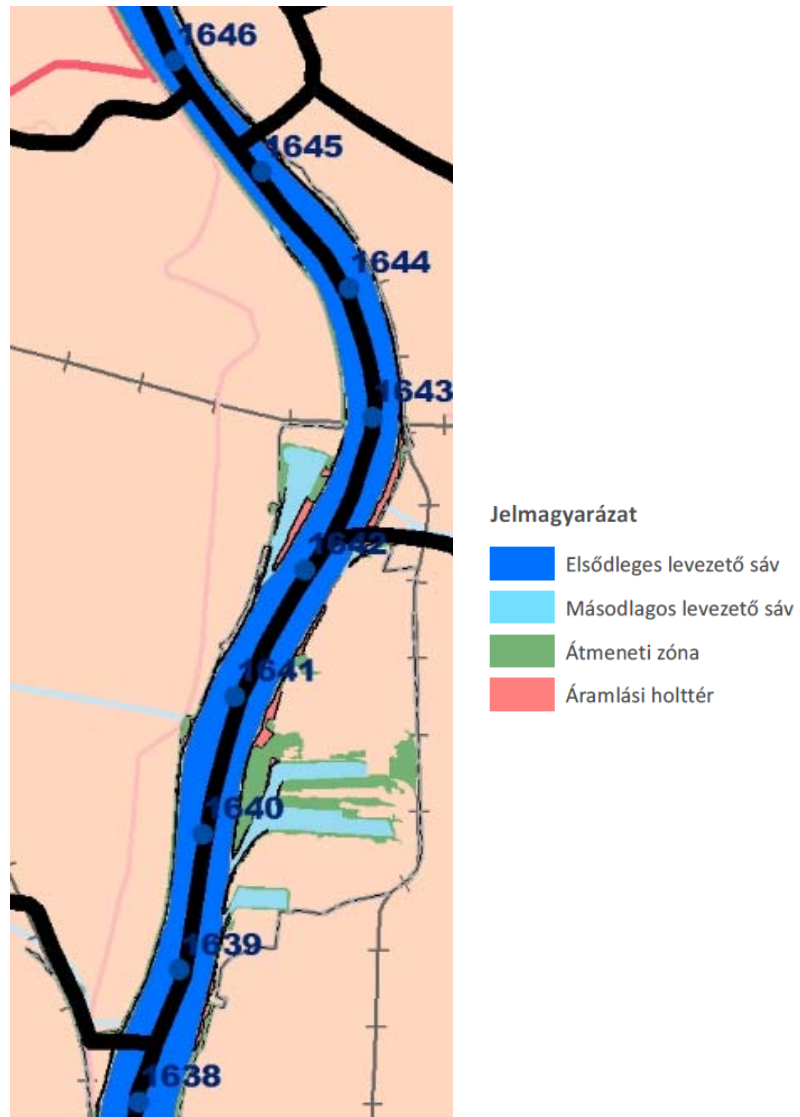
Árvízvédelem

Árvízveszélyes területek

A magasságihiányos töltésszakaszokat a 74/2014 (XII.23) BM rendelet alapján mértékadónak tekintett árvízszint (MÁSZ) 1,3 m-rel növelt szintjéhez képest értelmezzük. A városi védművek kiépítettsége a magassági biztonság tekintetében jelenleg korántsem teljes körű. A MÁSZ szintjétől való elmaradás azt jelenti, hogy a 891 cm-es Vigadó téri vízállás esetén a folyó vízállása a védmű koronaszintjével azonos magasságban lenne, nagyobb vízállás, hullámozás hatására helyi védekezés nélkül pedig elöntést eredményezne.

A hullámtérben, mely a Duna és a fővédmű vonala közötti terület, a TSZT 2015 alapján beépítésre szánt területfelhasználási egység, jelen esetben intézményi (I) terület csak a Kopaszi-gát területén található.

A nagyvízi meder területének a beépíthetőségére, illetve használatára vonatkozó előírásokat „a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló, 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet tartalmazza.

5. ábra A Duna nagyvízi mederszakaszának zonációja

Árvízvédelmi művek

Az árvízvédelmi mű a kerület teljes hosszában kiépült. Árvízvédelmi szempontból a Határ-árokig a Buda-Közép, onnantól a Buda-Dél árvízvédelmi szakasz része, a védvonalak az Újbuda-Egyetemváros és Albertfalva-Észak öblözetet védik. A vizsgált területre eső védvonalszakaszok északról délre a következők:

- Szent Gellért rakpart egy része
- Műegyetem rakpart
- Pázmány Péter rakpart
- Dombóvári út, magaspart
- Albertfalva-Észak, magaspart
- Határ-árok bal part
- Határ-árok jobb part
- Albertfalvai töltés
- 2. lokalizációs töltés

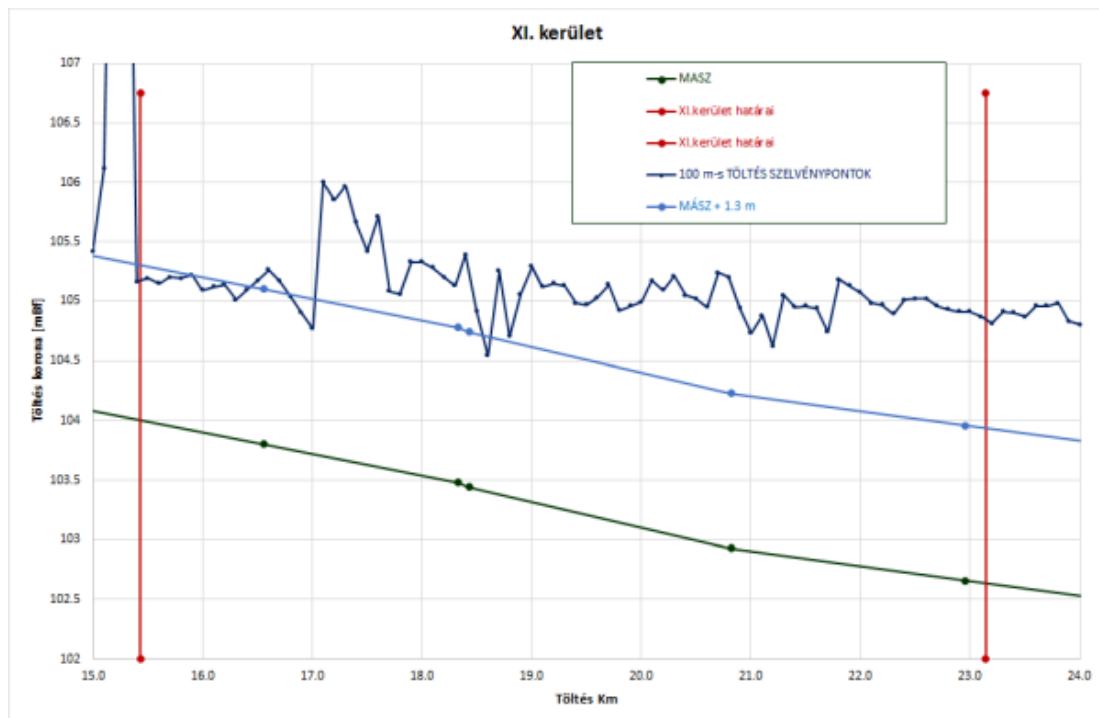
- Hosszúréti-patak bal part

Az I. rendű védvonal hossza a patakok vissza-töltésezését nem számolva 7 408 m (15+430 – 22+898 tkm, szelvényezés szerint 15+090 – 22+558 tkm). A lokalizációs gát, a Határ-árok és a Hosszúréti-patak vizsgálati területre eső védvonalának hossza 324 m, 740 m és 550 m rendre.

A védvonal a Rákóczi hídig jellemzően partfal, míg attól délre töltésként, magasparkként került kialakításra.

A MÁSZ szint 74/2014 (XII.23) BM rendelet alapján a kerület északi határánál 105,74 mBf, a déli határánál pedig 104,16 mBf. A korábbi, 11/2010 (IV.28.) KvVM rendeletben meghatározott MÁSZ szintekhez képest a hatályos MÁSZ az északi közigazgatási határon 73 cm-rel nőtt, míg a délin nem változott.

A védvonal teljes hosszában eléri a hatályos MÁSZ szintet, a Gellért rakpart, valamint a Kopaszi-gát déli csúcsának vonalától a déli kerülethatárig pedig a MÁSZ+1,3 m-es magassági előírásnak is megfelel. Ezeken a szakaszokon árvíz esetén további intézkedésre nincs szükség.

6. ábra Vizsgálati területen a MÁSZ és MÁSZ +1,3m szintek és töltésmagasság

A töltés három szakaszon, 15+430 – 16+440, 16+775 – 17+020, 18+550 – 18+620 között, rendre 110, 245 és 70 méter hosszon MÁSZ+1,3 m szint alatt van 0-50 cm-rel. Itt árvíz esetén a töltés magassághiányát megszüntetendő, ideiglenes védekezésre van szükség.

A Dunába torkolló Határ-árok és Hosszúréti-patak torkolatának környékét a vízfolyások vissza-töltésezésével biztosítják.

A Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. tájékoztatása alapján a Határ-árok jobb parti töltésének magassága, illetve vízzárósága nem megfelelő, továbbá hiányzik a szükséges 10 m-es fenntartási sáv. Az Albertfalvai töltés mentén szintén hiányzik a fenntartáshoz szükséges 10 m-es sáv, illetve a töltés szelvényhiányos.

7. ábra Árvízvédelmi szempontból kritikus helyek

A 2016-ban készült árvíz-kockázati térképezés (ÁKK) alapján a vizsgált területen 9 helyszínen a védművön geometriai, illetve általaj problémák figyelhetők meg, melyek következtében az utóbbi nagyobb árvizek idején (2002, 2006, 2010, 2013) szivárgó, illetve fakadó vizek jelentek meg.

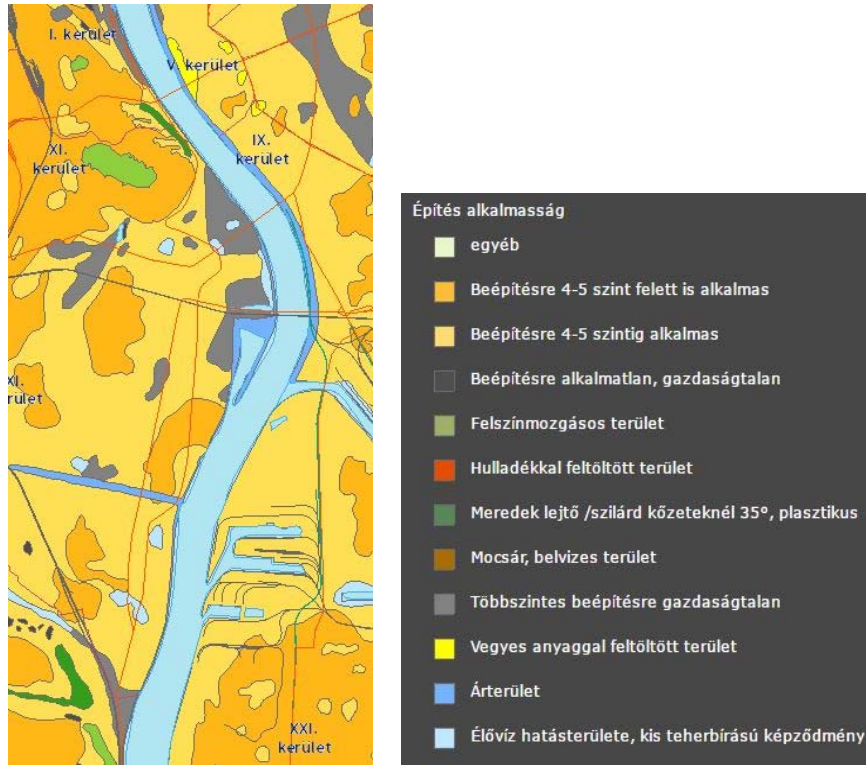
Építésföldtan

A tervezési területet és a vizsgált területet felszínmozgás-veszély, illetve nyílt karszt jelenléte nem érinti.

A területet alábányászottság nem érinti, jellemzően sík terület (a Gellért-hegyet kivéve), kedvezőtlen morfológiai adottsággal nem bír.

A vizsgált terület – a Gellért-hegy kivételével – Duna parti árvízvédelmi mű kiépítéséig a Duna ágak árterülete volt, és rendszeresen előntötte a folyó. Ily módon a területen friss, kevésbé megüledett, tehát kisebb teherbírású rétegek jellemzőek. (Erre utal többek között a Lágymányos név is.)

Földtani korlátozás, építés alkalmasság

8. ábra Építési alkalmasság (forrás: map.mfgi.hu/mernokgeologia)

Az építési alkalmassági térkép alapján a tervezési és a vizsgált terület beépíthetősége helyenként korlátozott az egykori elöntések szerves hordalékai és a ma is magas talajvíz miatt.

Korlátozások

A vizsgált terület a 219/2011. Korm. rendelet szerinti veszélyes üzemmel, illetve annak veszélyességi zónájával érintett.

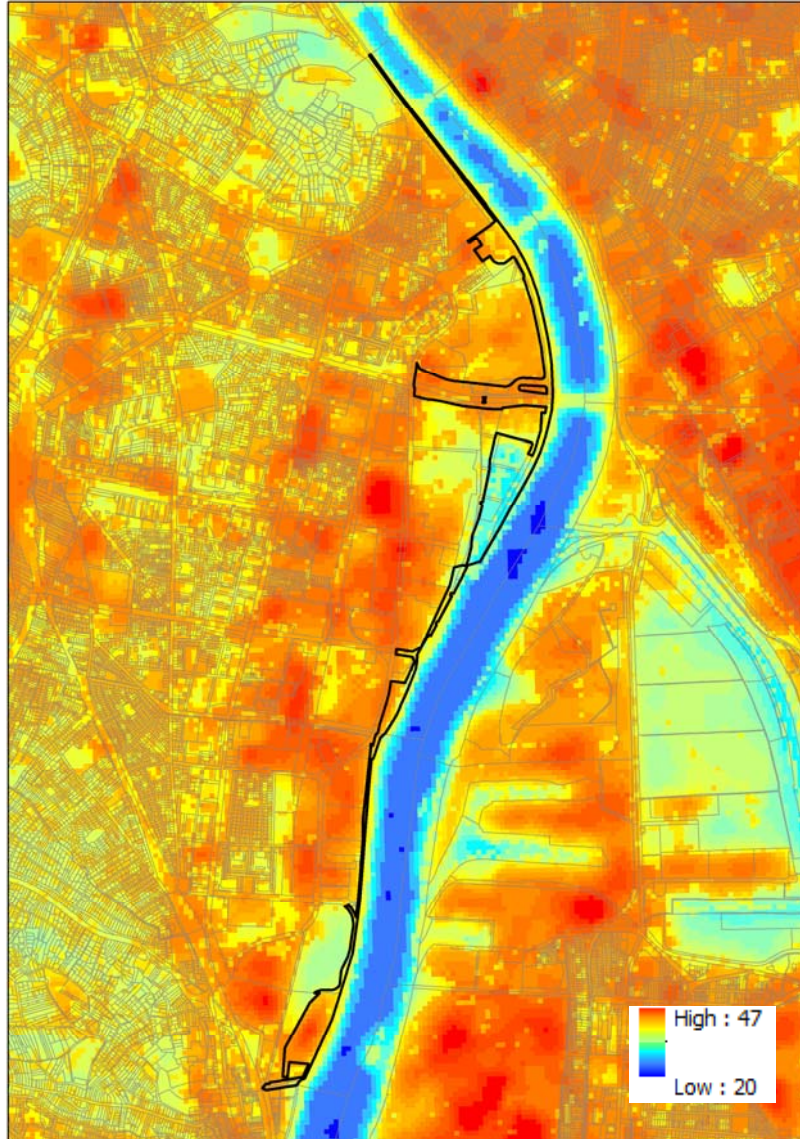
Veszélyes üzemek a területen:

- Kelenföldi Erőmű – alsó küszöbű veszélyes üzem, csak részben van a vizsgált területen, veszélyességi övezetei fednek rá a vizsgált területre
- Aqualing Kft – alsó küszöbű veszélyes üzem, a vizsgált területen van, veszélyességi övezet nincs még kijelölve.

Éghajlati viszonyok

Mérsékelt meleg, száraz éghajlat jellemzi a tájat. A Duna kiegyenlítő hatásának köszönhetően a nyár mérsékeltbben meleg, mint az Alföld középső részén, és a hőmérséklet napi és évi ingása is kisebb. Az évi középhőmérséklet ~ 10. A fagymentes időszak hossza 186 és 196 nap között van (ápr. 10-15. és okt. 20-25.). A vízgyűjtő É-i, ÉK-i részén hulló évi csapadék (550-600 mm). Évente 30 hótakarós nap valószínű, az átlagos maximális vastagsága 15 cm körül van. A napfénytartam évi összege 2062 óra. A nyári hónapokban 250-299 órán át süt nap, télen 60-at. Az ariditási index 1,25-1,35. A tájra jellemző hőmérsékleti viszonyokat erősen módosítja a terület beépítettsége. A városi helyi klíma kialakulását, a hőszigetek kialakulását jól jellemzi, hogy meleg nyári napokon a Landsat 5 műhold által mért felszín hőmérsékletekben 25-27 C-fokos különbségek is

detektálhatók kerületen belül. A 2015 július 14-ei termális űrfelvétel csatorna adatokból készült felszínhőmérséklet ábrán jól látható, hogy a Duna-parti, vízfelülethez közel eső nyitott, átszellőződő területeken olykor 10-15 C-al alacsonyabb a felszínhőmérséklet regisztrálható. A Kopaszi-gát vízfelülete, a Nádorkert meglévő zöldfelületei és a volt Házgyár feletti beépítetlen területek is jelentősen javítják a helyi klimatikus viszonyokat. Helyi klíma szempontjából legkedvezőtlenebb területnek a Lágymányosi-híd hídfőjének burkolt felületei és a vasúti töltés jelennek meg.

9. ábra Űrfelvételből interpretált felszínhőmérséklet térkép (forrás: Landsat5, 2015 július 14.)

Zöldterület, zöldfelület

Növényföldrajzi szempontból a természetes vegetáció alapja az eredeti növényzet mai talajvízszint- és domborzati viszonyokra vetített egységeinek elkülönítése klímazonális, extrazonális és azonális társulások szerint. A térkép így egyesíti a terepadottságokból és más környezeti feltételekből adódó eltartóképesség elvét a Budapesten szigetszerűen fennmaradt, eredeti vegetációfoltok botanikai vizsgálati eredményeivel.

A főváros területén ennek alapján négy csoportban tizenkét fontosabb növénytársulás produkciósintje különíthető el.

A) A makroklíma hőkínálatának a csapadék mennyiségétől jórészt független hasznosításával kialakult társulások produkciósintje (Ennek a szintnek a társulásai alkotják a vizsgált terület potenciális vegetációját.

B) A talajvízszinttől független, de a klímazonálisnál nagyobb szervesanyag-termelésű ("pozitív extrazonális") társulások

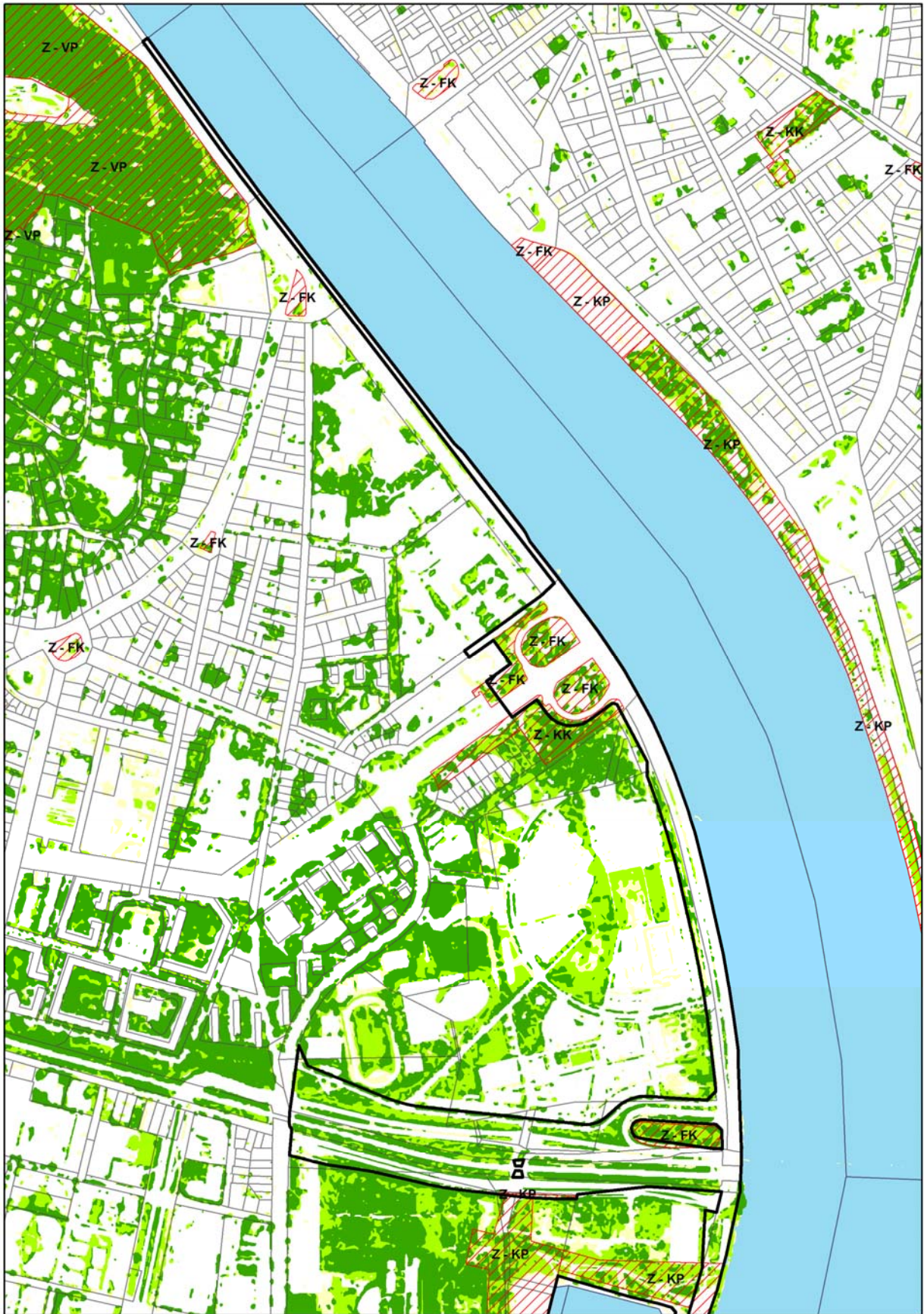
C) A talajvízszinttől független, de a makroklímától meghatározott, az alapközettől és az edafikus tényezőktől befolyásolt (klímazonális) társulások produkciósintje

D) A délies kitétségű, vízvesztéses, száraz, meleg lejtőkön kialakult kis szervesanyag-termelésű ("negatív extrazonális") társulások (10, 11, 12) produkciósintje

A potenciális vegetációtérkép alkalmas a fővárosi kertek, parkok, fasorok helyén a hajdanvolt, illetve a lehetséges növényzet megállapítására és támpontot nyújt az egyes területek eltartó-képességének megítéléséhez, a megfelelő produkciósintű őshonos vagy egzóta fajok kijelöléséhez. Vegyük figyelembe, hogy a beépítés, az aszfaltozás mértékétől függően az egyes pontok adottságai ma már eltérnek az eredeti viszonyoktól. A telepítendő fajok kijelölésekor az eltartóképesség, illetve a produkciósint ezért csak bizonyos korrekcióval használható.

A területen a természetes vegetáció csak nyomokban lelhető fel. A zöldfelület valós mennyiségét jól mutatják a 2010-ben készült infrafotó képből interpretált borítottsági térképek. A DÉSZ területének északi részén a Műegyetem előtti rakparton egyáltalán nem található vegetáció. A Rákóczi-híd budai hídfőjénél a „fásított köztér” és közpark kategóriába tartozó zöldfelületek találhatóak. Az ELTE lágymányosi tömbjét a hídtól intenzíven fásított közpark határolja. A Rákóczi hídtól a Lágymányosi-hídig tartó szakaszon az út melletti fasor jelenleg meg. A Kopaszi-gát környezet közparki kategóriába került. A gát Duna felőli oldalán gazdag vegetáció jelenik meg, amely tájképileg is értékes. A város déli oldalán ez legjobban városba „felkúszó” galériaerdő. Hengermalom utcától a Sztregova-közéig még viszonylag szélesebb zöldfelület található majd innen már az ipari jellegű partszakasz dominál. A Galvani utcáig a part burkolatlan, rendezetlen. Növényzet csak a vízfelület közvetlen szomszédságában található. A Sztregova-köz és a Kondorosi utca közti szakasz növényzete hasonló, de az alulhasznosított, kevésbé beépített területek miatt több lehetőséget hordoz zöldfelületi fejlesztésekre. A Kondorosi út alatt a part szinte teljesen „növénymentes”, annak ellenére, hogy a „közparki kategóriában található a jelenlegi KVSZ-ben. A volt Házgyár feletti beépítetlen terület (Dr. Papp Elemér utcáig) viszont jó lehetőségeket kínál zöldfelületi fejlesztésekre. A terület jelenleg is Zöldterület-közpark kategóriában található. A Házgyár és a Hosszúréti-patak befolyás között még található egy rendezetlen terület (HRSZ 43576/13) amely ugyan építési helyként került szabályozásra annak ellenére, hogy jelenleg beépítetlen és kiváló lehetőséget jelent a Hosszúréti-patak zöldfolyosó/zöldút elemként történő összekapcsolására, fogadására.

A kiépített, burkolt partok, rakpartok az északi és a terület déli részén megakadályozzák a galériaerdő társulások kialakulását. A jelenlegi szabályozás szerint a Lágymányosi hídtól délre eső területeken a Duna-part közpark kategória besorolású (Z-KP). Az ettől északra eső területeken a két híd hídfőjénél látható csak kiszabályozott zöldterület, fásított közpark (Z-FK). Galéria erdő itt a burkolt rakpartok miatt nem alakult ki.

10. ábra Zöldfelületek és zöldterületek a DÉSZ IX. ütem területén (I.)

11. ábra Zöldfelületek és zöldterületek a DÉS Z IX. ütem területén (II.)

12. ábra Zöldfelületek és zöldterületek a DÉSZ IX. ütem területén (III.)

Állatvilág

A vizsgálati területe élővilágát meghatározza a Duna, illetve a város domborzata és beépítettségi viszonyai. Egyik jelentős élőhely a területen a Gellért-hegy Természetvédelmi Terület, amely a Duna nyomvonalát követő vonuló madárfajok számára kiemelkedően fontos fővárosi pihenő és táplálkozó terület. Tüzesfejű és sárgafejű királyka egyik legerősebb vonulási területe a fővárosban. Fészkelő fajok közül ki kell emelni az énekes rigót, a kis poszátát, a fülemülét és a vörösbegyét, illetve a csilpcslapfüzikét. Különleges téli vendége a hegynek a hazánkban ritka havasi szürkebegy. A Duna felé eső oldalról kárókatonák és különböző sirályfajok figyelhetők meg a Dunán.

A vizsgálati terület másik fontos természeti értékekben gazdag területe a Kopaszi-gát és a Lágymányosi-öböl. A terület gazdag élővilággal rendelkezik jelenleg is. Halfaunáját tekintve a 11 faj jelenlétét mutatták ki az öbölben. A fajok jellemzően a Dunával határos területeket részesítik előnyben, ahol a víz kellően átkeveredik. Három védett faj is előkerült innen, a nyúldomolykó, a tarka géb, valamint a tüzes pikó. A madárvilágát tekintve a kis lile költése a 90-es években és újabban 2008-ban volt megállapítható a területen. Budapesten ritkán előforduló parti madarak közül a havasi partfutót figyelték meg madarászok a területen. Gyakran láthatók a területet különféle sirályfajok is. *(forrás: Bajor Zoltán, Budapest természeti kalauza, 2009.)*

Tájhasználat, tájszerkezet

A Duna-part XI. kerületi szakasza mentén a változatos domborzati és táji adottságok, mellett szakaszonként nagyon különböző területhasználatok és beépítések alakultak ki. Északi részén a Gellérthegy lábától indulva a terület a belvárosi részekben halad keresztül, majd a Műszaki egyetem és az ELTE új beépítéseit érintve jut el a folyószabályozás révén kialakult Kopaszi-gáthoz. A Gellért-hegy és a Petőfi-híd közötti szakasz elsősorban közlekedési célból hasznosított, a földművekkel, részükkel, támfalakkal kiépített, burkolt. Az erős forgalom miatt a budapesti egyetemi negyed partszakasza sajnos szinte megközelíthetetlen a campusok-ból. A partok megközelítése még az olyan idegenforgalmi célterületeknél is problémás és megoldatlan mint az A38 koncerthajó. A Kopaszi-gát után már a valamikor iparterületek most is működő gyárai, üzemei, telephelyei (hőerőmű, malom, Pappas auto) váltakoznak a már rehabilitált területekkel. A területet alacsony intenzitás és vegyes beépítés jellemzi.

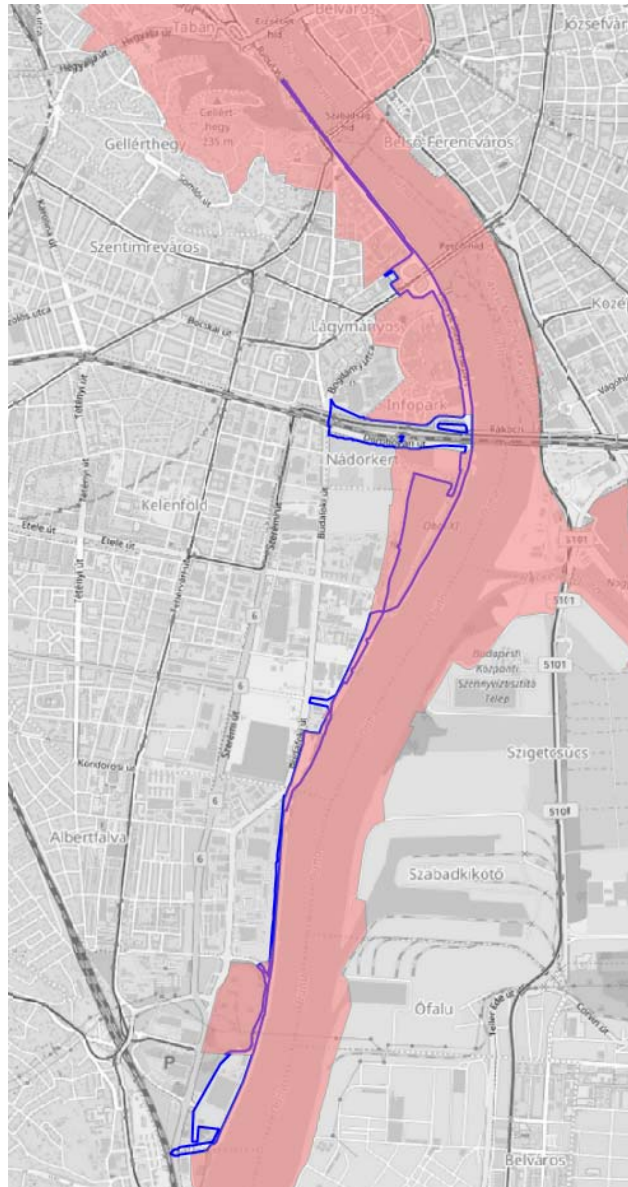
A rekreációs jellegű tájhasználatot itt is erősen korlátozza, hogy a terület a Duna mentén hosszirányban nehezen járható három híd (hozzá kapcsolódó úthálózat). A keresztirányú megközelítés csak néhány utca biztosítja (Hengermalom, Galvani, Kondorosi, Sztregova-köz, Papp Elemér utca, Fibula utca).

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A DÉSZ IX. Duna-part tájképi adottságai rendkívül kedvezőek. A Duna-parti beépítés/látvány méltán Európa egyik legszebb legszebb fővárosi Duna-parti látképét jelenti. A Gellért-hegyről feltáruuló látvány, a hidak látképe nem véletlenül része a világörökségi helyszínnek. A terület vízkapcsolata változó számos kiaknázatlan potenciált tartalmaz, különösen a déli területeken.

Kiemelt tájképi-városképi értéket képvisel a Gellért-hegy, a markáns zöld megjelenésével, a Kopaszi-gát újonnan kialakított rekreációs területe, valamint a városképi jelentőségű fasorok a Szent Gellért rakparton, a Bartók Béla úton, a Műegyetem rakparton és az Irinyi József utcában.

Az OTrT előírása alapján az övezettel érintett területen a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

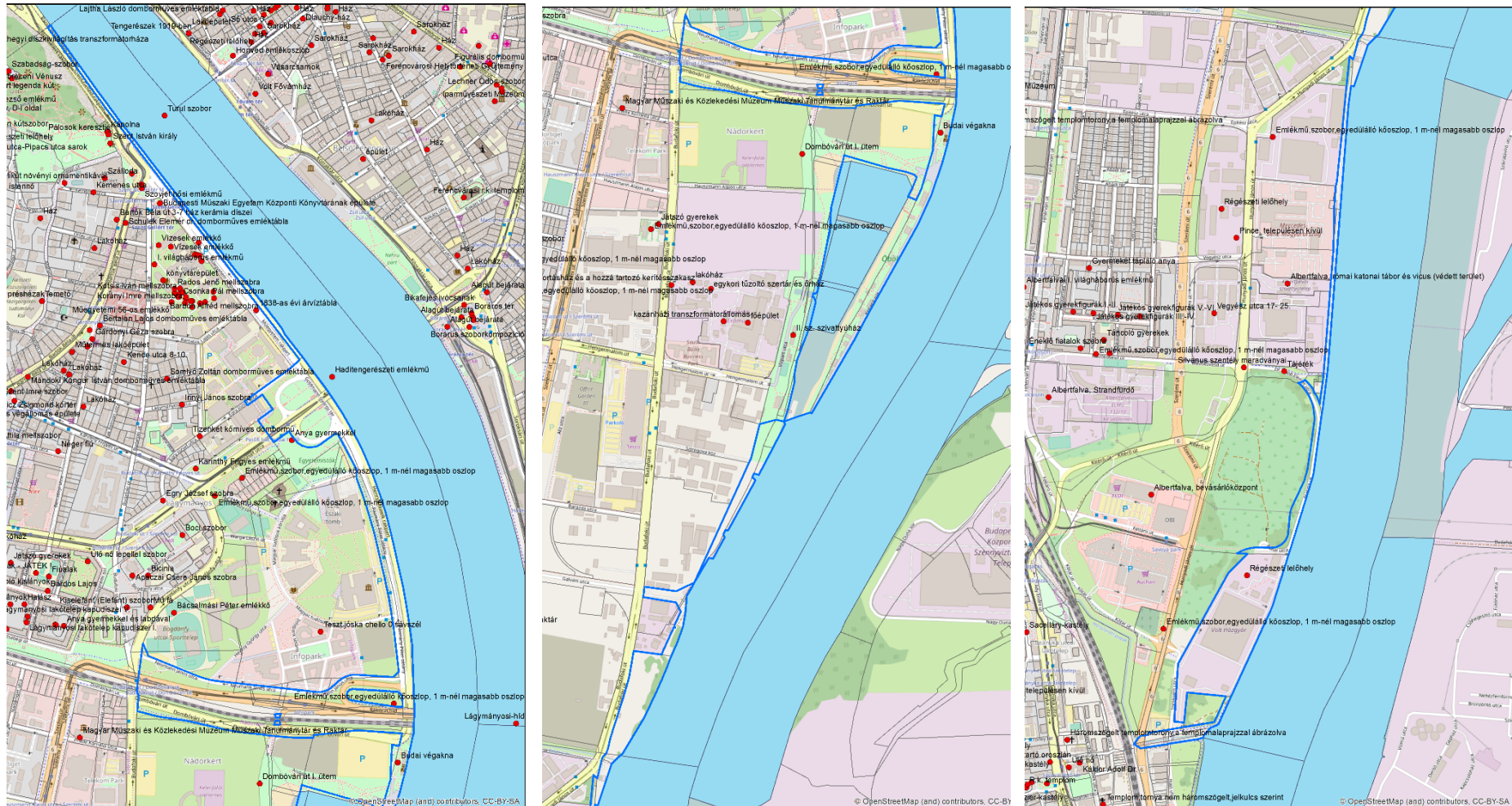

13. ábra Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek (FRSZ)

Egyedi tájértékek

A tájak karakterének fontos összetevői az egyedi tájértékek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. Az egyedi tájértékek típusait és fajtáit az MSZ 20381:2009 sz. Természetvédelem. Egyedi tájértékek kataszterezése c. szabvány határozza meg.

A szűken vett tervezési területen a TÉKA adatbázis egyedi tájértékként csupán néhány értéket jelez: Haditengerészeti emlékmű, régészeti lelőhely, oszlop. Az Albertfalvai Szivattyúteleptől délre található a valamikori római katonai tábor (vicus).

14. ábra Egyedi tájértékek a térségben (forrás: TÉKA adatbázis)

Ökológiai hálózat, táji és természeti értékek, természetvédelmi területek

A vizsgálati területen kiemelkedő tájszerkezeti változatosság, amely a Duna partját jellemzi, indulva a budapesti természeti látványosságok közül legismertebb dolomittömbjeként kiemelkedő Gellért-hegytől a Kopaszi-gát és a Lágymányosi-öböl változatos part menti területéig. A korábban védettséget élvező gát és öböl védelmét 2004-ben a tervezett fejlesztések miatt visszavonták. A Kopaszi-gáton korábban található ártéri vegetációt átalakították és helyére épületeket emeltek, illetve parkokat hoztak létre. Az igényes zöldfelületek létrehozásával az eredeti ártéri növényzet nagy részét megsemmisítették.

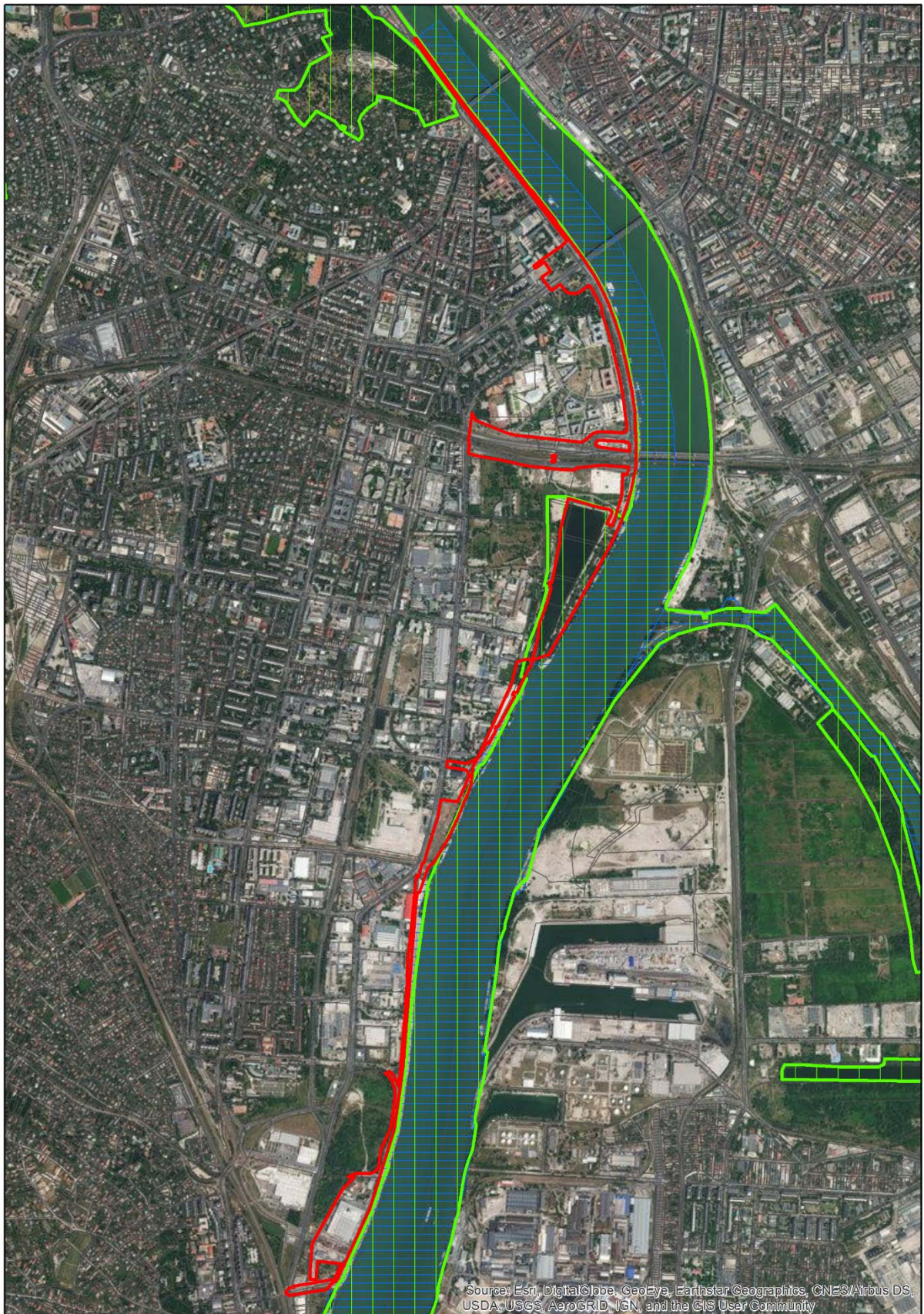
A Duna-part vizsgált szakasza mára szinte teljesen elvesztette eredeti természetes növényzetét. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény) erejénél fogva védelem alatt álló („ex lege”) terület és érték, valamint egyéb, egyedi jogszabályban védett természeti érték így nem található a területen. Natura 2000-es terület nincs a vizsgált területen. Nem természetvédelmi kategória ugyan, de az OTTrT ökológiai hálózatának területei a területek ökológiai fontossága, érzékenysége alapján lettek kijelölve. A tervezési területet végig érinti a NÖH ökofolyosó kategóriája.

A Nemzeti Ökológiai Hálózat három fő eleme a magterület, ökológiai folyosó és pufferterület. Az ökológiai folyosók általában lineáris természetszerű élőhelyeket képeznek, amelyek kiemelt szerepét a magterületek összekapcsolása jelenti. A nemzeti ökológiai hálózat ökológiai folyosó területe kismértékben érint a sziget Duna menti partvonalát.

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei:

- Magterületek a hálózat foltszerű, tetszőleges kiterjedésű területei, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai.
- Az ökológiai folyosók, a magterületek közötti kapcsolatot biztosító sávós, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, amelyek, az élőhelyeket, kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között. Az ökológiai folyosók általában lineáris természetszerű élőhelyeket képeznek, amelyek kiemelt szerepét a magterületek összekapcsolása jelenti
- Pufferterületeket, a magterületek és a folyosók körül védőzónát kell kijelölni, ahol még a természetközeli élőhelyek aránya viszonylag magas. A pufferterületek feladata a magterületek és folyosók védelme az esetleges külső káros hatásoktól. A DÉSZ területén csak az ökológiai folyosó területe került kijelölésre.

Értékes növények a területen a Gellért-hegyen előforduló odvas és ujjas keltikék, a sziklakibúvásokban apró, természetközeli növényfoltokat találhatunk, amelyben a sárgás habszegfű fokozottan védett faj Magyarországon csak a Gellért-hegyen fordul elő. A jelentős átalakításon átesett Kopaszi-gáton találhatunk a régi időkből olyan famatuzsálemeket – fekete- és fehér nyarakat –, amelyek méretei Budapesten egyedülállóak, s csupán az Óbudai-sziget ártéri galériaerdeiben, vagy a nagytétényi Duna-parton fordulnak elő hasonló méretűek.

15. ábra A Nemzeti Ökológiai Hálózat (ökofolyosó)

Zaj- és rezgésvédelem

Budapest és további 22 település zajtérképe a vonatkozó jogszabályok és műszaki előírások szerint készült el. A 2007-es stratégiai zajtérkép közúti és vasúti zajszinteket mutató térképein látható az egyes területek terhelése. A vonatkozó határértéket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet tartalmazza. A 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet meghatározza az épületekben tartózkodó emberekre vonatkozó rezgésterhelés határértékeit. Az emberi tartózkodásra szolgáló helyiségekben, lakóépületekben a rendeletben meghatározott körülmények szerint a rezgésyorsulás (AM) értéke nem haladhatja meg:

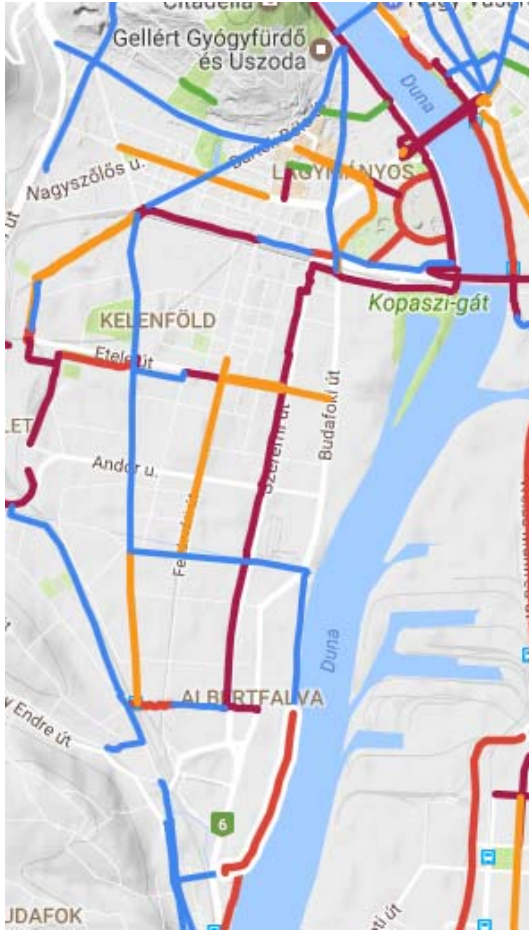
- nappal az AM= 10 mm/s² éjjel az AM= 5 mm/s², és maximális
- nappal az AM= 200 mm/s² éjjel az AM= 100 mm/s² értékeket.

A vizsgált térség egyik legmeghatározóbb környezeti konfliktusa az az Irinyi J. út, a Henry Slawik rakpart, a Petőfi-híd, a Rákóczi-híd és a Déli-Összekötő vasúti híd forgalmának zajterhelése.

16. ábra Budapest stratégiai zajtérképe (2007.)
Közúti forgalom zajterhelése –nappal

3.2.3. Környezeti konfliktusok, problémák összefoglalása, okainak bemutatása, a terv megvalósításával és a terv megvalósítása nélkül

17. ábra Kerékpárutak

A terület egyik alapvető problémája a megközelítés nehézsége, az átjárhatóság, végigjárhatóság hiánya és a környezet rendezetlensége. A több mint 10 km-es Duna szakasz mentén nincs végig kijelölt szabványos kerékpárút.

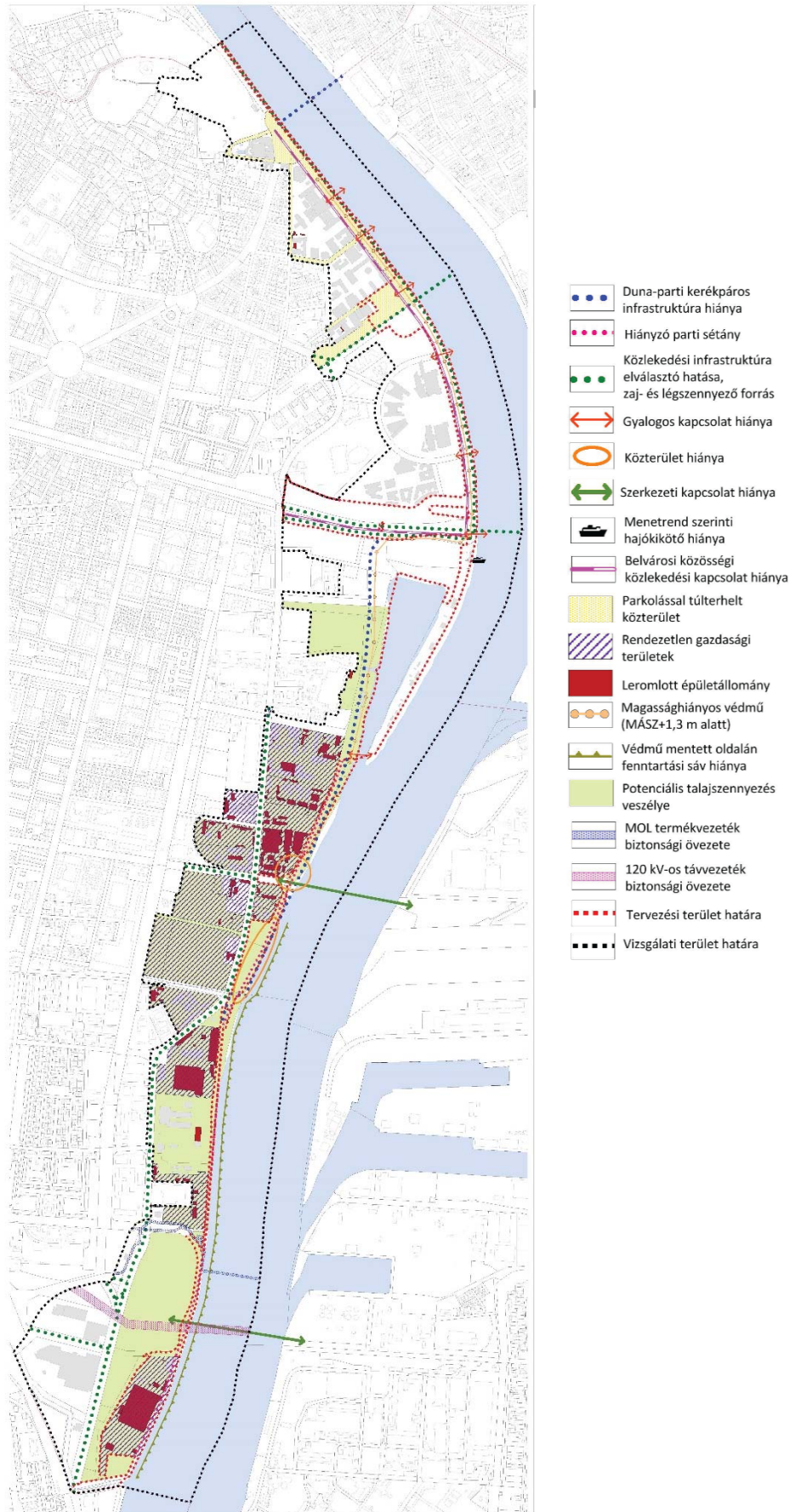
A Gellért-hegy lábainál a gyalogosokkal egy nyomvonalon halad a kerékpárút (bár a gyalogosforgalom itt viszonylag kicsi). Az ELTE és Infopark között megfelelő kiépítettségű, igényes burkolattal, de keskeny szélességgel. A Kopaszi-gáttól a Kondorosi útig a Szerémi úton halad a kerékpárút, eltávolodva Dunától. A Kondorosi út alatt a burkolt árvízvédelmi töltésen megy a kerékpárút. A DÉSZ szabályozás elősegítheti, hogy valóban egy igényes Duna-parti kerékpárút alakuljon ki. A kerékpárút és sétány kialakításának előfeltétele, hogy megépüljenek a hiányzó hidak (Kopaszi-gát, Keserű-ér, Hosszúréti-patak).

A DÉSZ területeit elszigeteli a lakóterületektől az ipari, kereskedelmi övezet, ezért a kis távolságok ellenére a lakóterületekkel való kapcsolata minimális. A szerkezeti kapcsolatok hiányát tovább fokozza a hiányzó Galvani-híd. Annak ellenére, hogy a Dunán viszonylag gyorsan megközelíthető a partszakasz a vízi közlekedési kapcsolatai hiányoznak.

A rendezetlen gazdasági területek látványa, a leromlott épületállomány erősen rontja a terület rekreációs hasznosíthatóságát. Az elhagyatott, rendezetlen partszakaszok biztonsági problémát is okozhatnak.

A megközelítéssel függ össze, hogy hiányoznak a parkolás kulturált feltételei. Nincsenek „fogadóterek” és ehhez kapcsolódó kiépített parkolók. A közterek hiánya különösen érzékenyen jelentkezik a Galvani utcánál és a Hosszúréti patak beömlésénél.

Jelentős probléma, hogy a Kelenföldi Erőműtől kezdődően a talaj nagymértékben szennyezett, amely az egykori Házgyár és a környező ipari üzemek terheléséből származik. A felhagyott ipari tevékenység okozta talajszennyezés mellett további problémát jelentenek az ottmaradt, jelenleg funkcionál nélküli ipari csarnokok, épületek és a degradálódott növényzet.

18. ábra Probléma térkép (Forrás: DÉS Z IX. ütem Megalapozó dokumentáció)

3.3.A TERV KÖVETKEZTÉBEN MEGJELENŐ KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK, OKOK FELTÁRÁSA

3.3.1. A természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, terhelését okozó tényezők

A DÉSZ területén potenciális veszélyt jelenthet, ha olyan funkciók jelennek meg, amelyek ellentételesek a terület végigjárhatóságának biztosításával, turisztikai-rekreációs hasznosításával. A Duna-part értékeinek felismeréséből fakad az az igény is, hogy a parton helyett kapott funkciók kihasználják az elhelyezkedés nyújtotta előnyöket. Ezért a Duna-parton található telephelyek helyét vegyes, rekreációs és intézményi funkcióknak kell elfoglalni. Minden esetben szükséges a fejlesztési lehetőségek feltételül a közérdeket szolgáló területbiztosításokról gondoskodni és a parti sáv hozzáférhetőségét, a gyalogos-kerékpáros átjárhatóságot biztosítani. Potenciális veszélyt jelenthet ha a nem megfelelő tervezés híján a Galvani-híd újabb elválasztó elemként, környezetterhelésként jelenik meg a térségben.

A meglévő zöld infrastruktúra elemek, a maradék galéria erdősávok védelmét lehetőség szerint biztosítani kell a fejlesztéseknél.

3.3.2. A terv által várhatóan környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok

A tervezett szabályozás keretében part menti sétány, közlekedési területek szabályozása és építési terület kiszabályozása várható, amelyek környezeti következményekkel járhatnak. A part menti sétány a turizmusra, kerékpározásra, a part menti területek társadalmi használatára vonatkozóan indíthat el folyamatokat a turisták és a kerékpáros forgalomra vonatkozóan. A sétány megjelenése a környező turisztikai célpontok összekötésében és kínálatának bővülésében is szerepet játszhat, amellet, hogy a biztonságosabb kerékpáros és gyalogos forgalom számára nyújt fizikai keretet. A közlekedési és építési övezetek területén megvalósuló szabályozás a területen megjelenő nagyobb számú gépjármű és személyi forgalom megjelenését okozzák várhatóan a part menti és partközeli területeken.

3.4. VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK, KÖVETKEZMÉNYEK

3.4.1. Környezeti elemeket érintő hatások

Talaj

A vizsgált területen potenciális talaj- és talajvíz-szennyezés a volt betonelem-gyár, a volt házgyár és az átalakulás fázisában lévő volt ipari területeken feltételezhető.

Szénhidrogén-származékok, nehézfémek, hulladék cement és adalékok, valamint a hiányos szennyvízkezelésből származó szennyezés terhelheti a területet. Kármentesítés az aktuális fejlesztések idején várható.

Felszíni vizek

A területen meghatározóan fontos a Duna vízminőségének védelme. Mivel a tervezési terület csatornázott, így kommunális és technológiai eredetű szennyvíz közvetlenül a Dunába nem kerül.

A felszín alatti víz állapota szempontjából a 27/2004. KvVM rendelet szerint a terület a felszín alatti vízminőség védelmi „kiemelten érzékeny” területek közé sorolt.

A kerület területén két vízfolyás torkollik a Dunába. Az egyik a Kondorosi út vonalában a Határ-árok, a másik a déli kerülethatárnál lévő Hosszúréti-patak. A vízfolyások a kerület elválasztott rendszerben csatornázott területeinek csapadékvíz befogadójaként szolgálnak.

Hulladékgazdálkodás

A tervezési területen és a vizsgált területen keletkezett hulladékok gyűjtése és kezelése szervezett formában történik, úgy a kommunális hulladékok, mint az üzemi hulladékok esetében. A Budafoki úton működő Mercedes szerviz területén veszélyeshulladék-égető üzemel.

A legjelentősebb hulladékkezelési/köztisztasági probléma a környezeti kultúra hiányosságaiból fakad: a területen gyakori az illegális hulladék-elhelyezés, amelyek felszámolása a felelős hiányában az érintett önkormányzatot terheli. Az elhagyott hulladékok különösen a használaton kívüli zöldfelületeken jelennek meg.

Árvízvédelem

A magasságihiányos töltésszakaszokat a 74/2014 (XII.23) BM rendelet alapján mértékadónak tekintett árvízszint (MÁSZ) 1,3 m-rel növelt szintjéhez képest értelmezzük. A városi védművek kiépítettsége a magassági biztonság tekintetében jelenleg korántsem teljes körű. A MÁSZ szintjétől való elmaradás azt jelenti, hogy a 891 cm-es Vigadó téri vízállás esetén a folyó vízállása a védmű koronaszintjével azonos magasságban lenne, nagyobb vízállás, hullámvás hatására helyi védekezés nélkül pedig elöntést eredményezne.

A hullámtérben, mely a Duna és a fővédmű vonala közötti terület, a TSZT 2015 alapján beépítésre szánt területfelhasználási egység, jelen esetben intézményi (I) terület csak a Kopaszi-gát területén található.

A nagyvízi meder területének a beépíthetőségére, illetve használatára vonatkozó előírásokat „a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló, 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet tartalmazza.

Hulladékkezelés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben kapott felhatalmazásával élve, a hulladékról szóló 2012.évi CLXXXV. törvény (Ht.) 35. §-a és 88. § (4) bekezdése alapján a települési hulladékhoz kapcsolódó hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról alkotta meg:

A tervezési területen és a vizsgált területen keletkezett hulladékok gyűjtése és kezelése szervezett formában történik, úgy a kommunális hulladékok, mint az üzemi hulladékok esetében.

A Budafoki úton működő Mercedes szerviz területén veszélyeshulladék-égető üzemel.

A legjelentősebb hulladékkezelési/köztisztasági probléma a környezeti kultúra hiányosságaiból fakad: a területen gyakori az illegális hulladék-elhelyezés, amelyek felszámolása a felelős hiányában az érintett önkormányzatot terheli. Az elhagyott hulladékok különösen a használaton kívüli zöldfelületeken jelennek meg. A vizsgált területen a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (FCSM) üzemeltetésében lévő egyesített és elválasztott rendszerű csatornahálózat gondoskodik a szenny- és csapadékvizek összegyűjtéséről, és elszállításáról. A területen a csatornahálózat teljes körűen kiépített.

A terület a Közép-Buda II. vízgyűjtő terület része, aminek szennyvizeit a Kelenföldi szivattyútelep fogadja, és továbbítja a Budapest Központi Szennyvíztisztító telepre (BKSZT) egy Duna alatti átvezetéssel létesült \varnothing 120-140 cm-es nyomócsőpáron. A Duna-part kerületi szakaszán létesült az Albertfalvai szivattyútelep is, ahonnan a szennyvizek a Hunyadi János út – Budafoki út nyomvonalon kiépített \varnothing 40 cm-es nyomócsőpáron keresztül jutnak a Kelenföldi szivattyútelepre.

A Zsigmond téri szivattyútelep irányából 2009-ben megépült budai Duna-parti főgyűjtő az alsó rakparton éri el a vizsgált területet \varnothing 200 cm-es mérettel, és halad tovább déli irányba. A Goldmann György tértől az Irinyi József utca – Bogdánfy utca – Budafoki út nyomvonalon épült ki a kelenföldi szivattyútelepig \varnothing 214 – \varnothing 220 – 280/280 – 310/310 – 340/340 – 360/360 cm-es mérettel. A főgyűjtőre több nagy átmérőjű egyesített csatorna köt rá a kerület területén.

A vizsgált terület döntően egyesített rendszerben csatornázott, azonban az Irinyi József utca és Rákóczi híd közötti, valamint az Albertfalvai szivattyúteleptől délre lévő területeken a csatornahálózat elválasztott rendszerben lett kiépítve. Az összegyűjtött csapadékvizeket több ponton a Dunába vezetik, míg a szennyvízcsatornák az egyesített rendszerű csatornába kötnek.

A csatornahálózat gravitációs üzemű, azonban a helyi adottságok miatt három átemelőtelep kialakítására volt szükség, amik északról dél felé a következők: Bertalan Lajos utcai térszíni, 27 l/s-os, a Goldmann György téri térszín alatti, 16,3 l/s-os és a Savoya Parki térszíni, 35 l/s-os névleges kapacitású átemelők.

Az egyesített rendszerű csatornahálózat tehermentesítésének céljára záporkiömlőket alakítottak ki, amiken egy adott vízmagasság felett a kevert, szenny- és csapadékvíz átbukik, és rövid úton a befogadóba, jelen esetben a Dunába jut. Ilyen záporkiömlőt a vizsgált területen a következő helyeken található:

- Bertalan Lajos utcai közcsatorna kiömlő – 70/105 cm ÜPE tojásszelvény (T)
- Kelenföldi szivattyútelep Duna-parti kiömlője – 150/150 cm beton (b)
- Albertfalvai szivattyútelep Duna-parti kiömlője - \varnothing 180 cm b

További nagy átmérőjű csapadékvíz csatorna kiömlők az alábbi helyeken találhatóak:

- Petőfi híd budai hídfőjének déli oldala – \varnothing 100 cm vasbeton (vb)
- Magyar tudósok körútja déli részénél - \varnothing 100 cm vb
- Rákóczi híd északi hídfője - \varnothing 180 cm vb
- Sztregova köz - \varnothing 80 cm b

A Sztregova köz vonalában két \varnothing 170 cm-es szennyvízcsatorna bekötés található, amik a gazdasági terület területéről érkeznek, és nem a közcsatorna hálózat kiömlői.

A kerület területén két vízfolyás torkollik a Dunába. Az egyik a Kondorosi út vonalában a Határ-árok, a másik a déli kerülethatárnál lévő Hosszúrét-patak. A vízfolyások a kerület elválasztott rendszerben csatornázott területeinek csapadékvíz befogadójaként szolgálnak.

Vizek állapota

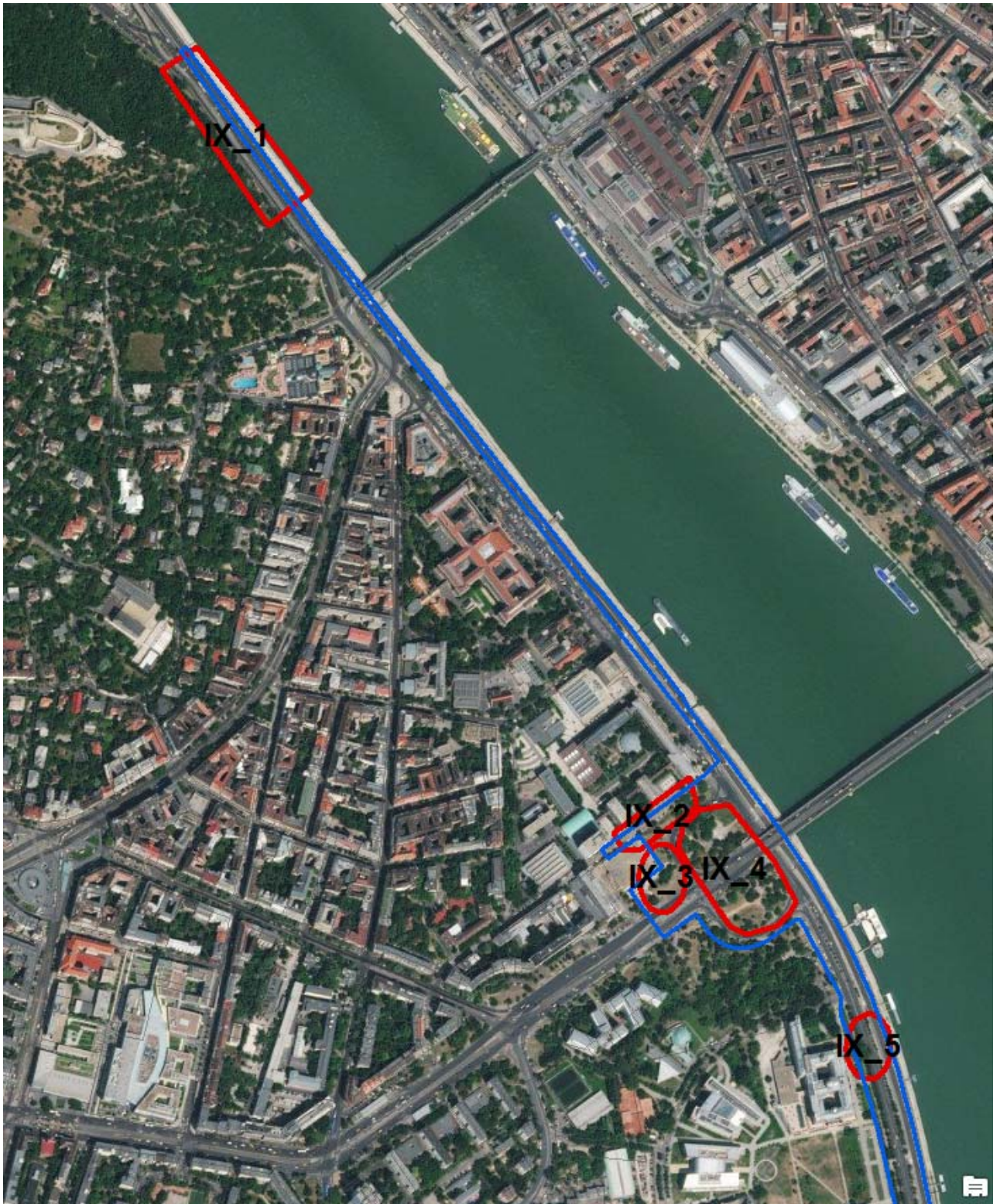
A vizsgált területen meghatározóan fontos a Duna és öblözetének vízminőség-védelme. A terület csatornázottsága jelenleg nem megoldott, így a kommunális és technológiai eredetű szennyvizek veszélyeztetik a felszíni és felszín alatti vizeket. A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (a továbbiakban: Kormányhivatal) a fővárosi Duna szakasz vízminőségét három országos törzshálózati mintavételi helyen méri, a vonatkozó jogszabálynak megfelelően. A vizsgált területhez közel eső újpesti mérési ponton 2007 és 2014 közötti időszakban mért adatok alapján megállapítható, hogy a Duna vízminősége néhány paramétertől eltekintve megfelel a jogszabályban előírt határértékeknek, de az oxigénháztartás jellemzői tekintetében kedvezőtlen értékek mérhetők. Az újpesti szakaszon a víz minősége valamivel kedvezőbb a Nagytéténnél mérteknél, de a folyó a főváros közigazgatási határához már a fent említett szennyezéssel érkezik. Különösen 2010-ben haladta meg a vízminőségi paraméterek koncentrációja a határértékeket több komponens (ortofoszfát, összes foszfor, biokémiai oxigénigény, nitrát-nitrogén) esetében. Az elmúlt években valamelyest javult az állapota, és csak az oxigénháztartás mutatkozott kedvezőtlennek. Összességében elmondható, hogy a Duna szakaszán a különböző minőségi elemek (fizikai-kémiai, biológiai, hidromorfológiai jellemzők) tekintetében a jó vagy a mérsékelt állapot/potenciál jellemző.

3.4.2. Környezeti rendszereket érintő hatások

A szabályozási tervben előirányzott módosítások várható hatásainak feltárására fordítottuk a hangsúlyt, a tervet alátámasztó munkarész által kiemelt sorrendben vizsgáljuk a változásokat. Az érvényben lévő kerületi szabályozási tervhez képest az alábbi módosítások történtek:

	Hatályos KVSZ	DÉSZ IX. ütem javaslatai
1	KL-KT-XI	Sétány kialakítás javaslat az KÖu-3 kategóriában
2	Közlekedési terület	Kt-Kk övezetbe sorolás
3	Z-FK-XI	Átsorolás KÖu-3 területbe
4	Z-FK-XI	Átsorolás KÖu-3 kategóriába (közlekedési terület zöldfelületként maradó része)
5	KL-	Sétány és fasor szabályozási javaslat (KÖu-3 területen)
6	Intézményi zöldfelület IZ-XI/S	Átsorolás közlekedési területté (KÖu-3)
7	KL-KT-XI és Z-FK-XI	Korábbi Átsorolás Z-FK kategóriá átsorolása közlekedési területté
8	Öböl vízfelület	A Kopaszi-gát (Zkp/Kk) övezet határának rendezése
9		Galvani utca folytatás tér/fogadóter kiszabályozás (Zkp/Kk)
10	IZ-XI	Beépítési terület kiszabályozás korábbi IZ és Z-KP területeken
11	Z-KP-XI	A korábbi KÉSZ zöldterület/sétány határ és a jelenlegi szabályozás határ eltéréséből fakadó különbség
12	IZ-XI.	Kt-Kk kiszabályozása, utca kiszabályozása
13	Korábban IZ terület	Korábbi IZ területen beépítésre szánt területés közterület (Kt-Kk) kiszabályozása
14	IZ-XI.	Korábbi IZ területen beépítésre szánt terület és közterület (Kt-Kk) kiszabályozása
		Átsorolás Kt-sv kategóriába

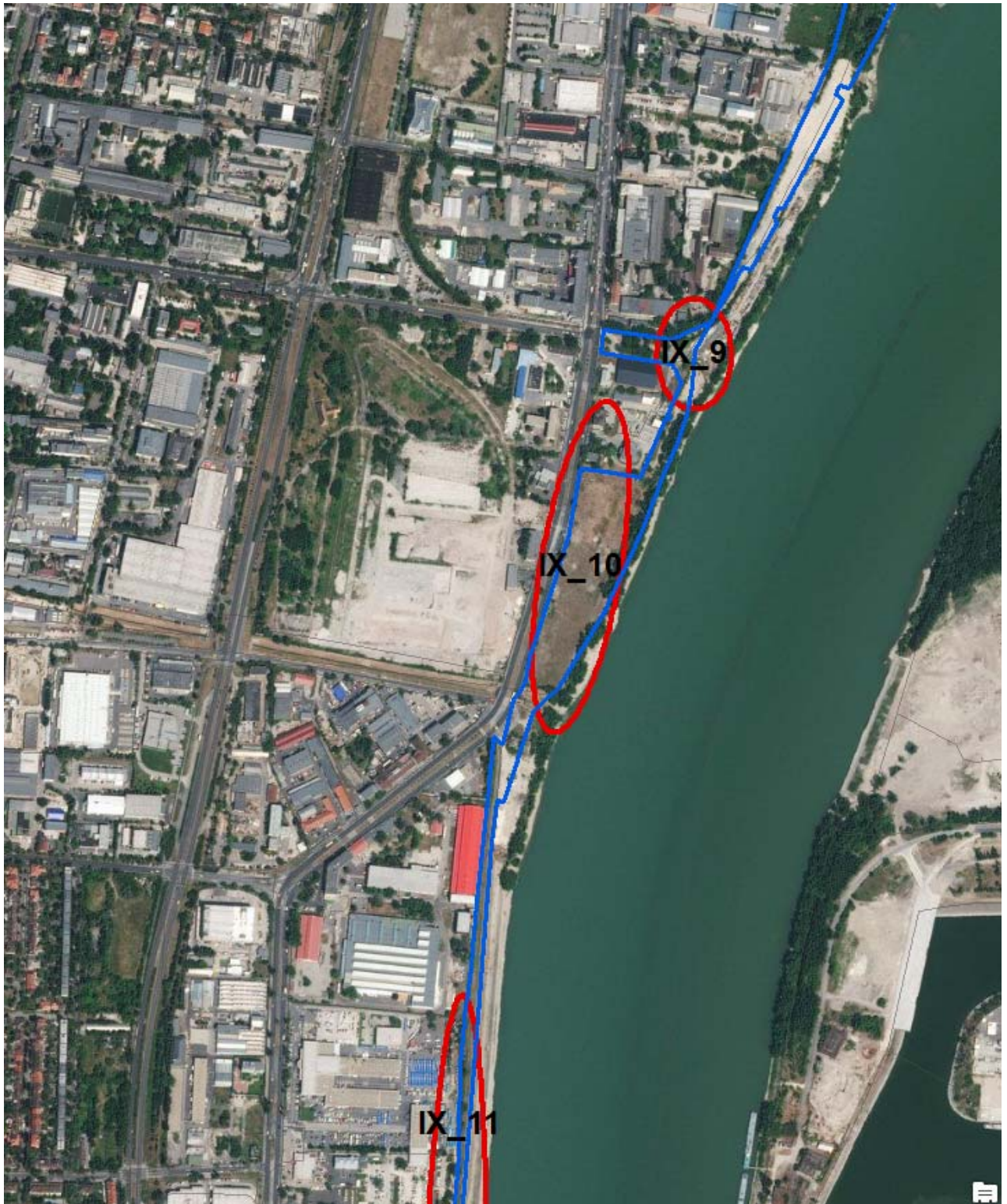
7. táblázat Összehasonlítás a hatályos szabályozási tervekkel

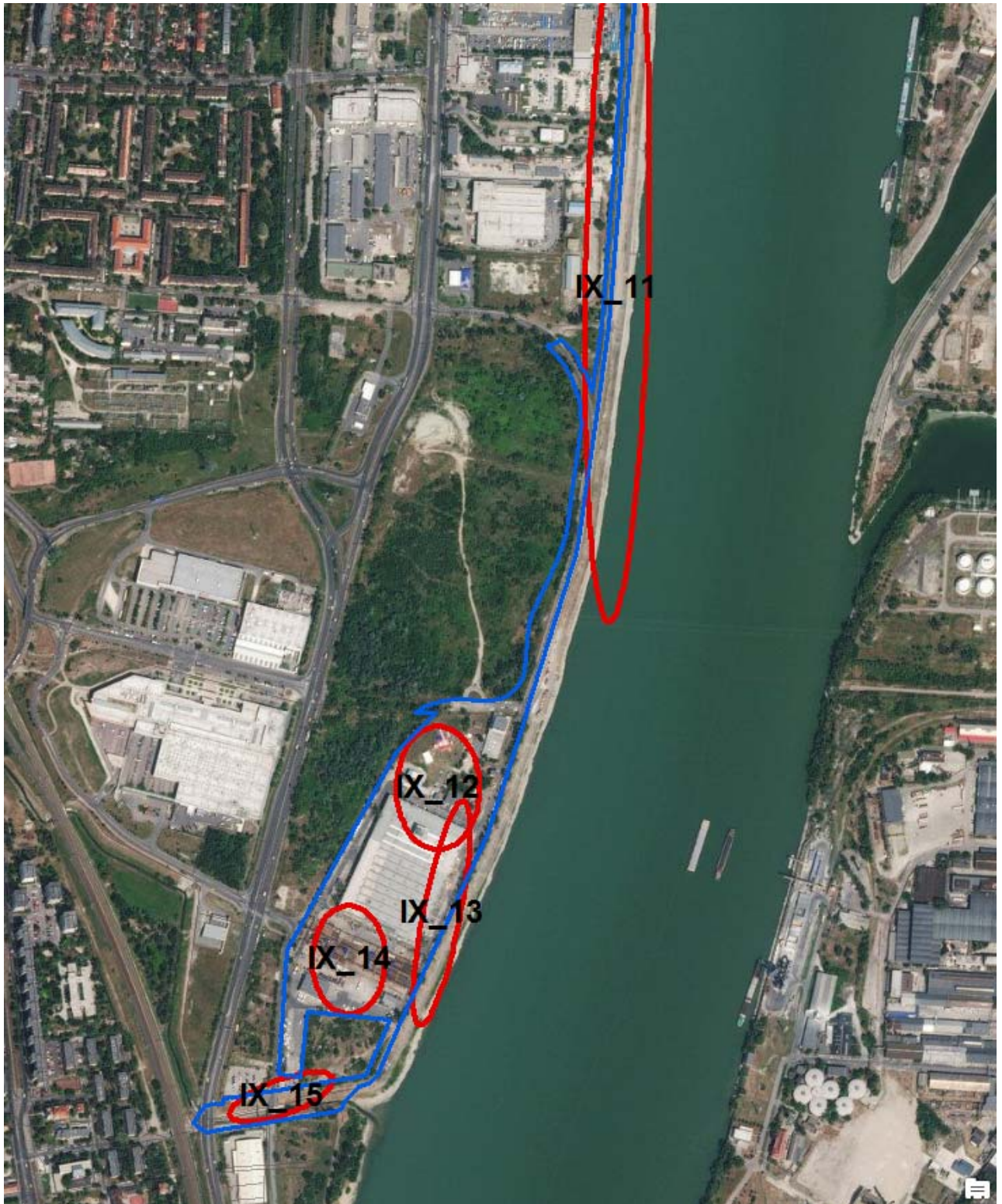
19. ábra Tervezett változások

20. ábra Tervezett szabályozási változtatások

21. ábra Tervezett szabályozási változtatások

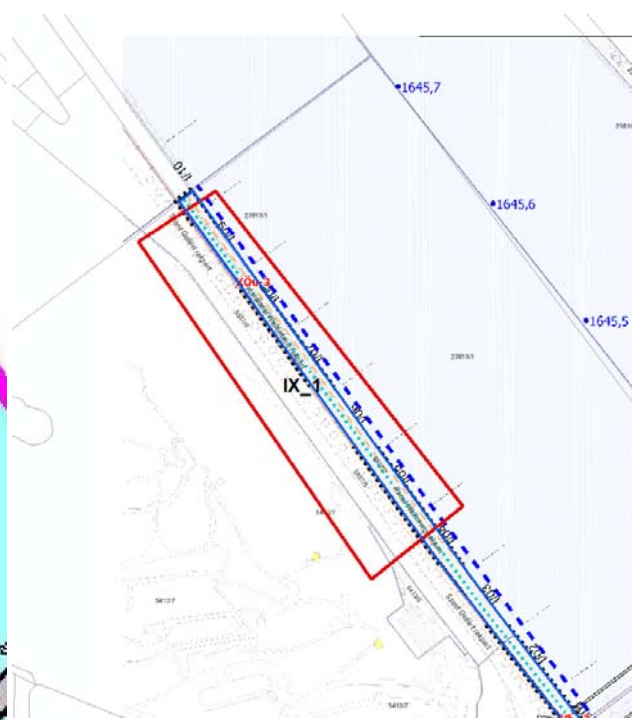
22. ábra Tervezett szabályozási változtatások

Az egyes területek részletes bemutatása:

1. Sétány kialakítás javaslat az KÖu-3 kategóriában

23. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉS Zrt által javasolt szabályozás

A korábbi KL-KT, jelenlegi KÖu-3 övezet területén sétány kerül kiszabályozásra. „Duna-parti városias jellegű sétány” kialakítása során a gyalogos és kerékpáros utakat egymástól fizikailag elválasztva tervezik. A kerékpáros forgalom számára legalább 3,5 méter, a gyalogos forgalom számára legalább 2,5 méter széles burkolt felületet terveznek biztosítani, illetve a sétány mentén fasor telepítése és fenntartása.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	Raoul Wallenberg rakpart forgalma	A környezet állapotában várható változás a fák karbantartására és telepítésére vonatkozó szabályozás, illetve az elkülönített gyalogos és kerékpáros közlekedés lehet kedvező hatással.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	nincs termőföld, az útsorfák is szinte a betonban állnak	
Hulladék	a Gellérthegy tövében, sok a hajléktalanok által összehordott hulladék, a sétányon nem jelentős	
Zaj- és rezgés-terhelés	a rakpart forgalma	

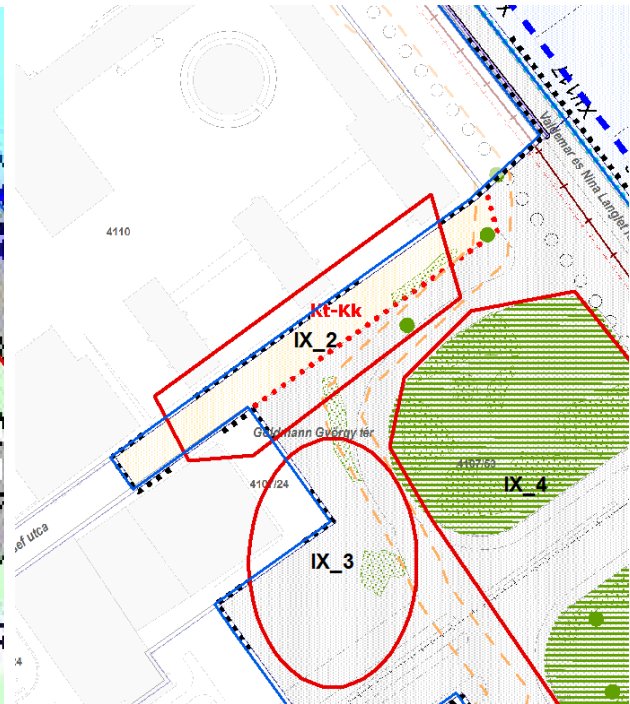
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	a Gellérthegy egy már beálltnak tekinthető zöld élőhely, ugyan telepített, de a rakpart fasora nem tekinthető élőhelynek	
---	--	--

8. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

2. Kt-Kk övezetbe sorolás

24. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

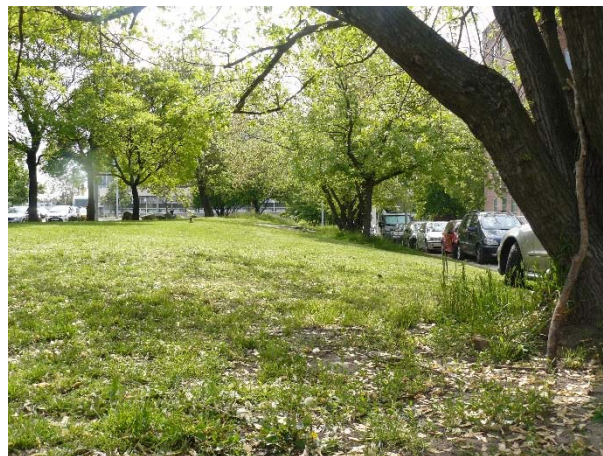

DÉS Z által javasolt szabályozás

A Kt_Kk övezetbe történő átsorolással a kiszolgáló utak, parkolók és gyalogos infrastruktúra céljára hasznosítható a terület, amely esetében kulcsfontosságú, hogy a megfelelő arányú zöldfelületi elem is elhelyezésre, fejlesztésre kerüljön.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a körmék forgalma	A meglévő és a tervezett zöldfelületi elemek megőrzése és fejlesztése lényeges környezeti hatást hozhat. A terület teljes mértékű burkolása kedvezőtlen mikroklimatikus és egészségi hatásokkal járna.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	a gyepterítés és a fák biztosítanak védelmet az egyébként igénybevett területnek	
Hulladék	nincs	
Zaj- és rezgés-terhelés	a körmék forgalma	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nem természetes, telepített várostűrő fajok	

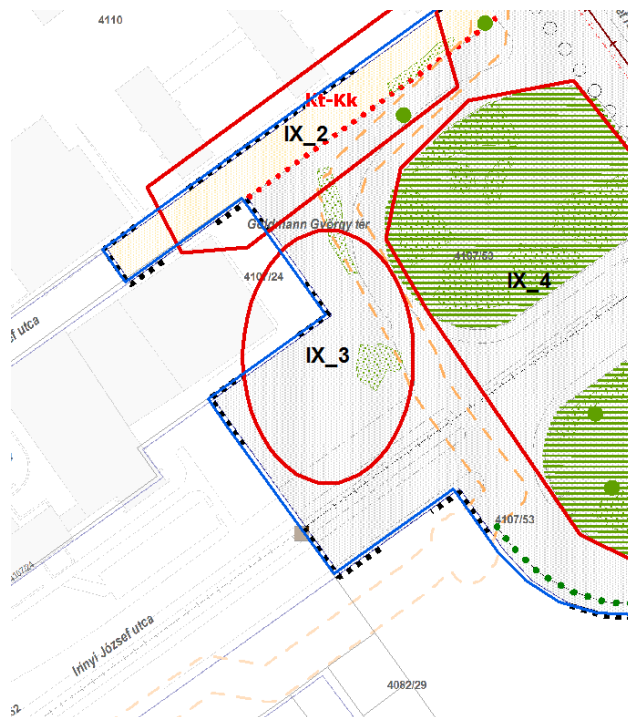
9. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

3. Átsorolás Köu-3 területbe sorolás (korábban Z-FK)

25. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

A Köu-3 övezetbe történő átsorolással a infrastruktúra céljára hasznosítható a terület, amely esetében kulcsfontosságú, hogy a megfelelő arányú zöldfelületi elem is elhelyezésre, fejlesztésre kerüljön.

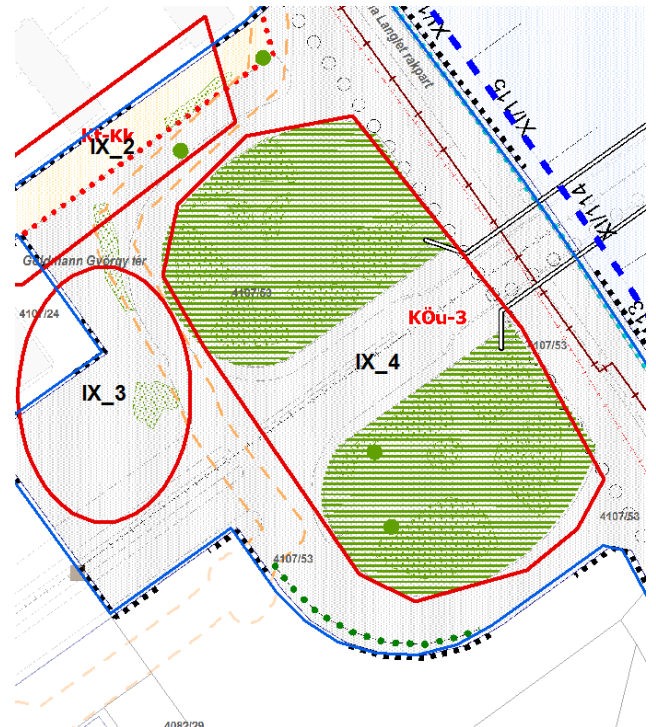
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a Petőfi híd és az Irinyi József utca forgalma	A meglévő és a tervezett zöldfelületi elemek megőrzése és fejlesztése lényeges környezeti javulást hozhat. A terület teljes mértékű burkolása kedvezőtlen mikroklimatikus és egészségi hatásokkal járna.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	módosított, mesterséges, a növényzet biztosít némi védelmet	
Hulladék	nincs	
Zaj- és rezgés-terhelés	a forgalom zaja	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nem természetes ritkás park, várostűrő fajok települhetnek ide	

10. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

4. Z-FK-XI átsorolás KÖu-3 kategóriába (közlekedési terület zöldfelületként maradó része)

26. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

A KÖu-3 övezetbe történő átsorolással a infrastruktúra céljára hasznosítható a terület, amely esetében kulcsfontosságú, hogy a megfelelő arányú zöldfelületi elem is elhelyezésre, fejlesztésre kerüljön.

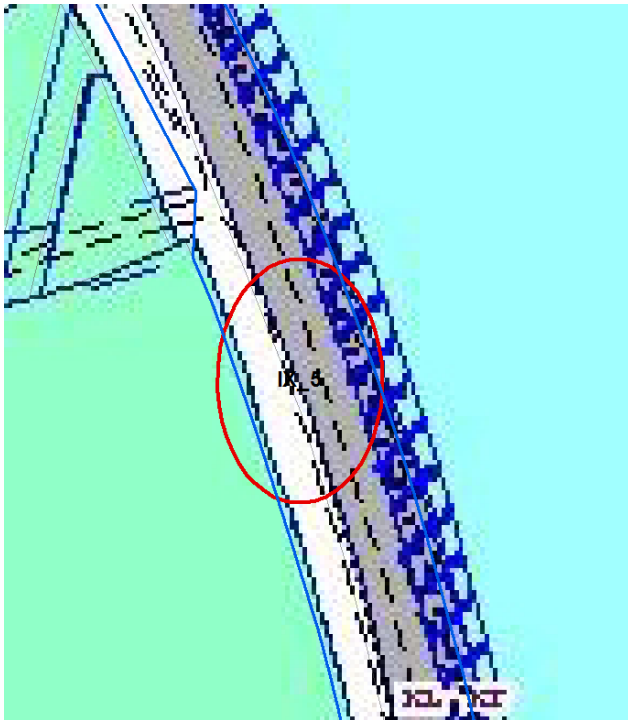

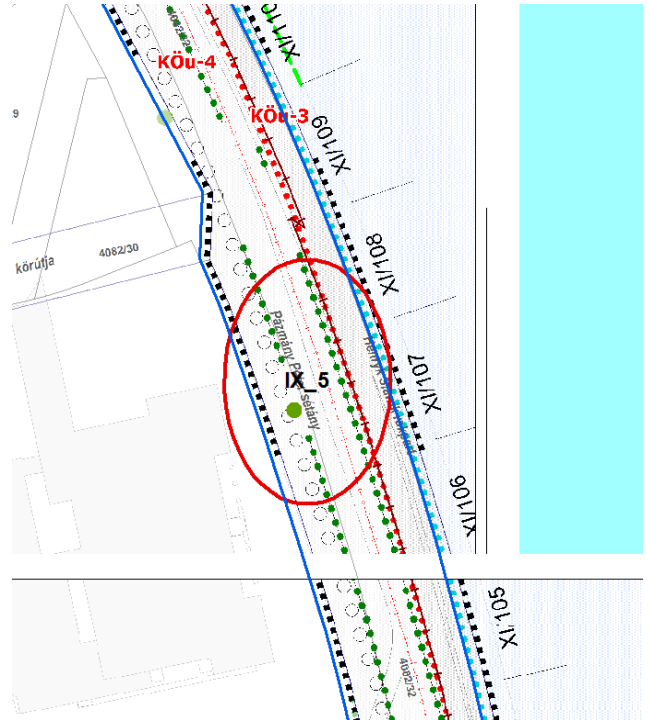
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	egy rendkívül forgalmas hely központjában van, ezért magas terhelésnek kitétt	A meglévő és a tervezett zöldfelületi elemek megőrzése és fejlesztése lényeges környezeti javulást hozhat. A terület teljes mértékű burkolása kedvezőtlen mikroklimatikus és egészségi hatásokkal járna.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	módosított, a park és a növényborítás biztosít némi védelmet	
Hulladék	csekély	
Zaj- és rezgés-terhelés	magas a forgalom miatt	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	természetes társulás itt nem alakulhat ki, de a gyepes fás tér biológiailag aktív folt a sűrű forgalom közepette, fontos terület, de kissé leromlott állapotú	

11. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

5. Sétány és fasor szabályozási javaslat (KÖu-3 területen)

27. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

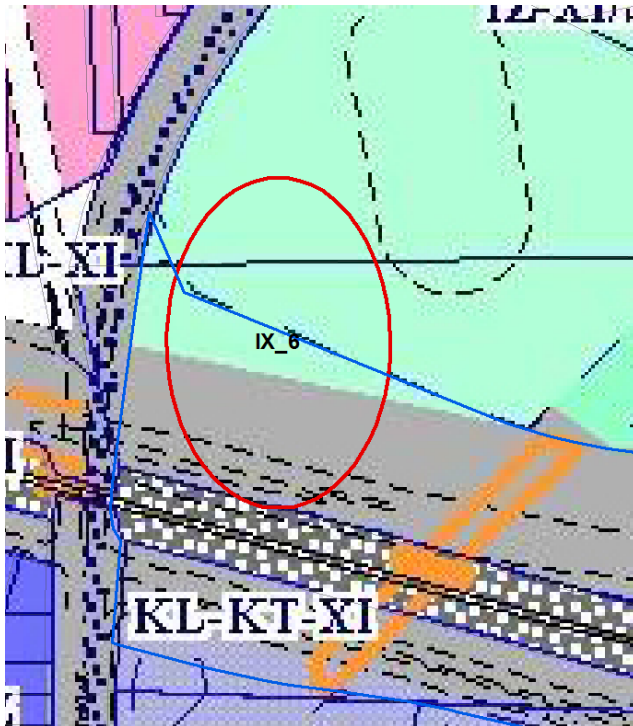
DÉSZ által javasolt szabályozás

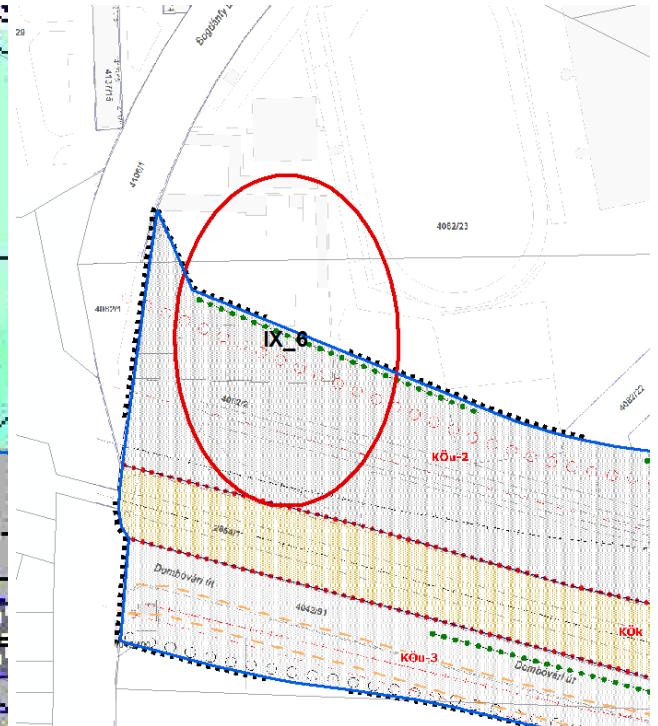
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a Budai alsó rakpart felől a forgalom - viszonylag alacsony forgalom	A környezet állapotában várható változás a fák karbantartására és telepítésére vonatkozó szabályozás, illetve az elkülönített gyalogos és kerékpáros közlekedés lehet kedvező hatással.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	módosított, de növényzettel borított terület	
Hulladék	nincs	
Zaj- és rezgés-terhelés	forgalmi	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	a fasorok és környékük ápolat, viszont csak egy keskeny sáv, főleg közvetlenül a Duna partján, ökológiai szempontból nem jelentős hatású, inkább esztétikailag	

12. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

6. Korábbi intézményi zöldfelület IZ-XI/S átsorolása közlekedési területté (KÖu-3)

28. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

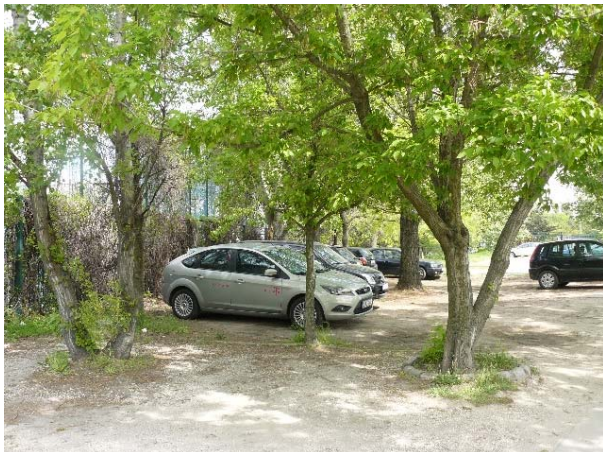
DÉSZ által javasolt szabályozás

A korábbi intézményi zöldfelület KÖu-3 övezetbe történő átsorolással a közlekedés céljára hasznosítható területté válik. Ezzel zöldfelületek kialakításának potenciálisan lehetősége csökkenni fog. A terület esetében kulcsfontosságú, hogy a megfelelő arányú zöldfelületi elem is elhelyezésre, fejlesztésre kerüljön (legalább látványtakaró fasor telepítésére telekhatáron).

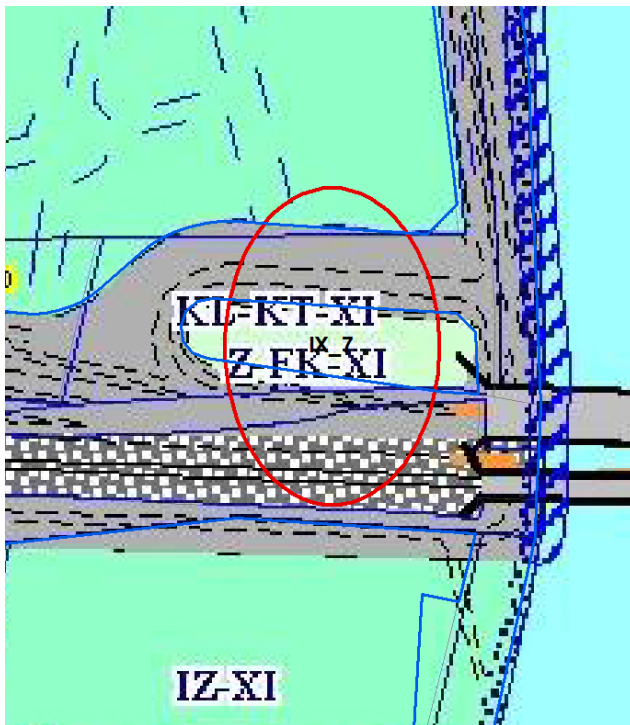
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	közvetlenül a Rákóczi híd és helyi forgalom	

Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	erősen igénybe vett, közút menti és parkoló rész	A terület teljes mértékű burkolása, közlekedési felületté alakítása kedvezőtlen mikroklímátikus és egészségi hatásokkal járna. Az átsorolás jelenleg közvetlen hatással nincs a területre, de zöldfelület fennmaradásának esélye az átsorolással csökken.
Hulladék	nincs	
Zaj- és rezgés-terhelés	a forgalomból fakadó	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nincs természetes élővilág, a fasor pozitív hatással van a környékre	

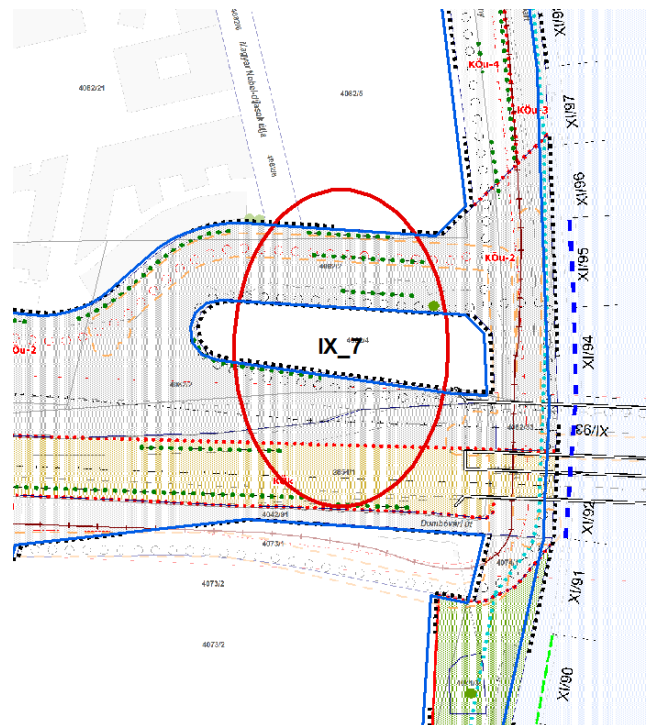
13. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

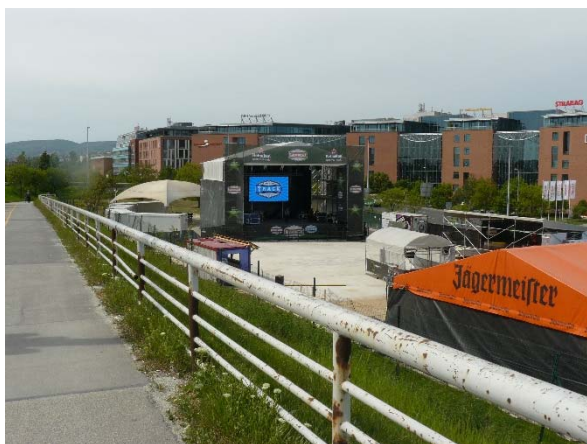
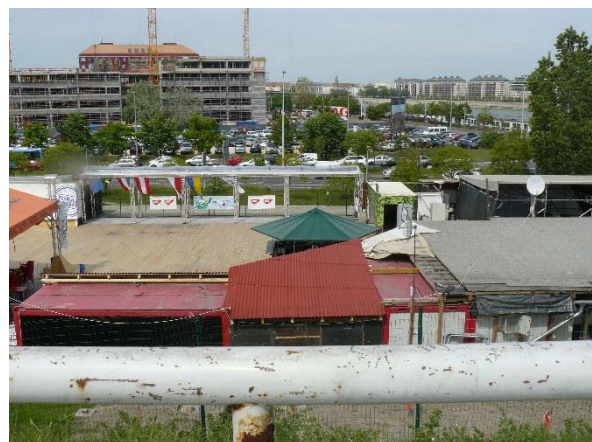
7. Korábbi Z-FK kategória átsorolása közlekedési területté

29. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

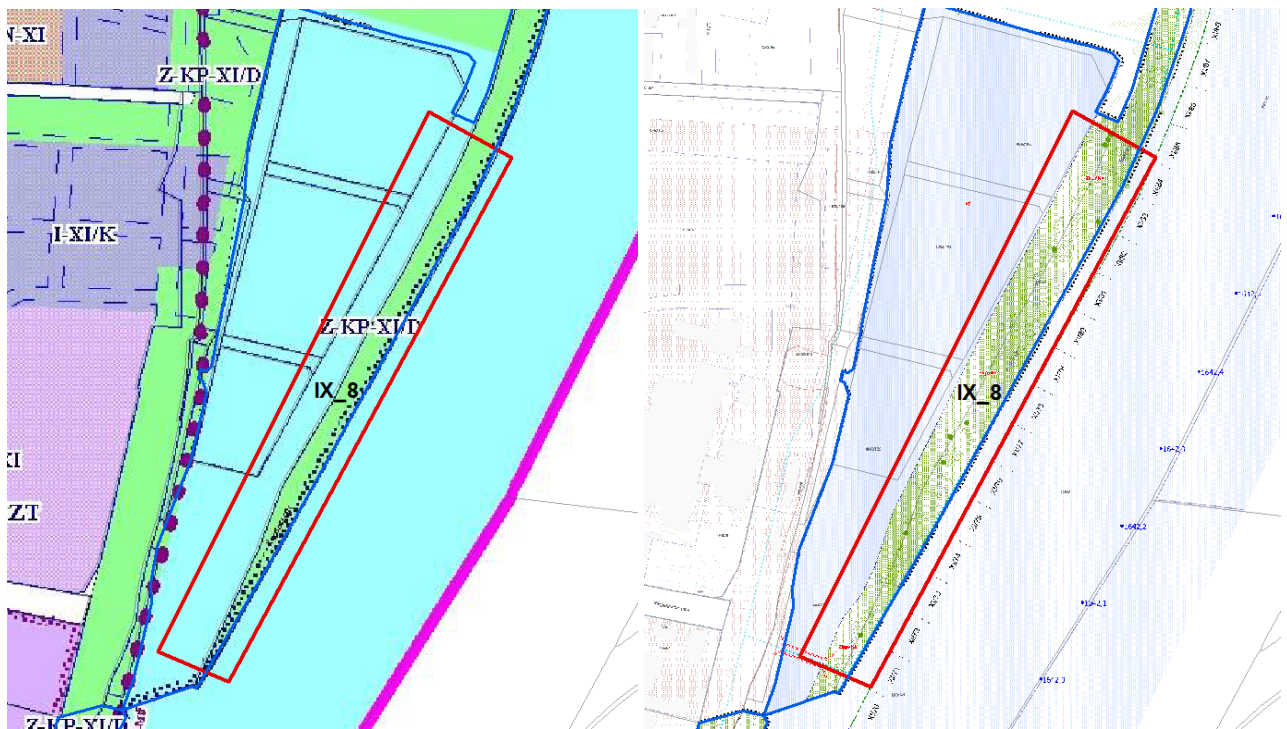

A terület ugyan nem része a DÉSZ tervezési területének, de mivel a tervezési terület teljesen körülveszi érdemes a TSZT szerinti közlekedési területté átsorolást megemlíteni. A terület jelenleg is rendezvényterület, miniális zöldfelülettel.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a Budai alsó rkp. és a Rákóczi híd találkozásánál a nagy forgalom	Környezeti állapotváltozás nem várható. A változtatás követi a valós állapotot.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	nagyrészt burkolt, nincs természetes rész	
Hulladék	a környéken sok a hulladék	
Zaj- és rezgés-terhelés	elhelyezkedésénél és a terület funkciójánál fogva magas	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nincs	

14. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

8. A Kopaszi-gát (Zkp/Kk) övezet határának rendezése

30. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

A hatályos kerületi építési szabályzat szerint a jelenlegi közpark (Zkp/Kk) szélessége a szabályozás eredményeképpen módosításra kerülne. (A korábbi szabályozás hibásan jelölte az öböl partját).

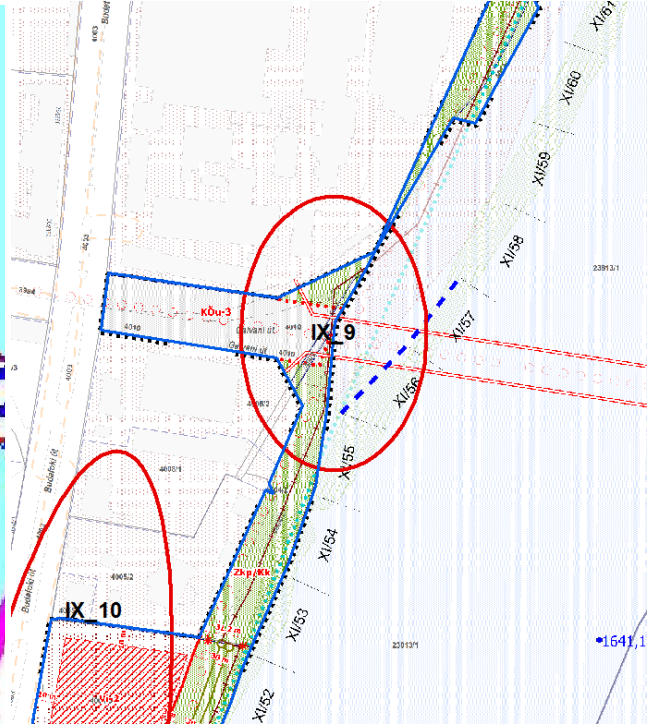
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a Budafoki út hatása itt nem érzékelhető	A kialakuló vegetáció tudatos kezelése esetén természetközeli vegetáció alakulhat ki. A zavarás miatt komolyabb élővilág (állatfajok) megjelenése nem várható. A Duna-kapcsolat révén oktatási szerepet is kaphat a terület.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	a feltöltődés oldalán természetközeli ártéri jellegű vegetáció alakul	
Hulladék	nincs	
Zaj- és rezgés-terhelés	a gáton minden vendéglátóipari egységből szól a zene, ezen kívül a Rákóczi híd közelségéből és a helyi forgalomból származik zaj	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	a jelölt területen természetközeli vegetáció alakul, teljesen természetes ilyen zavarás mellett nem lehet, de elég jó állapotú	

15. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

9. Galvani utca folytatás tér/fogadótér kiszabályozás (Zkp/Kk)

31. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

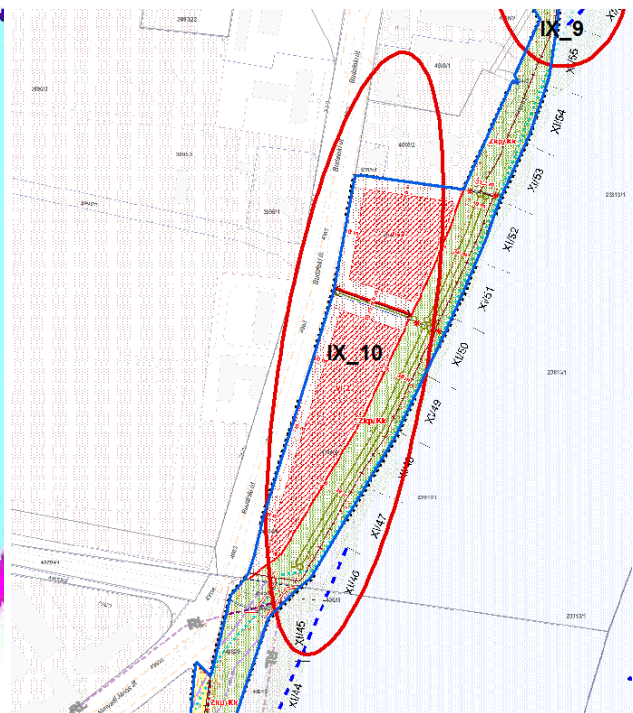
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	Környező területéről származó levegőszennyezés	Környezeti állapot minimális javulása, a hulladékok egy részének felszámolása várható.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Korábbi tevékenységekből származó talaj és vízszennyezés jelenléte	
Hulladék	Hulladék (kommunális és építési) jelenléte	
Zaj- és rezgés-terhelés	Környező területekről származóan	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Élővilága és a növényzet állapota dedragádt, leromlott.	

16. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

10. Beépítésre szánt terület terület kiszabályozás korábbi IZ és Z-KP területeken

32. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

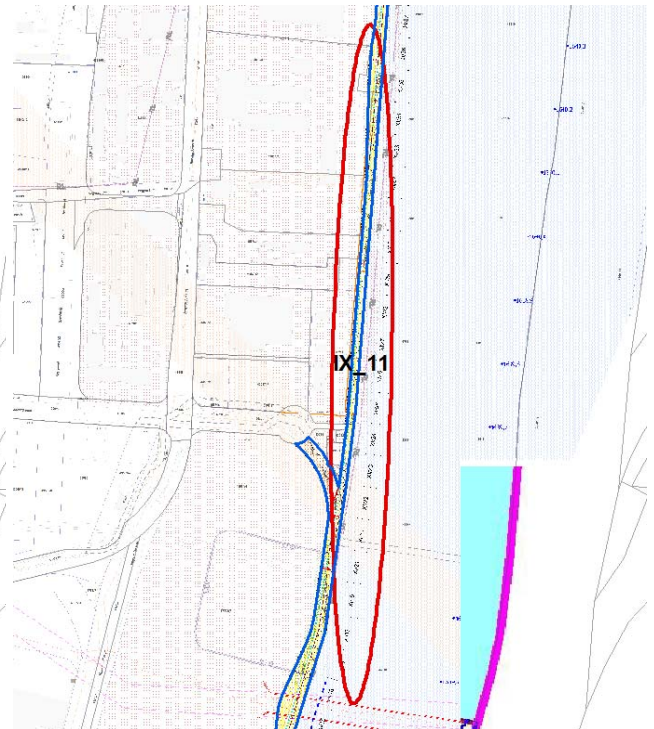
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a Budafoki út forgalma közvetlen	A Duna parti területek beépítésével a korábbi, jelenleg felhagyott intézményi területek állapota javul, ugyanakkor biológiai aktivitását javítani szükséges, és a közösségi funkciók beszűkülésének megelőzése miatt, inkább bővítésük javasolt a part menti területeken.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	a széleken megindult az ártéri növényzet betörése, de a hulladék és a jelenlegi borítás alapján nem jó állapotú a talaj	
Hulladék	a tiltás ellenére láthatóan bejárnak, mivel elérhető, sok a hulladék	
Zaj- és rezgés-terhelés	a Budafoki út felől közvetlen	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	a Duna partján ártéri társulás, de a terület egésze alacsony biológiai aktivitású, leromlott állapotú	

17. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

11. A korábbi KÉSZ zöldterület/sétány határ és a jelenlegi szabályozás határ eltéréseiből fakadó különbség

33. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

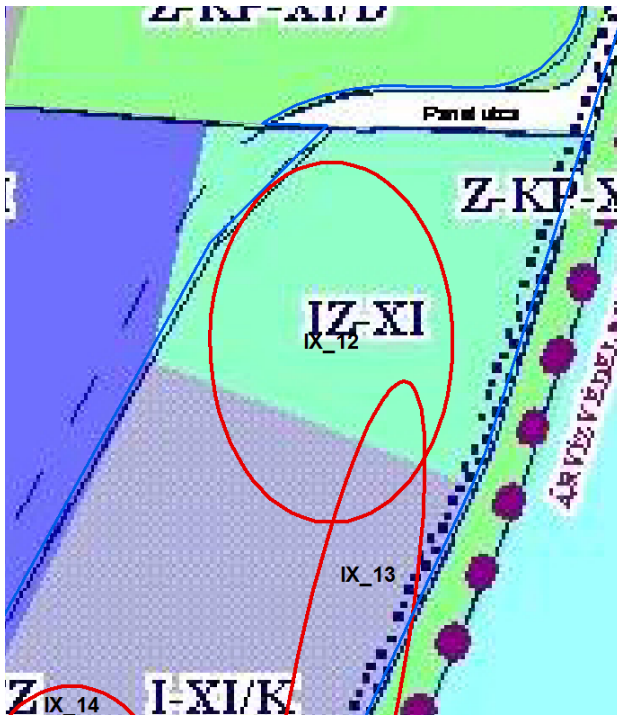
A korábbi KSZT a Duna vízfelületének „határáig” szabályozott. A terv szerint a Duna part itt még zöldfelületként van jelölve és erre a területre lett a sétány kijelölve. A 22. ábrán jól látható, hogy ez a terület valójában a Duna partja az árvízvédelmi töltésen belül lévő terület. A DÉSZ hatálya erre a Duna-felőli területre nem terjed ki (helyrajzilag a terület a Dunához tartozik), ezért a sétány a telekhatáron belül lett kijelölve.

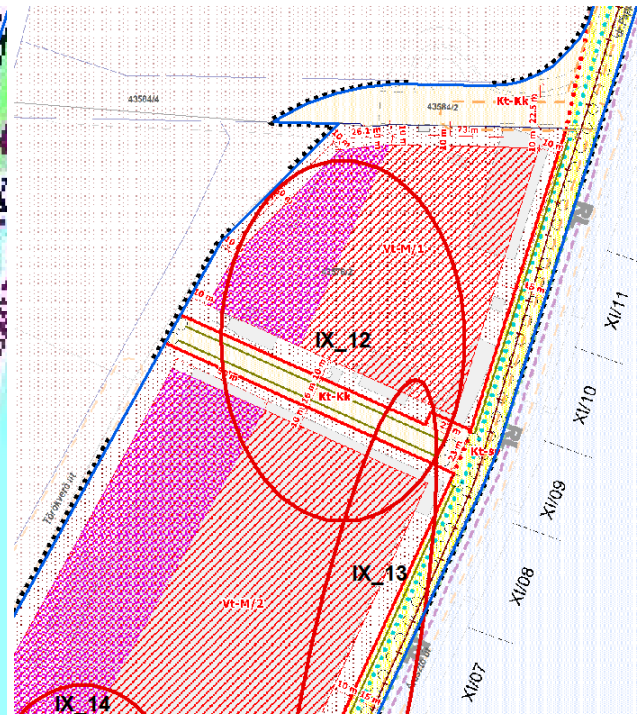
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a környék forgalma közvetve, de a Duna közelsége miatt nem érzékelhető	Nincs jelentősebb környezeti hatás.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	burkolt mesterséges	
Hulladék	az erre járók által ide hordott hulladék	
Zaj- és rezgés-terhelés	nem jelentős	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nincs	

18. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

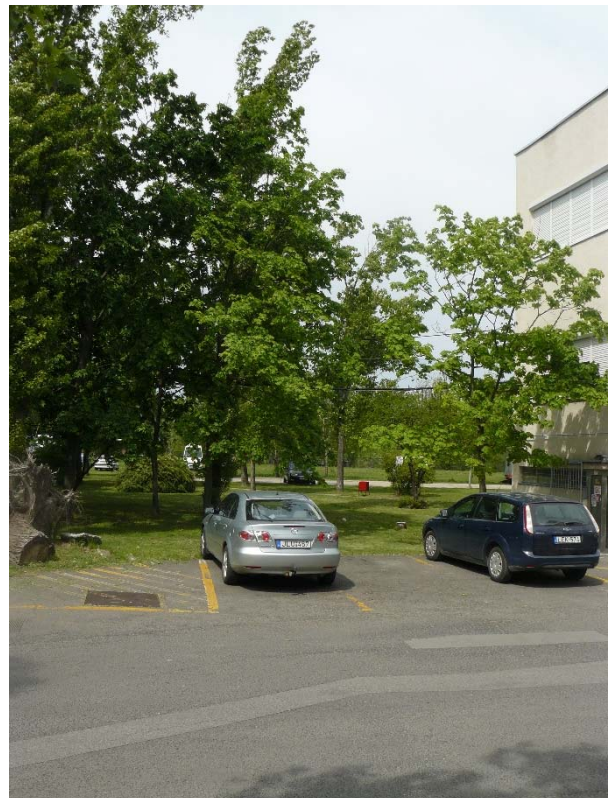
12. Utca kiszabályozása

34. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

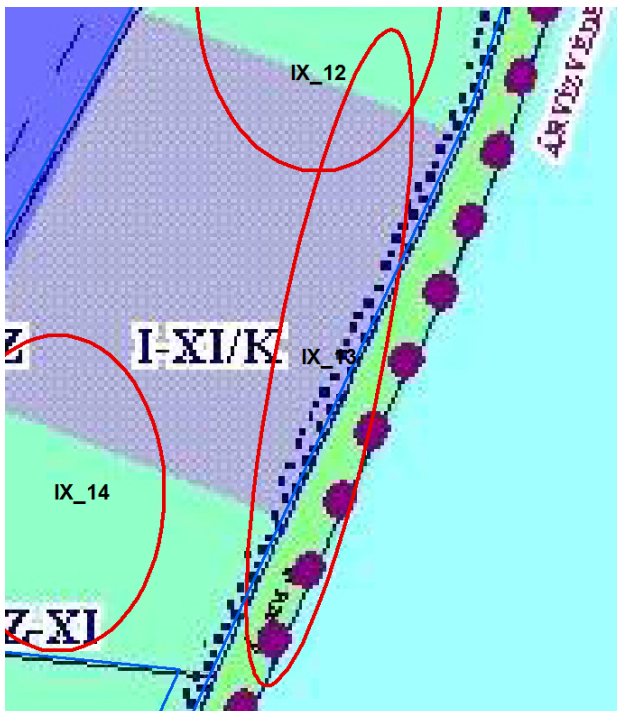

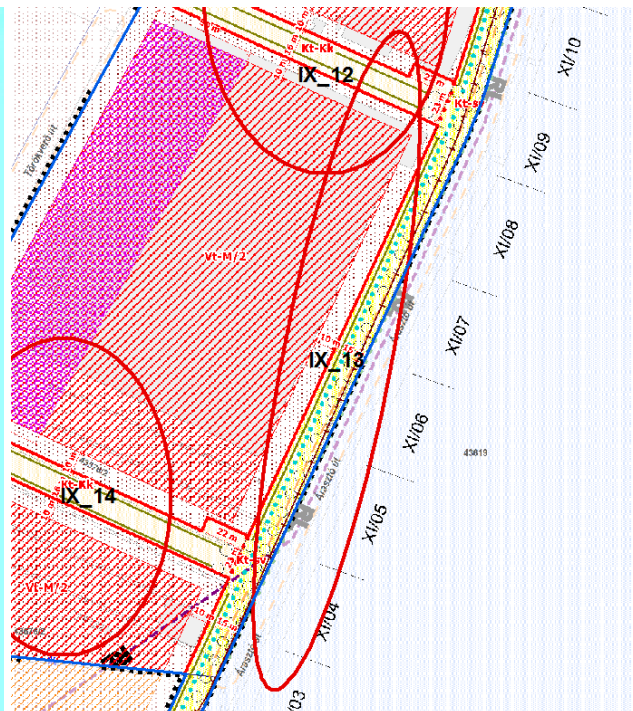
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	közvetve a főút és a terület forgalma	Szélesebb zöldfelület kialakítása kedvező környezeti hatással bír, amennyiben a zöldfelület kialakítása és kezelése megvalósul.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	mesterséges környezet, a burkolt felületek méretét, ellensúlyozzák a zöld foltok	
Hulladék	a területen nincs, a környékén található hulladék	
Zaj- és rezgés-terhelés	a helyi forgalomból és munkagép forgalomból származik	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nem természetes, néhány telepített fa és a széleken ártéri fajok találhatóak	

19. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

13. Korábbi IZ területen beépítésre szánt területés közterület (Kt-Kk) kiszabályozása

35. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

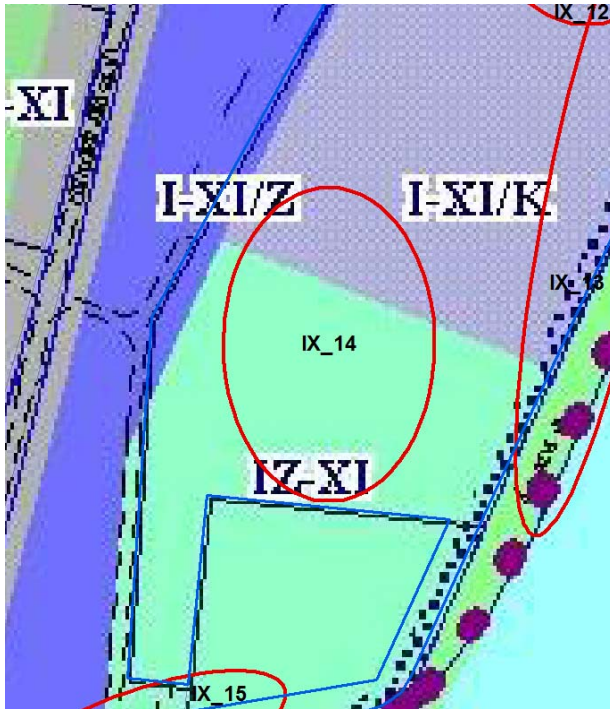
DÉSZ által javasolt szabályozás

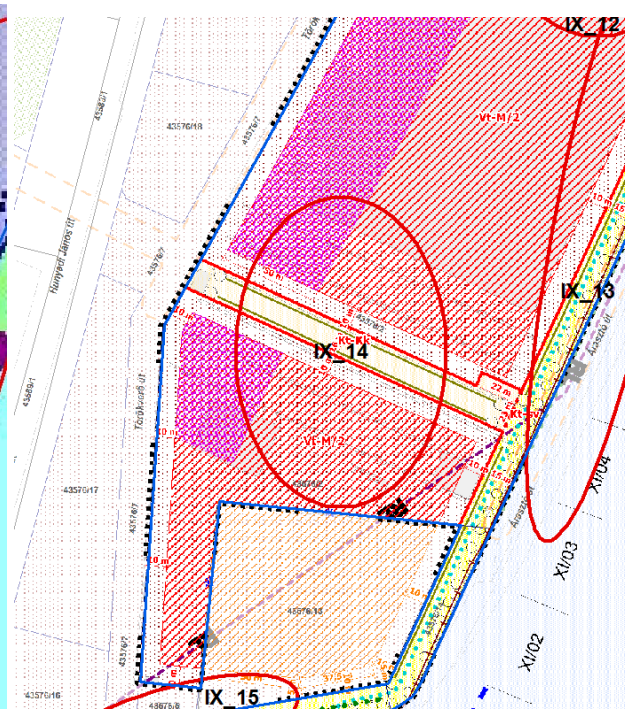
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	közvetett a főút miatt, de nem jelentős	Csekély környezeti hatás, ugyanakkor a használat kedvezőbb feltételei és biztonságos lehetőségei jöhetnek létre.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	mesterséges burkolt terület	
Hulladék	előfordul	
Zaj- és rezgés-terhelés	nem érzékelhető	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	mesterséges környezet	

20. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

14. Korábbi IZ területen beépítésre szánt terület és közterület (Kt-Kk) kiszabályozása

36. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

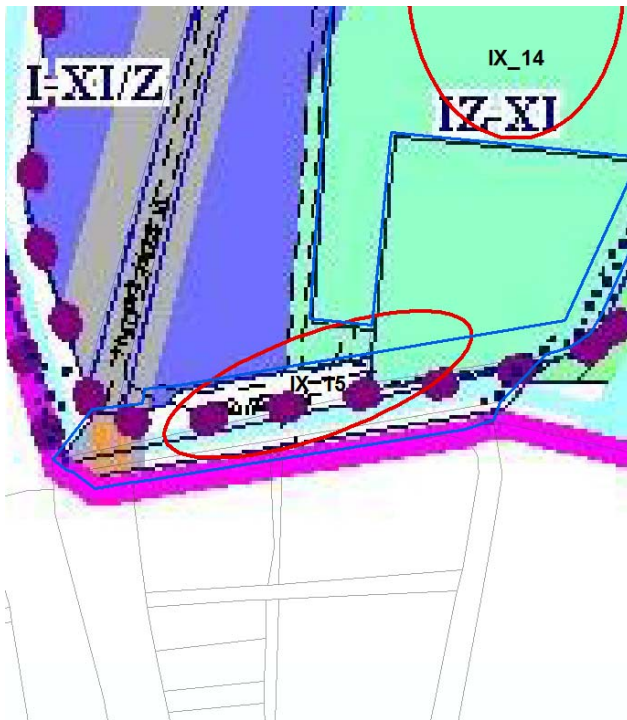
DÉSZ által javasolt szabályozás

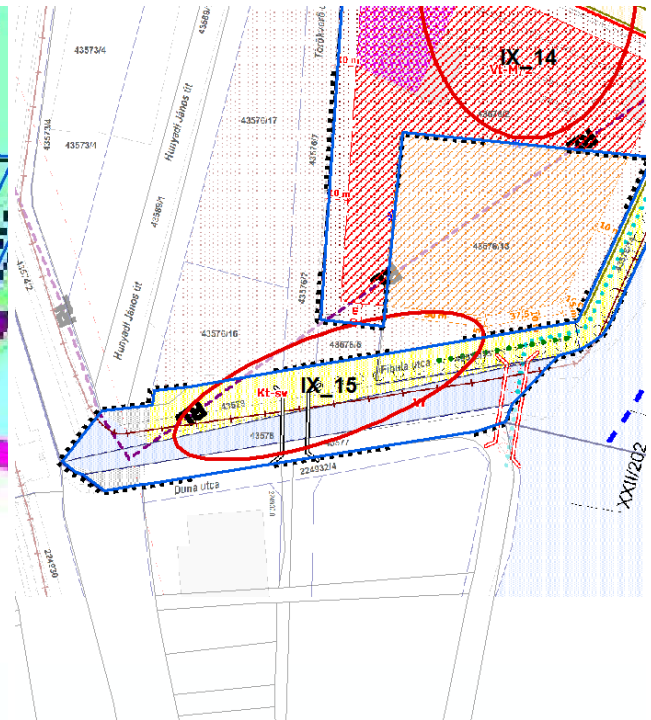
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a főút terhelése közvetlen	Szélesebb zöldfelület, kétoldali fasorral kerül kialakítása kedvező környezeti hatással bír, amennyiben a zöldfelület kialakítása és kezelése megvalósul.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	nincs természetesnek mondható talaj a területen, ipari környék, minden módosult	
Hulladék	amennyi a területből látható volt, annak alapján nincs hulladék	
Zaj- és rezgés-terhelés	a környékbeli forgalomból származik	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nincs természeti környezet, néhány nyárfa a területen leginkább takarás miatt valószínűleg	

21. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

15. Átsorolás Kt-sv kategóriába

37. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

A városias sétány övezeti besorolás a gépjármű forgalomcsökkenését, megszűnését, a zöldfelület mértékének (40%-ra) növelését eredményezi és további beépítést nem enged a területen.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a 6-os főút közelsége jelent közvetett terhelést	A Kt-sv besorolást a 40%-os zöldfelületi arány minőségi és ökológikus kialakítása során kedvező hatással lehet a környezet állapotára.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A talaj tereprendezések miatt bolygatott, a Fibula utcánál a Dunába torkolló patak medre burkolt, nem természetes	
Hulladék	nincs nagy tömegű illegális hulladékfolt, de elvétve előfordul hulladék, mivel a lakosság szabadon látogatja a területet	
Zaj- és rezgés-terhelés	a közeli főút felől, de nem jelentős	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	a környezet erősen módosított, művi, várostűrő fajok jellemzőek	

22. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

3.4.3. Emberek, közösségek egészségét, életminőségét, kulturális örökségét, területhasználati feltételeit befolyásoló hatások

A korábbi fejezetben tárgyalt változtatások egyike sem okoz olyan közvetlen jelentős negatív hatást, mely az emberek egészségügyi állapotát veszélyeztetné. A zöldfelületi elemek övezetek nyújtotta arányának emelése és minőségi kialakítása mellett a terület környezetegészségügyi szempontból javuló állapotot hozhat a területen. A sétányok kialakítása a közösségi és a gyalogos, kerékpáros időtöltés, mozgás számára hozhat pozitív hatásokat.

3.4.4. Közvetett hatások összefoglaló bemutatása

A kijelölt új gyalogos és kerékpár utak közvetve, a személygépjármű forgalom csökkentésével, hozzájárulhatnak a levegőminőség javulásához is. A Duna-menti zöldsáv elősegíthet az élővilág észak-déli mozgását.

Új környezeti konfliktusok megjelenése

A jelen terv keretein belül kijelölt területfelhasználási kategóriák, övezetek egyike sem jár a korábbi szabályozási tervekben megengedettekhez képest új környezeti konfliktust eredményező funkció, tevékenység megjelenésével. A tervezett új Galvani-híd építése és a hatására bekövetkező forgalomnövekedés környezeti konfliktusok növekedésével járhat.

Környezettudatos életmód feltételeinek változása

A kijelölt Duna-menti kerékpáros és gyalogos sáv elősegítheti a lakosság környezettudatosságát a nem motoros közlekedés preferálásával.

Térszerkezet, területfelhasználási mód

A tervezett fejlesztések térszerkezeti hatásai a biztonságosabb közlekedést, a sétányok minőségi és területi növekedését, a zöldfelületi arány javulását eredményezheti. A tervezett magasházak megjelenésével azonban kedvezőtlen forgalmi, térszerkezeti és látványelemekkel gyarapszik a városrész.

Természeti erőforrások

Természeti erőforrások megújulását akadályozó hatásokkal a településrendezési tervben meghatározott célok megvalósulása nyomán nem kell számolni. A helyi természeti erőforrások jelentős mértékű felhasználása nem történik. A szabályozási terv hozzájárulhat a galéria erdősávok megőrzéséhez.

3.5. A TERV HATÁSAINAK, KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A tervezett szabályozási változások, mind környezeti, mind pedig társadalmi, egészségügyi szempontból kedvező irányba terelik a területhasználati folyamatokat a közlekedési és a sétányok területén. A Duna partjához közel tervezett beépítések és lakó, illetve szolgáltatói funkcióval bíró területek esetében csak körültekintő és nagyarányú közösségi és zöldfelületi funkcióval bíró fejlesztés képzelhető el.

A DÉSZ területeit elszigeteli a lakóterületektől az ipari, kereskedelmi övezet, ezért a kis távolságok ellenére lakóterületekkel való kapcsolata minimális. A szerkezeti kapcsolatok hiányát tovább fokozza a hiányzó Galvani-híd. A Dunán-viszonylag gyorsan megközelíthető partszakasz közösségi közlekedési kapcsolatai hiányoznak. A szabályozás hozzájárulhat ahhoz, hogy a víz-város kapcsolat erősödjön.

Potenciális veszélyt jelenthet ha a nem megfelelő tervezés híján a Galvani-híd újabb elválasztó elemként, környezetterhelésként jelenik meg a térségben.

A rendezetlen gazdasági területek látványa, a leromlott épületállomány erősen rontja a terület rekreációs hasznosíthatóságát. Az elhagyatott, rendezetlen partszakaszok biztonsági problémát is okozhatnak. A szabályozások közvetett hatásaként a degradálódott területek aránya csökkenhet.

A DÉSZ területén potenciális veszélyt jelenthet, ha olyan funkciók jelennek meg, amelyek ellentételesek a terület végigjárhatóságának biztosításával, turisztikai-rekreációs hasznosításával.

4. Káros környezeti hatások mérséklését célzó javaslatok, intézkedések

4.1. TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM, ÖKOLÓGIAI RENDSZEREK

Védett természeti területek

Védett természeti területek a térségben nem találhatók.

Térségi ökológiai rendszerek védelme

Az ökológiai hálózatot a természetes és természetközeli területek és a köztük kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók, valamint a körülöttük a hatások mérséklését biztosító védőterületek rendszere alkotja. Az Országos Területrendezési Terv (továbbiakban: OTTrT) igazodva a páneurópai ökológiai hálózat rendszeréhez és figyelembe véve az élő helyek ökológiai funkcionalitását, a természetes és természetközeli területeket magterület, ökológiai folyosó és pufferterület övezetbe sorolta 2008-ban. Az ökológiai hálózattal kapcsolatos rendelkezéseket, utalásokat a következő jogszabályok tartalmazzák, amelynek betartására fokozott figyelmet kell fordítani:

- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről (53. §)
- 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről (4., 9., 12., 13., 19. és 22. §-ok)
- 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat A 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról és melléklete a IV. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv 2014-2019
- 28/2015. (VI. 17.) OGY határozat A biológiai sokféleség megőrzésének 2015–2020 közötti időszakra szóló nemzeti stratégiájáról

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei közül a területet az ökológiai folyosó területe érinti. Az ökofolyosó a magterületek közötti kapcsolatot biztosító sáv, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, amelyek, az élőhelyeket, kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között. Törekedni kell a megmaradó zöldfelület ökológiai kapcsolatának biztosítására, fejlesztésére.

Tájvédelmi javaslatok

A Duna-parti táj Budapesten kiemelt értékűként kezelendő. Javasoljuk, hogy a teljes part menti területet, a lehetőségekhez mérten 50-100 méteres távolságban, vagy az első főút vagy közlekedési területig helyi, fővárosi védettséget kapjon, mint a Duna-menti puffer, ökológiai és egészségvédelmi, rekreációs zóna. Fokozatos területi rehabilitációval és közösségi célú zöldfelületi átalakítást célul tűzve ki, növelve ezzel a fővárosi Duna-part társadalmi és ökológiai értékét, biztonságát a helyi lakosság és a turizmus tekintetében is.

A Duna árvízi védműveinek védelmi funkciója alapvetően meghatározza a lehetséges fejlesztéseket, a megvalósítási alternatíváit, Ugyanakkor a védelmi funkció megtartási kötelezettsége nem zárja ki védművek épített és természeti tájba történő illesztését, a zöldfelületek növelésének lehetőségét. Minden helyszínen egyedi vizsgálatot kell tehát végezni a megvalósítható alternatívák felmérésére.

Javasoljuk a magasságihiányos árvízvédelmi töltésszakaszok emelését. A magasságihiányos töltésszakaszokat a 74/2014 (XII.23) BM rendelet alapján mértékadónak tekintett árvízszint (MÁSZ) 1,3 m-rel növelt szintjéhez képest értelmezzük. A városi védművek kiépítettsége a magassági biztonság tekintetében jelenleg korántsem teljes körű. A MÁSZ szintjétől való elmaradás azt jelenti, hogy a 891 cm-es Vigadó téri vízállás esetén a folyó vízállása a védmű koronaszintjével azonos magasságban lenne, nagyobb vízállás, hullámszerű hatására helyi védekezés nélkül pedig elöntést eredményezne.

A hullámtérben, mely a Duna és a fővédmű vonala közötti terület, a TSZT 2015 alapján beépítésre szánt területfelhasználási egység, jelen esetben intézményi (I) terület csak a Kopaszi-gát területén található.

A nagyvízi meder területének a beépíthetőségére, illetve használatára vonatkozó előírásokat „a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló, 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet tartalmazza.

Tájképvédelmi javaslatok

A Duna menti sáv rendezése és „vízközelí” növények telepítése nyomán élő víz-vízpart kapcsolat jön létre és karakteres folyóparti élőhely-sor létesül. Ez különösen fontos a Natura2000 terület „szomszédsága” és az ökológiai folyosó övezet jelenléte miatt, mivel ezek élővilága jelentős, és nagyszámú védett faj élőhelyeként működik e terület.

A világörökségi terület, épített és természeti tájképi elemek látványvédelme. Kiemelt fontosságú. Vizsgálni kellene a világörökségi területekről feltároló látványkapcsolatokat (vizuális hatásterületet) és a területen meg kell akadályozni a látvány károsító épületek, építmények építését.

Az érintett övezetben telepíteni kívánt létesítmények és a kapcsolódó funkciók (utak, parkolók, szabadtéri sportpályák, stb.) elrendezésére, illetve az építmények építészeti kialakítására, anyaghasználatára, tömegképzésére vonatkozóan a tájba illesztés, tájlesztéskai szempontok megkövetelésének alátámasztásául látványterv készítése és településképi véleményezési eljárás lefolytatása kötelező

Utcai fasorok, utak menti közterületi gyepek és cserjesávok

Egy út fásíthatósága a szabályozási szélességtől, az út pályaszerkezetétől, a burkolatok elrendezésétől, valamint a közművezetékek elhelyezésétől függ. A kialakult utak menti fatelepítésnél figyelemmel kell lenni a meglévő közművekre, valamint a légvezetésekre. A légvezetékek alatt javasolt olyan dísznövényeket alkalmazni, melynek alacsony gömb alakú koronáját nevelnek, így nem szükséges metszeni őket.

A meglévő utak esetében ahol a keresztiszelvény, valamint a közművek engedik, ott javasolt az egységes fasor telepítése. Különösen fontos lenne a koncepcionális fasor telepítés a település megközelítését biztosító fő közlekedési utak mentén, mely irányítja a figyelmet, jelzi az út fontosságát. A fajok kiválasztásánál a termőhelyi adottságoknak megfelelő fafajokat kell előnyben részesíteni.

Vízkapcsolat erősítése

A DÉSZ IX szinte teljes területe potenciális lehetőségeket tartalmaz a víz-város kapcsolat erősítésére. Jelenleg a Duna csak mint látványelem jelenik meg, maga a folyó megközelítése rendkívül nehézkes. A kapcsolat erősítésének jó példája a Kopaszi-gát és környezetének fejlesztése, amely az utóbbi évek zöldterület fejlesztéseinek egyik legszínvonalasabbika. Az ettől északra lévő területeken a rakpartok illetve a magas gépjárműforgalom, ettől délre pedig a háttérterületek rendezetlensége, ipari jellege akadályozza a kapcsolat

kiszélesedését. Az A38 rendezvényhajó, vagy korábban a Zöld Pardon nem tudtak átütő sikert hozni a partjelleg megváltoztatásában.

A Házgyár és a Hosszúréti-patak befolyás között még található rendezetlen terület (HRSZ 43576/13), építési helyként került ugyan szabályozásra. A terület kiváló adottságokkal rendelkezik, hogy a Hosszúréti-patak Duna kapcsolatánál, a tervezett kerékpáros sétány kereszteződésében egyfajta zöldfelületi jellegű központtá fogadótérre alakulhasson át. A terület beépítés mentes megőrzését fontosnak tartjuk.

4.2. KÖRNYEZETI ELEMEEK ÁLLAPOTÁNAK VÉDELMEIRE IRÁNYULÓ JAVASLATOK

A terv környezetvédelmi javaslatai és azok foganatosítására hozott szabályozási előírásai a negatív hatásokat csökkentésére törekednek. Ez vonatkozik mind a levegőminőség, a zajvédelem és talajvédelem kérdéskörére.

4.2.1. Levegőtisztaság védelem

A levegő tisztaság védelmével kapcsolatos szabályokat több jogszabály tartalmazza: A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) sz. kormányrendelet és a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) sz. VM rendelet.

A tervben javasolt előírások a levegőminőség állapotának javítását és hosszú távú fenntartását szolgálják. A közlekedésből származó légszennyezés káros hatásainak csökkentése érdekében az utak fásítása a porszennyezés, levegőterhelés mérséklésére ténylegesen alkalmas. A főút mentén a zöldsávokban cserjesor ültetésével a közvetlenül az út mellett lerakódó szennyezés mértékét lehet csökkenteni.

4.2.2. Talaj, felszíni- és felszín alatti vizek védelme

A felszín alatti vizek és a talaj védelme érdekében a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani. A hidrogeológiai védőterületekre vonatkozó korlátozásokat a 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet szabályozza.

A tervezett beruházások területén a DÉSZ IX ütem területén számos helyen, de különöse a déli gazdasági jellegű térségben feltételezhető a talajszennyezés. A tereprendezések és építkezések során a kitermelt talaj minőségét meg kell vizsgálni. A vizsgálati eredmények alapján dönthető el a kitermelt talaj elhelyezésének módja. Területfeltöltések során szennyezett talaj nem használható.

Építmények elhelyezésének feltétele a csatornahálózat kiépítéséig zárt közműpótló műtárgy, illetve egyedi kompakt szennyvíztisztító berendezés létesítése. A szennyvizek szikkasztása tilos. A technológiai eredetű szennyvíz tisztítását a vonatkozó rendeletek szerint a telephelyeken belül kell megoldani.

A magasabb rendű jogszabályokban meghatározott felszín alatti víz állapotának érzékenysége szempontjából érzékeny területi kategória biztosítja a felszín alatti vizek védelmét. A szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés kérdésében hozott javaslatok és előírások megfelelő megoldásokat nyújtanak a szennyvizek tárolására illetve elvezetésére, így nem jelentenek veszélyforrást a talajra és a felszíni- és felszín alatti vizekre. Veszélyes anyagokat tartalmazó szennyvizekre és a talaj állapotát veszélyeztető tevékenységekre vonatkozó javaslatok, a felsőbbrendű jogszabályok előírásainak betartásával kizárható a víz és a talaj határérték feletti károsodása. A tervezett fejlesztések némelyik terület jelenlegi növényborításának megbontásával jár, melyen szántó

művelési ágú mezőgazdasági területek találhatóak. A tervezett funkciók megjelenése során kisebb kiterjedésű művi felületek jönnek létre, a fennmaradó területeket zöldfelületként kell kialakítani. A terület átalakulása a fentiek értelmében nem növeli a víz- és szélrozió kockázatát. A tervezett fejlesztések megvalósítása során a talajszennyezés kockázata, mind a létesítés, mind az üzemeltetés során, a hatályos, vonatkozó, környezetvédelmi előírások betartásával megelőzhető.

A felszíni és felszín alatti víz szempontjából a jelenlegi vízminőségi állapot a tervezett változtatások megvalósulása esetén semmiképpen nem romlik, esetenként javulásra lehet számítani.

4.2.3. Zaj- és rezgésterhelés

A zajvédelmi jogszabályokban és előírásokban foglaltak betartásával, meghatározott védőtávolságokkal és védelmi célú növénytelepítések kialakításával, a védendő területek zajterhelése csökkenthető, környezetterhelése megelőzhető.

Közlekedési zaj

A belterületi részekben a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM – a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló együttes rendelet 3. mellékletének határértékeinek kell teljesülniük.

A közúti közlekedés okozta zajszint mértéke, a zajterhelés csökkentése érdekében utcáfásítás, intenzív többszintű növényzóna kialakítása javasolt. Bár a fásítás okozta zajcsökkenés nem mérhető, ennek ellenére bizonyos mértékig javítja a forgalmas útszakasz menti zajhelyzetet.

Üzemi és szabadidős tevékenységből származó zaj Jelen terv készítése során nem kerül kijelölésre olyan új gazdasági, kereskedelmi-szolgáltató terület felhasználási egység, mely jelentős üzemi jellegű zajterhelést okozna. Ennek ellenére a már korábban kijelölt, hatályos TSZT-n szereplő gazdasági és különleges területek esetében megjelenhet új üzemi, szabadidős létesítmény. Zajt, illetve rezgést kibocsátó új üzemi és szabadidős létesítményt, berendezést, technológiát egyéb helyhez kötött külső zajforrást, csak olyan módon lehet létesíteni, üzembe helyezni, hogy az a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM –együttes rendeletben megállapított zaj és rezgésterhelési határértékeket ne haladja meg. A területen új üzemi és szabadidős zajforrás létesítése csak a határérték teljesülését biztosító zajvédelmi tervezés alapján engedélyezhető. Az új tevékenységek, telephelyek esetében az üzemi jellegű zajkibocsátás meghatározására csak a beruházás ismeretében van lehetőség, ezért a tevékenységek hatásainak vizsgálatakor a rendelet meghatározott paraméterei az irányadók.

4.2.4. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodás szempontjából figyelembe kell venni a 2012. évi CLXXXV. törvényt a hulladékról, betartva annak a hulladékkezeléssel és hulladékhasznosítással kapcsolatos előírásait. A településen a keletkező kommunális szilárd hulladék elhelyezéséről és elszállításáról a településen működő szervezett hulladékgyűjtési rendszer keretein belül kell továbbra is gondoskodni.

A várható építkezések során keletkező építési törmelékek kezelése külön figyelmet érdemel. A szükségessé váló feltöltések, tereprendezések kizárólag hulladéknak nem minősülő anyagok felhasználásával történhetnek.

A veszélyes hulladékok begyűjtése és elszállítása a településen megoldott. A keletkező veszélyes hulladékot közvetlenül a keletkezés helyén, biztonságosan, a környezet szennyezését kizáró, elkülönített zárt tárolókban kell elszállításig elhelyezni. Idegen veszélyes hulladék nem tárolható és kezelhető. A veszélyes hulladékok kezelése során a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének, feltételeiről szóló 225/2015 Korm. rendelet előírásait kell betartani.

Egyes tervezett funkciók megvalósulásakor az élővilágra potenciálisan zavaró hatások érvényesülhetnek, azonban szigorú övezeti előírások meghatározásával, illetve egyéb szabályozók alkalmazásával ez jelentősen mérsékelhető.

Az ökológiai hálózat egyes elemeire vonatkozó táj- és tájképvédelmi javaslatok hatékonyan segítik elő az új területfelhasználások környezetbe és tájbaillesztését. A tervezett fejlesztések így a természeti értékek maradandó károsítása nélkül megvalósulhatnak.

Hulladékgazdálkodás mind a kommunális hulladék, mind a veszélyes hulladékok elhelyezése és tárolása a jogszabályokban előírtaknak megfelelően történhet, így nem okozhat környezetterhelést. A hulladékgazdálkodásról, valamint a veszélyes és állati hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló hatályos jogszabályok, hulladékkezeléssel és hulladékhasznosítással kapcsolatos előírásait betartva nem jelentenek szennyező forrást a területre, a környezetminőséget nem veszélyeztetik. A szelektív hulladékgyűjtés további támogatása és kiterjesztése szintén pozitív hatást eredményez, illetve segít a környezettudatos szemléletformálásban.

4.3. GAZDASÁGI, TÁRSADALMI HATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

Beruházások, intézményi területek helyszínének biztosítása munkahelyteremtő és népességmegtartó hatású továbbá a Duna-part gyalogos végigjárhatóságának biztosítása valamint a Duna-part közelében az Eurovelo 6 kerékpárút kijelölése szélesíti a rekreációs lehetőségeket, növeli a város idegenforgalmi vonzerejét, ami kedvezően hat a kerület turisztikai forgalmára, élénkíti a gazdaságot.

A Duna és a főváros kapcsolatának erősítését megfelelő társadalmi és szakmai tájékoztatással és segítségnyújtással a főváros és a kerület szervezetei által biztosíthatja a beruházók, területhasználók, tulajdonosok tudatosabb környezettudatosabb Duna-part használati és fejlesztési tevékenysége által. A tulajdoni viszonyokra tekintettel önmagában a településrendezési szabályozásnak jelenleg nincs arra eszköze, hogy a kívánatos mértékben bővítse a Duna-menti zöldterületek hálózatát. Javasoljuk azonban a rendelkezésre álló pénzügyi és jogi lehetőségek vizsgálatát abban a tekintetben, hogy a Duna-part mentén egy egybefüggő parkokat, sportlétesítményeket összekötő zöldfolyosó jöhessen létre, amely folyosóhoz a belső városi zöldfelületek is bekapcsolhatók lennének. A DÉSZ alapfilozófiája ezt a zöldfolyosó létrejöttét támogatja.

Az élőhelyi funkciók a felhagyott területeken fokozatosan megjelennek, azonban az átalakítások során az élőhelyek adottságokhoz igazodó minőségi fejlesztésére lenne szükség. Az élőhelyi funkciók mellett a rekreációs (esztétikai, kikacsolódás, mozgás) és a szabályozási (klíma, vízháztartás) funkciók fejlesztése szükséges a területen.

A tervezett szabályozás biztosítja a Duna-part végigjárhatóságát, lehetőségek szerint sétány, kerékpárút, gyalogoshidak kialakítását, megőrzi a zöldfelületi elemeket, biztosítja azok védelmét. A jelenleg rendelkezésre álló Duna-parti zöldfelületi arány nem elegendő ahhoz, hogy a közelben lakók, illetve kerékpárral erre közlekedők, kikapcsolódó turisták, dolgozók számára megfelelő minőségű ökológiai, rekreációs és esztétikai értéket nyújtson, ennek fejlesztése szükséges, testi és lelki egészségre gyakorolt hatásai miatt is.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

A településrendezési eszközök minden esetben keretet szabnak a tervezett fejlesztések megvalósíthatóságához.

Javasoljuk részletes fakataszter, védett fák kijelölése, fazezelési program kidolgozása, és élővilág-védelmi felmérés és adatbázis kialakítását a Duna-part érintett szakaszán. Olyan megfigyelő és ellenőrző pontok kijelölését, amelyekre időszakonként visszatérve vizuális monitoring végezhető a területen történt változások, a terület használati módjainak és gyakorlatának nyomon követésére vonatkozóan.

A terület környezetében, az építések miatt veszélyeztetett fák védelme szükséges az egyes fákra vonatkozó részletes intézkedési terv alapján! Az alábbi javaslatok az engedélyezési tervekhez szükséges szempontokat tartalmazzák:

- Az építkezések előtt favédelmi tervet kell készíteni.
- A fák törzsét védő kalodával kell ellátni. A meglévő fák törzse köré a fa törzsmagasságától függően max. 2,5 m magas, 1,25 m x 1,25 m, idősebb és értékes, védett egyedek esetén a gyökérzet védelmét is biztosító 4 m x 4 m alapterületű ún. fakaloda fák köré kihelyezése szükséges az építkezés megkezdésétől, az építkezés befejezéséig.
- A kalodázást el kell végezni az építési munkálatok illetve bontási munkálatok folyamán egyaránt!
- Védendő fa vagy facsoport körbekerítése, a facsoportok között teherautóval, munkagépekkel történő átközlekedés megakadályozására lehetőleg feltűnő színű, és strapabíró anyagú hálóval, drótfonattal. Ez jelzésértékű védelem a terület elkerülésére.
- Építmények elhelyezése, munkálatok végzése a meglévő fák törzsétől min. 2 méterre, az idősebb egyedek esetén min. 5 méterre
- A talajmunkák során a fák gyökérzetére fokozottan ügyelni kell. A megmaradó fák törzse körül az eredeti terep maximum 20 cm-rel növekedhet, de semmiképpen nem csökkenhet. A meglévő fák gyökérzónájában óvatos, kézi bontási és földmunkák végzendők! A gyökerek sérülése esetén a sérüléseket szakszerűen kezelni kell!
- Amennyiben szilárd burkolatú út kerül kialakításra és a felületbe fa is esik, akkor ezen fák esetében (részletes védelmi terv készítését követően) faverem szükséges, melynek, a jogszabályi előírások

szerint, minimális területe 2,25m² legyen. A valós favédelmi tapasztalat szerint minimum a törzsátmérő + 2 m a fahely mérete. Ebből a szempontból több, meglévő fa vizsgálata is szükséges.

Az építési munkálatok során folyamatos szakfelügyelet biztosítása javasolt (pl. FŐKERT)

A tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan nem jelentenek releváns változásokat, figyelembe véve, hogy a felszín közeli vizek (talajvizek) tulajdonságai alapvetően a Duna vízminőségének hatása alatt állnak. Ugyancsak számításba kell venni, hogy a talajvizek minőségét a Dunán kívül a területen korábban folytatott ipari tevékenység is komoly mértékben befolyásolja, amely sok szempontból jelenleg is terheltnek mondható. Ivóvíz minőséget felszín közelében nem várhatunk a vizsgált területen. A mélyebben fekvő felszín alatti vízadók a felszíni hatásoktól védettnek tekinthetők.

6. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A környezeti értékelés alapján a tervezett változtatások, illetve a várható környezeti hatások jellege, nagyságrendje miatt folyamatos monitorozásra vagy új monitoring rendszer kialakítására nincs szükség. A későbbi, esedékes felülvizsgálata során a környezeti vizsgálat keretében kell a jelenlegi DÉSZ hatására bekövetkező területi változásokat, területalakulási folyamatokat vizsgálni. A területváltozás követésére olyan indikátorrendszert és modellrendszert kell kialakítani, amelynek segítségével a bekövetkezett változások regisztrálhatók, és előre is jelezhetők a területi változások, trendek. A terv hatásainak monitorozása érdekében az alábbi indikátorok kerültek meghatározásra:

- Változások a területhasználatban. Monitorozás tárgya: területhasználatok, művelési ágak térbeli változásának vizsgálata
- Gazdasági területek környezeti hatásai Monitorozás tárgya: levegőminőség alakulása. A levegőben található különböző szennyezőanyagok – SO₂, CO, NO₂, O₃, por – mennyiségének vizsgálata a gazdasági területeken, a bányászati- és az energiatermeléssel kapcsolatos logisztikai útvonalak mentén, továbbá a lakóterületeken.
- Zajszennyezés által érintett emberek száma. Monitorozás tárgya: a zajszennyezés által érintett emberek számának megállapítása a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet figyelembe vételével
- Biológiai aktivitás érték valós alakulása. Monitorozás tárgya: rendszeres biológiai aktivitásérték számítás.
- Zöldfelület indikátor (ZFI) érték alakulása. A monitorozás tárgya: az űrfelvételből, vagy infrafelvételekből számolt zöldfelületi aktivitás érték.

A DÉSZ-hez kapcsolódó mérhető indikátorok monitorozásának jelenlegi legnagyobb problémája nem az, hogy nincsenek adatok, hanem az, hogy az adatok különböző helyeken, különböző ágazatoknál, hatóságoknál gyűlnek. A monitorozáshoz felhasználható adatok az OKIR, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR), a TEIR, a TIR, a NATÉR, a MEGPAR vagy az erdészeti adatbázisok keretében találhatóak meg.

7. Közérthető összefoglaló

A DÉSZ IX. ütem Budapest XI. kerületi Duna-parti szakasz területére vonatkozó terv egyeztetési eljárásának – a Trk. 37. § szerinti – előzetes tájékoztatási szakasza 2016. szeptember 8-án kezdődött meg. A tervezés menetét befolyásolta, hogy Magyarország Kormánya a 105/2016. (V. 13.) Korm. rendelettel, a Budapest XI. kerület Kopaszi-gát környezetében megvalósuló ingatlanfejlesztési beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyeket nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította. Jelen dokumentáció a Duna-parti építési szabályzat (DÉSZ) IX. ütem Környezeti Vizsgálatának egyeztetési, munkaközi változatát tartalmazza, amelynek kidolgozása a 2017.03.14.-én rendelkezésre bocsájtott első DÉSZ változat alapján indult el.

A környezeti vizsgálat készítésének módszere, alapelve az volt, hogy a vizsgálat a DÉSZ várható, a jelenlegi állapotot módosító hatásait értékeli. A kidolgozása és tartalma megfelel az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet követelményeinek. A KV előzetes tematikájának tartalma és készítésének szükségességéről szóló 2016.09.08. került megküldésre az érintettek számára.

A tervek, programok céljainak vizsgálatánál, értékelésénél nehéz olyan abszolút határértékeket, mutatókat meghatározni, amelyekkel az eredményességet, környezeti hatékonyságot mérni lehet. Ezeket a határértékeket, „zsinórmértéket” mindenkor a nemzeti, budapesti területfejlesztési, környezetvédelmi programok, stratégiák fenntarthatósági stratégiák célkitűzései jelentik. A DÉSZ környezeti vizsgálata során a célkitűzések összehasonlításra kerültek a térségre készült legfontosabb tervezési, fejlesztési dokumentumokkal, kiemelten a hatályban lévő kerületi szabályozási tervvel. A környezeti vizsgálat megállapította, hogy a tervezési, fejlesztési kereteket jelentő magasabb rendű programok, tervek célkitűzéseivel a DÉSZ szabályozása összhangot mutat.

A KV vizsgálati része feltárta, hogy a Duna-part Budapest területének egy olyan értékes eleme, amely jelentős turizmusfejlesztési potenciállal rendelkezik, de ezen adottságai jelenleg nincsenek kihasználva. A területen a valamikori Házgyár területének talaja valószínűleg jelentősen szennyezett. A területen a felhagyott iparcsarnokok, üzemépületek rendezetlensége, tulajdoni helyzete akadályozza, hogy egy komplex fejlesztés elindulhasson. A Duna-parti területek részleges megközelíthetősége akadályozza, hogy a város frekventált helyén lévő területen a „víz-város” kapcsolat teljes mértékben kialakulhasson.

A DÉSZ szabályozása hozzájárul, a zöld infrastruktúra fejlesztéséhez, a zöldfelületek védelméhez. A terület Duna-parti területe része a Nemzeti Ökológiai Hálózat ökofolyosó rendszerének és jelentős természeti értékkel rendelkezik. A területen a hatályos körzeti erdőtervben szereplő erdőterületek találhatóak. A zöldfelületi potenciál városi szövetbe kapcsolása, rekreációs potenciáljának kihasználása még várat magára. A Duna-parti sétány és kerékpárút kiszabályozása hozzájárul az üdülési-rekreációs funkciók erősödéséhez.

A Duna-part értékeinek felismeréséből fakad az az igény is, hogy a parton helyet kapott funkciók kihasználják az elhelyezkedés nyújtotta előnyöket. Ezért a Duna-parton található telephelyek helyét vegyes, központi és intézményi funkcióknak kell elfoglalni. Minden esetben szükséges a fejlesztési lehetőségek feltételül a közérdeket szolgáló területbiztosításokról gondoskodni és a parti sáv hozzáférhetőségét, a gyalogos-kerékpáros átjárhatóságot biztosítani.

A DÉSZ változtatások a jelenlegi szabályozáshoz képest nem határoznak meg jelentősen eltérő új irányt. A szabályok egy része az új szabályozásból származó átnevezés, átsorolás. A DÉSZ szabályozásában kiemelt figyelmet kap a zöldfelületek, a Duna-part megközelíthetőségének, végigjárhatóságának biztosítása.

A tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan nem jelentenek releváns változásokat, figyelembe véve, hogy a felszín közeli vizek (talajvizek) tulajdonságai alapvetően a Duna vízminőségének hatása alatt állnak. Ugyancsak számításba kell venni, hogy a talajvizek minőségét a Dunán kívül a területen uralkodó talaj és vízminőségi alapállapot határozza meg, amely sok szempontból jelenleg is terheltnek mondható.

A Duna árvízi védműveinek védelmi funkciója alapvetően meghatározza a lehetséges fejlesztéseket, a megvalósítási alternatíváit, Ugyanakkor a védelmi funkció megtartási kötelezettsége nem zárja ki védművek épített és természeti tájba történő illesztését, a zöldfelületek növelésének lehetőségét. Minden helyszínen egyedi vizsgálatot kell tehát végezni a megvalósítható alternatívák felmérésére.

A DÉSZ talán legnagyobb előnye, hozadéka, hogy olyan integrált megközelítésű új szemléletet honosít meg, amely a Dunára, a Duna-partra, annak zöldfelületeire nem mint elválasztó vízfolyásra tekint, hanem mint potenciális rekreációs fejlesztési lehetőségre. Ez a hálózatban gondolkodó, komplex szemlélet összhangban van a Budapest 2030 fejlesztési elképzeléseivel a Dunával együtt élő város koncepciójával.

8. Előírás a vízminőségvédelmi intézkedésekre

A területen tervezett fejlesztések során csak a teljes vízellátó-, csatornázási-, csapadékvíz-elvezető rendszer fenntartása, fejlesztése mellett valósíthatók meg. Így a jelenlegi állapot negatív irányú változása megelőzhető. További mintavételi pontok kijelölésére jelenleg nincs szükség.

A tervezési területet védendő ivóvízbázis nem érinti. A tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan nem jelentenek releváns változásokat, figyelembe véve, hogy a felszín közeli vizek (talajvizek) tulajdonságai alapvetően a Duna vízminőségének hatása alatt állnak.

Melléklet I.**A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerint ajánlott tartalomjegyzék**

A DÉSZ VII. ütem készítéséhez a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján kidolgozott stratégiai környezeti értékelés tematikája:

A környezeti értékelés általános tartalmi követelményei

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése:

1.1. előzmények, különösen a tematika tartalma;

1.2. a tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása;

1.3. a környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv, illetve program alakulására;

1.4. a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

1.5. a környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.

2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok (a továbbiakban: változatok) rövid ismertetése:

2.1. a terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket;

2.2. a terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal;

2.3. a változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.

3. A terv, illetve program, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

3.1. a terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal;

3.2. környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban;

3.3. a terv, illetve program céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból;

3.4. a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.4.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol,

3.4.2. a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség),

3.4.3. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;

3.5. a terv, illetve program megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.5.1. természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik,

3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak (különösen azok, amelyek olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek, olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy ha kumulatív hatások léphetnek fel);

3.6. az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:

3.6.1. jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel:

3.6.1.1. a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),

3.6.1.2. a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,

3.6.1.3. a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá

3.6.1.4. az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra;

3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:

3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére,

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására,

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására,

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak,

3.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására,

3.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására;

3.7. a környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása.

4. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

6. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

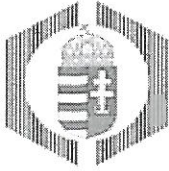
7. Az 1–6. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló

8. Előírás a vízminőség-védelmi intézkedésekre.

9. A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 14. számú mellékletének megfelelően kidolgozott Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció

Megfeleltetési táblázat a kormányrendelet ajánlott és a DÉSZ-ben alkalmazott tartalom között

Rendelet szerint ajánlott	DÉSZ által alkalmazott
3.1.	3.1.
3.2.	3.1.
3.3.	3.1.
3.4.	3.2.
3.4.1.	3.2.1.
3.4.2.	3.2.2.
3.4.3.	3.2.3.
3.5.	3.3.
3.5.1.	3.3.1.
3.5.2.	3.3.2.
3.6.	3.4.
3.6.1.1.	3.4.1.
3.6.1.2.	3.4.2.
3.6.1.3.	3.4.3.
3.6.1.4.	3.4.4.
3.6.2.	3.4.5.
3.6.2.1.	3.4.5.
3.6.2.2.	3.4.5.
3.6.2.3.	3.4.5.
3.6.2.4.	3.4.5.
3.6.2.5.	3.4.5.
3.6.2.6.	3.4.5.
3.7.	3.5.

Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (1) 455-88-60 Fax: (1) 455-88-69

Cím: Budapest IX. kerület 1094 Angyal utca 1-3.

Honlap: <http://www.bpmk.hu>

Ügyszám: 01-584/2016

Kelt: 2016. október 26.

Ügyintéző neve: Tréfa Judit

Tárgy: igazolás kiállítása a névjegyzék adataiból

IGAZOLÁS

Név: **Dr. Bata Gábor**

Lakcím: **2040 Budaörs Vasvári Pál utca 11/2.**

Kamarai nyilvántartási szám: **(13-10593)**

Hatósági, szakhatósági, engedélyeztetési, egyeztetési, közbeszerzési, stb. eljárásokhoz igazolom, hogy Ön a 2016. évi kamarai tagdíjat vagy nyilvántartási díjat megfizette, és a fenti nyilvántartási számon a Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara által vezetett 2016/2017. évi névjegyzékben az alábbi szakterületeken szerepel:

VZ-TEL - Települési víziközmű tervezése

VZ-TER - Területi vízgazdálkodási építmények tervezése

VZ-VKG - Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

SZVV-3.9. - Vízfeltárás, kútfúrás, vízföldtani, vízbázis-védelem

SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő

Jelen igazolást kérelemre állítottuk ki, amely a benne foglalt adatokat **2017.04.30-ig** igazolja.

p. h.

Dr. Ronkay Ferenc
titkár

Kapják:

1. Dr. Bata Gábor
2. Irattár

MAGYAR Bányászati és Földtani Hivatal
FÖLDTANI ÉS ADATTÁRI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: MBFH/2148-2/2015.
Ügyintéző: Klima Krisztián

HATÁROZAT

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal a földtani szakértői tevékenység folytatásának részletes szabályairól szóló 40/2010. (V. 12.) KHEM rendelet alapján

Dr. Bata Gábor

(születési helye: Eger, ideje: 1969.11.24., anyja neve: Paksy Judit Katalin)
számára a(z)

**általános földtan, szilárd ásványi nyersanyagok földtana, geotermikus energia földtana
és ásványvagyon-gazdálkodás**

szakterületre kiadott **földtani szakértői engedélyt** meghosszabbítja,

és egyidejűleg azt a korábbi **FSZ-45/2010.** számon szakértői nyilvántartásban tartja. Az engedély **2020. szeptember 17-ig** érvényes.

Jelen határozat a közigazgatási eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése értelmében egyszerűsített formában készült.

Budapest, 2015. szeptember 17.

Dr. Tamaga Ferenc elnökhelyettes nevében

Dr. Katona Gábor
Főosztályvezető

A határozatot kapja:

1. Dr. Bata Gábor szakértő
2. MBFH Irattár
3. MBFH Földtani Hatósági Osztály

HATÁROZAT

Dr. Szilvácsku Zsolt (lakik: 1046 Budapest, Eötvös József utca 17.) kérelmezőt, aki
született 1970. szeptember 2-án, Vácott;

anyja neve: Szenes Margit;

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem
Tájépítészeti, -Védelmi és -Fejlesztési Kar, 13/1995., 1995. június 21.;
2. Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi Kar, 294/2005., 2005. július 2.

szakképzettségei:

okl. táj- és kertépítész-mérnök
okleveles jogász

SZTjV tájvédelem
SZTV élővilágvédelem

szakterületeken a 378/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján a természetvédelmi, tájvédelmi szakértők névjegyzékébe bejegyeztem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2009. február 4.

